HABER

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

ARALIK 2018 • SAYI 158

UMUT VE KAYGI BİR ARADA

2019

AR-GE'YE 2017'DE 29,8 MİLYAR TL HARCADIK

KASIM'DA ENFLASYON RAKAMLARI ŞAŞIRTTI

UĞURTAŞ: MÜCADELEYE DEVAM ETMELİYİZ

LAZER KESİM MAKİNEMİZ HİZMETİNİZDE

2000 X 6000 MM TEZGAH BOYUTU
25 MM SİYAH SAÇ KESİM
20 MM KROM SAÇ KESİM
16 MM ALÜMİNYUM SAÇ KESİM

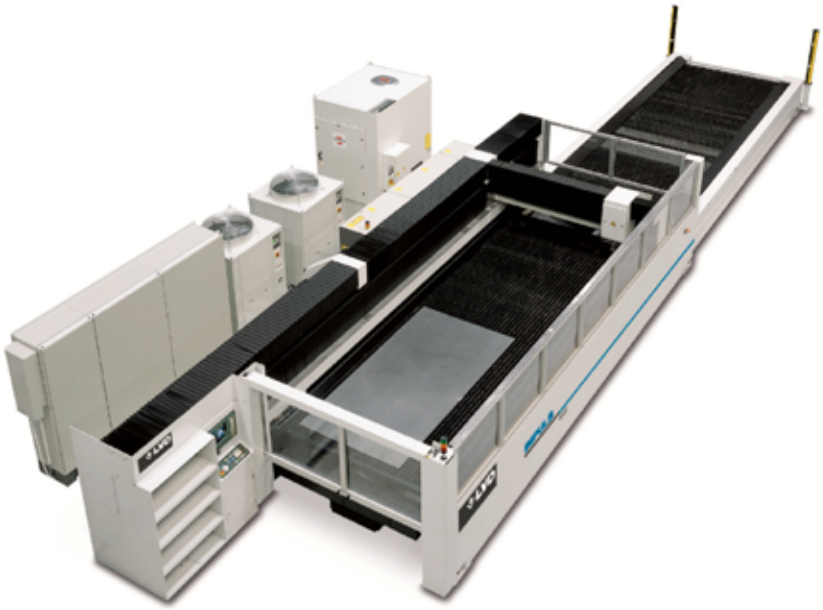

demsaç®

Demsaç Çelik San. ve Tic. A.Ş.

TEL : 0232 376 70 71
FAX : 0232 376 70 72
info@demsac.com.tr
www.demsac.com.tr
ADRES : 10044 SOKAK NO:2 A.O.S.B. / İZMİR

Su Sayaçları da
Elektrik Sayaçları gibi Akıllandı!..

Tarımsal Su Sayacı
WOLTMAN

Çok Hüzmeli Yaş Tip Su Sayacı
MARS

Ultrasonik Isı Sayacı
NEPTÜN

Kompozit Gövdeli Mekanik Su Sayacı
WORLD

Tek Fazlı Aktif Sayaç
LUN10

LUNA

Ön Ödemeli Su Sayacı
STAR

Tek Fazlı Import-Export Aktif-Reaktif Sayaç
LSM10

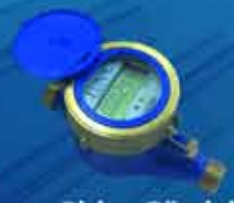

Pirinç Gövdeli Dijital Su Sayacı

Üç Fazlı Import-Export Aktif-Reaktif Sayaç
LSM40

Endeks Takip Ekranı
ETE-10

GSM\GPRS Modem
GM-10

Data Concentrator
DC-230

www.lunatr.com info@lunatr.com +90 232 472 15 45 +90 232 472 15 50

Mücadeleye devam etmeliyiz

Hilmi UĞURTAŞ

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Sanayici Dostlarım;

Türkiye 2003 yılı sonrasında ekonomide bir yükseliş ivmesi yakaladı. O dönemde global ortamın getirdiği rüzgarları arkadan almanın yarattığı olanaklar bu ivmenin yakalanmasında çok etkiliydi. Bu ortam sayesinde ekonomik hamleler yapıldı, büyüme hızı arttı. Bu dönemde Türkiye gelişmekte olan ülkeler arasında sıcak parayı çeken bir ülke olarak kaynak problemi yaşamadı.

Ancak 2008'de başlayan küresel krize bir de yakın coğrafyadaki krizler ve sıcak çatışmalar eklenince Türkiye'nin ülke risk puanı iyice arttı ve kırılgan ülkeler içinde ilk beşte yer almasına neden oldu. İç politikada ise; sık sık toplumun önüne konan seçim sandıkları, politik belirsizlikleri sürekli gündemde tuttu. Bu durum da Türkiye'nin büyüme hızını yavaşlattı. 2023 hedefleri ile motive edilmeye çalışılan politik, ekonomik, sosyal hedefler ne yazık ki, ötelendi. Orta Vadeli Planlar (OVP) ve Yeni Ekonomik Plan (YEP) ile hedefler revize edildi. Değişen hedefler ne yazık ki, yeni bir motivasyon kaynağı yaratmaktan ziyade, beklentileri belirsizliğe sürükledi.

2018'i sonlandıracağımız bu ayda, hepimizin tartışması gereken iki soru alanı vardır. İlki, 2019 ve sonrasında dünyanın gidişatı hangi yöne olacaktır?

Diğeri ise, Türkiye bu gidişat içinde kendini nasıl konumlandırmalıdır?

Türkiye'nin stratejik ve önemli bir ülke olduğu konusunda herkes hemfikir. Bu durumun taşıdığı sorunlar ve riskler olduğu kadar, fırsatlar olacağı da bilinmektedir. Bu fırsatları yakalayarak, üretim odaklı bir büyüme yakalanması çok önemlidir. Bunun için de kendi kaynaklarımızın yeterli olmadığı gerçeğinden hareket ederek, yabancı yatırımcıları çekmek için açık, net ve güvenli bir ortam yaratılması şart gözükmektedir. Özellikle rekabet avantajı yakalanabilecek sektörlere odaklı bir destekleme ve yapılanma sürecine girilmelidir. Yatırıma, altyapıya, güvenliğe ve sosyal hizmetlere ama en önemlisi eğitime ciddi bir yönelim gerçekleşmelidir. Toplumumuzda her konuda, her alanda eğitim düzeyinin yükseltilmesi şarttır. Eğitilmiş bir toplum, tekrardan şekillenme sancıları geçen dünyada, nerede duracağına daha doğru karar verecektir. Bilgi odaklı kararların ülkenin geleceğini şekillendirmesi gereklidir. Bilgi odaklı üretim de Türkiye'nin çıkış anahtarı olacaktır.

2019'da sektörlerdeki hızlı değişimin artarak süreceğini söylemek yanlış olmaz. Bizlere sadece değişime ayak uydurmak yetmez. Değişimine öncülük yapacak düzeyde yenilikçi olmak zorundayız. Global ekonomik tabloya bakıldığında, dünyadaki tüm şirketlerin temel amacı olan karlılığı tekrar sorgulamak zorunda olduklarını görmekteyiz. Karlılık sadece bir finansal ölçüt olmaktan çıkarak; sağlıklı ve sürdürülebilir bir üretim ortamı yaratmak için temel gereksinim haline gelmiştir. Gerek şirketlerimizde gerekse ülke ekonomisindeki temel eksiğimiz sürdürülebilirliktir. Bir şeyleri doğru yaptığımız, başarılı olduğumuz zamanlar vardır. Ancak bu süreçleri kalıcı kılma hususunda karnemiz ne yazık ki zayıftır. Bunun temel nedeni de, ülkenin temel taşları olan hukuk,

adalet, eğitim gibi alanlardaki sistem ve uygulama eksiklerimizdir.

Günümüzde küresel ve ulusal makro verileri ve dengeleri çok ciddi bir değerlendirme altına almak zorundayız. Şirketlerimizin karşılaştığı ve karşılaşmaya devam edeceği ani şok ve dalgalanmalara karşılık, bizlerin ne yapacağı da çok önemlidir. Türkiye gibi kırılgan bir ekonomiye sahip olan bir ülkede yaşadığımıza göre; kur, faiz, enflasyon, değişen mevzuatlar, hukuk alanındaki boşluk ya da eksikler, istihdam problemleri, ithal edilen emtia fiyatlarındaki değişimler, kapanan pazarlar ve ekonomi savaşları gibi pek çok dış problem olmaya devam edecektir. Önemli olan bizlerin kontrolü dışında olan bu durumlara karşılık, şirketlerimizi ayakta tutmanın ve fırsat olduğunda büyütmenin yollarını bulmamızdır. Bunun için de ister acil durum planı diyelim ister kriz yönetimi; kendi içyapımızı çok iyi sorgulayabilmemiz gereklidir.

Bu tür dönemlerde önceliklerimizi ve kritik hedeflerimizi çok gerçekçi bir biçimde ortaya koymalıyız. Belirlenecek kar marjı, stok seviyesi, satın alma şartları, nakit döngüsü gibi şirketin hayatiyetini belirleyecek unsurları doğru tespit etmeliyiz. Bu tespitlerde duygusallığa yer olmadığı gibi gereksiz iyimserlik ya da kötümserliğe de gerek yoktur. Kendi işimizde objektif olmayı becermeliyiz.

Gerektiğinde hızlı ve doğru karar almayı ve derhal uygulamaya koymayı bilen, yeni ve çevik bir organizasyon yapısı oluşturmalıyız. 'Büyük balık küçük balığı yer', 'hızlı balık yavaş balığı geçer' gibi tanımlamalar güncelliğini yitirmiştir. Bugünlerde hayatta kalma becerisi olarak çevik organizasyonların önemi ortaya çıkmıştır. Hızla değişen şartlara aynı hızla geçiş yapabilmek için çevik ve atak organizasyon yapıları gerekmektedir. Bu nedenle şirketlerde hiyerarşiyi azaltarak, iletişim kanallarını çeşitlendirmek zorundayız.

Böyle dönemlerde bölümler arasında işbirliğini artırmak, hedeflere göre gidişatı takip etmek, şirket için kritik olan verileri (tahsilat, stok vb) ekiplerimizle değerlendirerek, 'belirlenen öncelik ve hedeflere göre neredeyiz, piyasa ve müşteri şartlarımız nelerdir, problemleri nasıl çözeriz, planlarımızı nasıl revize edelim' gibi soruları cevaplayabilmeliyiz.

Bu arada şirket olarak, sıkıntıların ve tehditlerin karşısında kaplumbağa gibi kabuğumuzun içine çekilmektense, sahada bulunabilir ve görünebilir kalmaya dikkat etmeliyiz. Şirketimizin sahip olduğu tüm networkleri, özellikle içinde bulunduğumuz sivil toplum örgütlerini etkin olarak kullanıp, taze ve faydalı enformasyonu sağlama yoluna gitmeliyiz. Bu ortamlarda sadece bilgi edinen değil, gerektiğinde bilgi aktaran ve paylaşan da olmayı bilmeliyiz. Sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi sunmak ve tartışma ortamına sokmakla, çözümlerin bir parçası olabiliriz.

Şirketimizin kritik hedeflerine varması yolunda ayağımıza takılan engelleri kaldırmaktan, gündemimizden çıkarmaktan çekinmemeliyiz. Engeller nereden ve kimden gelirse gelsin, önce durdurmayı, beceremiyorsak aradan çıkarmayı bilmeliyiz. Gerektiğinde bizi yolumuzdan alıkoyan tedarikçimizi ya da müşterimizi dahi feda edebilmeliyiz.

Bu tür dönemler şirket kültürünün yeniden yapılanması ve oturması için fırsat günleridir. Tasarruftan verimliliğe kadar giden tüm süreçlerdeki eksiklikler, işlerin iyi gittiğinde görülmese de böyle günlerde ortaya çıkar. Bu ortamları iyileştirme ve gelişme için birer fırsat görmeliyiz. 2018'den 2019 yılına geçiş yaşadığımız bu dönemde Türkiye ekonomisindeki üretimin değeri ile onun karşılığı olan finansal değerlerin uyum içinde olmadığını görüyoruz. Bu durum üretime olan inancı, motivasyonu ciddi hasara uğratacak bir durum haline gelmeden; üretimin, kalkınmanın ve gelişmenin temel gücü olduğunu ortaya koyacak politikalar ve uygulamaların, kısacası yapısal reformların yapılması gereklidir. Finansal değerler anlamında, daha çok hammadde kullanıp, daha fazla enerji tüketip, hatta daha çok çalışarak ancak daha düşük fiyata satarak ve birim başına daha düşük kar elde ederek sanayiciliği sürdürme dönemi kapanmalıdır. 2019'un üretim ve istihdam yaratan bir sanayileşme modelinin hakim olacağı bir yıl olması dileği ile sizlerin yeni yılınızı kutlar, saygılarımı sunarım.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ

SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN

YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATİLLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar BAZİKİ

YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Çamdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Aylık Süreli Yerel Yayın / Basım Tarihi: 26 Aralık 2018

8 Ekonominin yeni derdi konkordato

8 İAOSB sanayicilerinin 2018 yılı değerlendirmeleri ve 2019 yılı beklentileri
26 Pekcan: Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracatı gerçekleşti
28 Şaşırtan enflasyon
30 Enflasyonun üretici boyutu
32 Sanayi üretimi Ekim'de daraldı
34 Cari denge yine fazla verdi
35 Mevduat fakiriyiz
36 Resesyon ve kriz kaygıları ne kadar haklı?
38 IMF'den fırtına uyarısı
39 Bireysel yatırımcıya döviz cinsi tahvil geliyor
40 Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?
46 Engelleri aşan proje
52 Ar-Ge'ye geçen yıl 29,8 milyar lira harcandı
54 Yenilikçi olmak zorundayız
58 Döviz kuru ve faizler düşerken Türkiye'nin risk primi neden yükseliyor?
60 Öğretmenler Günü coşkuyla kutlandı
62 17. yüzyıl ortasında ticaret okulu olarak İzmir
66 İzmir'in 30 ilçesi ve anlamları

içindekiler

28 Şaşırtan enflasyon

39 Bireysel yatırımcıya döviz cinsi tahvil geliyor

40 Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

52 Ar-Ge'ye geçen yıl 29,8 milyar lira harcandı

58 Döviz kuru ve faizler düşerken Türkiye'nin risk primi neden yükseliyor?

60 Öğretmenler Günü coşkuyla kutlandı

Hüseyin DOĞAN

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

İAOSB Sanayicilerinin 2018 yılı değerlendirmeleri ve 2019 yılı beklentileri

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren sanayiciler, 2018 yılında döviz, faiz ve enflasyonda yükseliş başta olmak üzere ekonomideki zorluklarla mücadele ettiklerini vurgularken, 2019 yılında da yatırıma, üretime, istihdam yaratmaya ve ihracatı artırmaya yönelik mücadeleden vazgeçmeyeceklerini dile getirdi. Sanayileşme olmadan kalkınmanın mümkün olamayacağını ifade eden sanayiciler, Ulu Önder Atatürk'ün 'Her Fabrika Bir Kaledir' sözünü de hatırlatarak, "Ekonomi yönetiminden; önümüzün açılmasını, büyümeyi sürdürülebilir kılmak, katma değeri yüksek üretim yapmak amacıyla iş ve yatırım ortamı ile döviz kurlarının istikrarlı bir görünüme kavuşturulmasını bekliyoruz. Sanayici, verilecek her desteği sonuna kadar hak etmektedir" görüşlerini dile getirdi.

Bestenigar PEKER

ATINÇ ABAY - Ege Giyim Sanayicileri Derneği Başkanı

Dövizdeki dalgalanma iç piyasayı olumsuz etkiledi

26 yıl önce hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün tüm bileşenlerini bir araya getirmek üzere kurulan Ege Giyim Sanayicileri Derneği, yaptığı projeler ile şehrimize ve ülkemize fayda sağlamaya devam etmektedir.

Dernek çatısı altında yer alan üyeler; hazır giyim, kumaş, aksesuar, yan sanayi, makine, gelinlik, damatlık, abiye giyim, tasarım, hizmet sektörü gibi sektör temsilcilerinden oluşmaktadır. Bu bağlamda Derneğimiz, 2018 yılında olduğu gibi 2019 yılında da sektörün tamamına hitap eden projeler üretme amacındadır.

Hazır giyim sektörü, Türk ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisidir. Türk hazır giyim sektörü; Türkiye ekonomisinin yatırım, üretim, istihdam, ihracat ve katma değer gibi göstergeleri itibariyle en önemli sektörlerinden birisidir. 2017 yılını 17 milyar dolarlık ihracatla kapatan sektörümüz için 2018 yılında da benzer büyüme ve ihracatta yükseliş trendi öngörülmektedir. 2017 yılında toplam ihracat, 157,1 milyar dolar ile Cumhuriyet tarihinin en yüksek 2. ihracat seviyesini görmüştür. Türkiye, 2018 yılını 170 milyar dolar ihracat rakamıyla geride bırakmayı hedeflemektedir. 2019 yılı için ortaya konulan 182 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmak tüm ihracatçıların ana hedefidir.

Hazır giyim sektörü, yüksek katma değerli ürün ihraç etme yolunda önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Hedef, bu yönde üretimi ve ihracatı arttırmaktır. Gelinlik, organik giyim, teknik tekstil üretimine yönelen firmalar bu hedefi başarma yolunda bir adım daha önde görünmektedir.

Genel olarak ihracatta bir sıkıntı yaşanmamakla birlikte dövizdeki dalgalanmadan kaynaklı olarak iç piyasalarda yaşanan sıkıntı göz ardı edilemeyecek seviyededir. Döviz kurlarının dengelenme çabası ile birlikte, 2019 yılında iç piyasanın da güven ortamına kavuşması arzulanmaktadır.

Sektörümüzün en önemli sorunlarından biri teknik eleman yetersizliği ve yeni işgücünün yetişmemesi konusudur. Her yıl katlanarak artan sorun gelecek yıllar için tehdit oluşturmaktadır. Bu bağlamda, okullarda gerçekleştirdiğimiz tanıtım etkinlikleri devam etmektedir. Eğitim - sanayi ve ilgili devlet kurumlarının işbirliğinin sürdürülebilir olması sektörümüzün geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Sürdürülebilir projeler gerçekleştirmeyi hedefleyen Derneğimiz, 2019 yılında da sektöre öngörü sağlayacak projeler geliştirmeyi hedeflemektedir. Dijital pazarlamadan yararlanmanın önemini vurgulayan projelerimiz ve eğitim toplantılarımız devam edecektir. Sınırların kalktığı dijital platformlarda tüm ülkeler gibi ülkemiz ve sektörümüz daha fazla yer alarak pazardaki payını arttırabilmelidir. Bu konuda var olan devlet desteklerinden de faydalanarak büyümenin alternatif yolları da aktif olarak kullanılmalıdır. Tüm dünyada çok önemli bir rol oynayan dijital pazarlamanın gelişiminin önümüzdeki yıllarda tekstil endüstrisine yansımalarını da görmemiz mümkün olacaktır.

AYDIN TÜMENTÜMÜR - Libal Makina Yönetim Kurulu Başkanı

Yüksek faiz ve enflasyon süreci zora soktu

İhracata yönelik çalışan firmalar için daha az sıkıntıların yaşandığı bir yılı geride bıraktık. Bununla birlikte ihracat yapmayan firmalar için oldukça çetin bir yıl oldu. Bunun en büyük nedenlerinin başında ise çok yüksek faiz oranları ve enflasyon rakamları geldi.

Ekonomimiz seçime endekslenmiş durumda. Şu an söylemler hep iyi görünüyor ama gerçek hayatta çarşıya pazara çıktığınızda rakamlar çok farklı konuşuyor. Enflasyonun da faizlerin de ne yazık ki gerilediği yok. Gerileme sanayide, tarımda, hayvancılıkta oldu. Sanayici borçlanmaktan imtina ediyor. Bu faiz rakamları ile borç alıp parayı döndürmek, içinden çıkılması çok zor bir sürece adım atmak demek olur.

Şu anda sanayici ve üreten kesim, sonu belli olmayan bir yolda yürüyor gibi. 2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilecek seçimin ardından daha parlak bir tablonun ortaya çıkacağını üzülerek belirmeliyim ki düşünmüyorum. Çünkü bankaların verdiği yüzde 35'lik faiz oranının bir anda aşağıya çekilmesi mümkün değil. Yüzde 5'lik kar marjı ile çalışan sanayici, bugün kendini şanslı hissediyor. Bu nedenle 2019 yılında iyimser bir tablo çizmekte ne yazık ki zorlanıyorum. Hepimizin ayağını yorganına göre uzatması gereken bir sürecin içindeyiz.

CEM İNAM - Arcan Makine Genel Müdürü

Ara eleman en büyük sorun

Kendi özelimizde firmamızı değerlendirdiğimizde, işlerimizin birkaç yıldan bu yana iyi gittiğini söyleyebilirim. Hatta bu sene Haziran ayındaki seçimlerin sonuçları açıklanana kadar yurt içi pazarımızda da tatminkar gidiyorduk. Ancak ne zaman seçim gündeme geldi oturdu, yurt içi pazarda ciddi bir duraksama ve tedirginlik dönemi yaşadık. Bu dönemde ihracatımızın iyi gitmesi sayesinde üretimde bir daralma yaşamadık. Ancak bu durumu 2,5 yıl önce temelini attığımız satış ile pazarlamayı birbirinden ayırma stratejimize borçlu olduğumuzu söylemeliyim. Bizim yaşadığımız bu durumu, 'kur arttı ihracata yaradı ya da teşvik sistemleri iyi kullanıldı' gibi nedenlerle açıklamak çok gerçekçi olmayacaktır. Çünkü Arcan Makine, sıkça değişen ulusal ve global ekonomik durumlara uyum sağlama becerisini gösterebilen bir organizasyon olmuştur.

2018 yılının özellikle son 3 ayında işsizlik rakamlarının arttığı bu dönemde, ciddi derecede ara eleman sıkıntısı çekiyoruz. 'Elin kirlenme derecesi arttıkça' eleman bulunmuyor. İnternetteki iş bulma sitelerindeki ilanlara baktığınızda, mühendis yazdığınızda 2 bin özgeçmişe, CNC yazınca 100 özgeçmişe ulaşıyorsunuz ama üniversal tezgah yazınca hiçbir şey çıkmıyor. Bu şekilde üretim nasıl yapılabilir ki?

2019 için ekibimizi güçlendirmeyi hedefliyoruz ancak nasıl yapacağımızı bilmiyoruz. Asgari ücretin artması kesinlikle bütün çalışanların beklentisini yukarı çekiyor. Bunun yanı sıra bir de işsizlik maaşı veriliyor. Pek çok insan fabrikalarda çalışmaktansa, ailesinin ya da kendisinin aldığı asgari ücrete endeksli sosyal yardımlarla gününü geçirmeyi tercih ediyor.

Yurtdışından sıcak paranın içeri sokulup, dövizin ve faizlerin frenlenmeye çalışıldığını düşünüyorum. Ülkede kriz var mı yok mu tartışmalarına pek fazla girmek istemiyorum ancak piyasada büyük bir daralmanın olduğu da ortada. Sistem krizin geldiğine dair sinyaller veriyor. Hazırdan yiyoruz, bir gün bu hazır da bitince ne yapacağız? Doğalgaza taksit yapacak duruma geldik. 'Büyüktür batmaz' dediğiniz firmalar bile batabilir, kim bilir belki de kredi çekerek dükkanını döndürüyordur.

Bizim gelirimiz döviz bazlı. Dolayısıyla kur risklerini dengeleme şansımız oluyor. Ancak TL ile satış yapan, fakat yatırım ve girdilerinde döviz kullanan firmaların durumu kötüye gidebilir. Buradaki en büyük sıkıntı, Türkiye'nin tepeden tırnağa bir iktisadi programının olmamasıdır. Her şey günlük planlanıyor. İşletmeler günlük dertleri ile uğraşmaktan, bırakın uzun vadeyi, kısa vadeli program ve planlama dahi yapamıyorlar.

Elbette 2019 yılında da çalışmaya, üretmeye, istihdam yaratmaya ve ihracatımızı artırmaya yönelik mücadelemiz sürecektir. Ancak, daha öngörülebilir, hesap-kitap yapılabilir bir ortama acilen ihtiyacımız vardır.

CENK KARACE - Tolkar Makine San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

İşimizi severek yapmaya devam ediyoruz

2018 yılı gerek yurt içinde gerekse yurt dışında hızla değişen ekonomik ortam neticesinde bir hayli zorlu geçti. Tüm sanayi kuruluşları değişen kurlar, artan faizler, yükselen enflasyon gibi makro ekonomik etkiler ile mücadele ettiler. Global ekonomide kendisini göstermeye başlayan yavaşlama süreci uluslararası pazarları etkilerken, şirketlerin önlerindeki en büyük zorluk, öngörülebilir bir ortam olmaması nedeniyle doğru stratejiler üretememek oldu. Bu ortamlarda kurumsal yapılarını oturtmuş, stratejilerini değişen şartlara uydurulabilen, Ar-Ge ve Ür-Ge'ye dayalı ve esnek üretim sistemleri olan işletmeler, her şeye rağmen kendilerini geliştirme şansı buldular.

Bu şartlar altında Tolkar olarak 50. yılımızı kutlamaya hazırladığımız şu günlerde, geride bıraktığımız 2018 yılı içerisinde üretim hacmimizi yıllık 1500 makine üretiminin yanı sıra ihracatımızı 3 katına ve yıllık genel hedeflerimizi 2 katına çıkararak, şirketimizin yarım asırlık tarihine yakışır bir performans sergilediğimizi düşünüyorum.

Ancak bizler gibi yaşanacak zorluklara hazırlıklı olan, her şeye rağmen üretim ve ihracat hedeflerinden vazgeçmeyen firmalar dışındaki KOBİ'lerin çok sıkıntılı bir dönemden geçtiklerini görmekteyiz.

Müşteri isteklerini ve memnuniyetini baz alarak ürettiğimiz Ür-Ge ve Ar-Ge ürünleri ile müşterimize en işlevsel makineleri sunmayı bir ilke haline getirdik. Türkiye için Ar-Ge sertifikalı 499. firma unvanını devletimiz tarafından hak ederek alarak, bu yıl için de "Tolkar Future" ismi ile 20'nin üzerinde patentli çalışma sahibi olmanın gururu ile çalışmalarımıza devam ediyoruz. Gerek yurtiçi gerekse yurtdışında düzenlenen fuar ve sektörel etkinliklerde Ür-Ge ve Ar-Ge ürünlerimizi müşterilerimizle buluşturmayı sürdürüyoruz. Müşterilerimize teknolojik ekolojik ve ekonomik farklarımızı anlatmak için Facebook, Youtube, Instagram'da yer alan sosyal medya hesaplarımızı daha aktif olarak yönetmeye başladık. En son yeniliklerimizi müşterilerimize anında duyurmak için çalışıyoruz.

Özetle, rekabet ettiğimiz 2 sektör üzerinde de rakiplerimizi takip ederek, onların yaptıklarının üzerine koyan; üretim, Ar-Ge, satış pazarlama, lojistik ve servis ekiplerimizle, bugün Türkiye genelinde 20'den fazla nokta üzerinden ülkemizi; dünya çapında ise 80'den fazla ülkeyi kapsayan ağımızla ürünlerimize olan talebi yüzde 200'e çıkardık.

Söz konusu talebi karşılamak için İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi üzerinde 18 bin metrekarelik alanımıza inşa edilmekte olan 3. Tolkar fabrika alanımızla 2019 itibarı ile daha çok büyüyerek, globalleşen dünya pazarı üzerinde yabancı muadillerine kıyasla yerli üretim ürünlerinin daha fazla söz sahibi olması için işimizi severek yapmaya, çabalamaya ve ter dökmeye devam edeceğiz.

Çok uzun yıllara dayanan şirket geçmişimiz ve tecrübelerimiz, bize ülkemizin ve global pazarların çok dalgalandığı anlarda dahi bu şoklara karşı durmanın yollarını öğretmiştir.

ENGİN TALAY - Talay Makina Yönetim Kurulu Üyesi

Konkordatolar piyasaları endişelendiriyor

Yurtiçindeki daralan pazar ve yurtdışındaki müşterilerin Türk ürünlerinin kaliteli ve uygun fiyatlarını tercih etmesinden dolayı, tüm üreticiler ihracata yöneldiler. Yurtdışında yeni pazarlar aramaya başladılar. Birçoğu başarılı oldu. Biz de kendi işletmelerimizde bunu başaranlardanız.

2018 yılı, iç pazarda geçen senelere göre birçok sektöre oranla daha durağan geçti. Geçen yılların cirolarını işletmeler olarak yakaladık ama bunda en büyük etken kurdaki aşırı artış oldu.

Yılın son aylarında kurun ateşi biraz düştü, ancak seçimlerden sonra artma endişesini hepimiz yaşıyoruz. Umarım istikrarlı ve doğru politikalarla kurdaki düşüş devam eder.

Bazı üreticilerin üretimlerini, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Portekiz gibi ülkelere kaydırdıklarını biliyoruz. Amacımızın yabancı firmaların ülkemize yatırım yapmalarını sağlamak olduğunu, yerli sermayenin yurtdışına kaçmasını engellemek gerektiğini eminim hepiniz biliyorsunuzdur.

Artan konkordotolar tüm piyasaları endişelendiriyor. Piyasanın daha da ürkek ve çekingen hale gelmesine sebep oluyor. Bu kötü pozisyonu, doğru ekonomik hamlelerle ve adımlarla bir an önce pozitif duruma çevirmek gerektiğini düşünüyorum. Çünkü, Ulu Önder Atatürk'ün dediği gibi "Her Fabrika Bir Kaledir."

2019'un, 2018'den daha iyi geçmesini ümit ederken, bunun için de; hepimizin doğru adımlar atmamız gerektiği kanaatindeyim. Bu vesile ile tüm üreticilere ve çalışanlarımıza güzel ve kazançlı yeni bir yıl diliyorum.

FARUK ORAL - Anadolu Makine Yönetim Kurulu Başkanı

2018 iyi değerlendirilseydi hamle yılı olabilirdi

2018 yılı ihracatçı firmalar için başarılı, bizim sektörümüzde olduğu gibi, iç piyasaya üretim yapan otomotiv sektörüne parça imal eden sanayi kuruluşları ve makine sektörü için oldukça sıkıntılı geçti diyebiliriz. Faizlerin yüzde 35'lere, dolar faizlerinin ise 15'lere çıktığı dönemde sanayici bankalarla çalışamadı, kredi alamadı. Bu nedenle de zor günler kaçınılmaz oldu. Üretemeyen sanayici işçilerini çıkartmak, makinelerini satmak zorunda kaldı. Hatta bazıları fabrikalarını kapattı. İnşaat sektörüne yapılan yatırımlar, piyasada dönen parayı da tamamen emlağa kaydırdı.

Para emlağa kayınca da piyasada döner sermaye azalması oldu. Bu azalma ile birlikte de sıkıntılar baş gösterdi. Tahsilat ödemeler yapılamadı. Bu konuda sanayici yeni yatırımlara da giremedi. İhracatçı için güzel bir dönem oldu. Doların etkin olarak, 6 TL'lere çıkması, ihracatçıların menfaatlerine oldu. Ancak imalatla uğraşan, iç piyasada otomotive yönelik üretim yapan yan sanayi oldukça zor günler geçirdi. Leasing borçlarını dolar ile ödeyen firmalar büyük zarara girdiler. O nedenle ciddi bir ekonomik sarsılma yaşadılar, fabrikalarında kiracı olarak çalışır hale gelenler oldu. Dolayısıyla 2018, ne yazık ki bizim sektörümüz açısında başarılı bir yıl olmak yerine, olumsuzluklara şahit olduğumuz bir süreç oldu. 2018 yılını Türkiye açısından harcanmış bir sene olarak değerlendiriyorum. Eğer iyi değerlendirilseydi bizi aşağıya çeken 2018, hamle yılı olabilirdi.

Tüm bu yıkımların ardından 2019'a da iyi bir şekilde girebildiğimizi söyleyebilmem çok güç… 2018'in yıkımları 2019'da da devam edecek gibi. Sanayici normal üretimini yapacak ki yatırıma geçebilsin. Teknolojinin hızla arttığı dönemde sanayici yatırım yapamazsa geride kalır. Geri kalırsa da karlılık da ilerleme de sağlayamaz. Dolayısıyla kendini yenileyemeyen firma da batmaya mahkum olur. Umarım başarılı teşvikler uygulanır ve bu durum en kısa zamanda toparlanır. 2019 Mart ayında gerçekleştirilecek seçim sonrasında sihirli bir değneğin her şeyi değiştirmesi bekleniyor. O değnek nasıl gelir bilemiyorum. 5 sene içerisinde ancak ilerleme olabilir diye düşünüyorum. Milli eğitime, meslek liselerine ağırlık verilirse, ara sınıf elemanı yetiştirilmesi konusunda ciddi bir yol kat edilirse her alanda olacağı gibi üretimde de başarıyı sağlarız. Başarı da beraberinde ekonomik refahı getirir. Ülke olarak spordan eğitime, sanayiden teknolojiye kadar birçok alanda çok çalışmamız gerekiyor.

F. MEHMET ERTEKİN - Geo Tekno Enerji Mak. Otom. San. Tic. Ltd. Şti. Genel Müdürü

Ülkemiz 2018 yılını inişli ve çıkışlı fakat özveriyle tamamlamıştır

Dünya ekonomisi, mevcut para politikaları ile alınan önlemlerle 2001 yılından bu yana istenen toparlanmayı maalesef sağlayamamıştır. Globalleşmenin rüzgarları, tüm dünya ülkelerini bütün bir ekonomi şeklinde birbirine entegre gibi göstermesine rağmen, 2018 yılında yaşanan ekonomik dalgalanmalar sırasında her ülkenin kendi "korumacılık önlemlerine" sahne olmuştur. Ülkemizdeki yönetimin gerçekleştirdiği planlamalar doğrultusunda; onaylanan teşviklerin yatırımları fazlalaştırması, GEO olarak ciromuzu geçmişe göre hızla artırmamıza olanak vermiştir.

Genel ülke ekonomisinin durumu açısından 2018 yılında enerji ve inşaat sektörlerinin içinde bulunduğu sıkıntıyı hafifletmeye yönelik alınan önlemlerle, sektörel anlamdaki bu daralma, yetkililer kanalıyla çözüme kavuşturulmaya çalışılmaktadır.

Ayrıca bölgemizin içinde bulunduğu jeopolitik durum ve siyasi çekişmeler çevre ülkelerle olan ticaretimizi direkt olarak etkileyebilmektedir. Buna ilave olarak yıl içerisindeki ani döviz iniş - çıkışları esnafın ve işverenin zor zamanlar atlatmasına sebebiyet vermiştir. Tüm yaşananlar arasında özveriyle çalışmalarını sürdüren ve müşterilerine güven odaklı kaliteli ürün hizmeti vermeye devam eden firmamız, 2018 yılı boyunca çalışmalarının meyvesini en verimli haliyle toplamıştır.

Ayrıca 2018 yılında kadromuzu, uzman mühendislerle ve genç teknikerlerle takviye ederek, iş yapabilme kapasitemizi artırdık. İstihdam yaratma ve işsizliği azaltma amacı güden firmamız, istihdam olanaklarını İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgemiz'de yeni fabrika yatırımıyla birlikte genişletmeye devam etmektedir.

GEO, yeni siparişlerin ve projelerin yaratılması ve mevcut işlerin başarıyla teslimi ile istihdama olanak sağlayarak, bu durumun haklı gururunu yaşamaktadır. İş yaratma ise karlı büyüme hedefinin bir sonucudur.

Avrupa Birliği; tüm politika, eylem ve girişimlerin merkezine istihdam yaratmayı yerleştirmiştir. Bazen istihdam yaratma terimi yerine 'iş yaratma' şeklinde de ifade edilebilmektedir. İş yaratma; firmalar, kooperatifler, KOBİ'ler, mikro işletmeler ve kadınların iş dünyasına daha fazla katılım konularına odaklanmaktadır. Böylece istihdam artışı için temel oluşturma niteliğindedir. İstihdam yaratma ise hem ekonomik politikaların hem de sosyal politikaların ana eksenlerinden birini ifade etmektedir. Biz de firma olarak ekonomik rekabetin teknolojik katma değerli ürünler üretme ve ihraç etme hedefiyle örtüşen bir şekilde, eğitimli-donanımlı iş gücü yaratarak aşılacağını düşünerek hareket etmekteyiz.

Daralan pazarda, 2019-2023 ihracat hedeflerimizle ilerleme kaydetmeye devam ediyoruz.

2018'deki genel olarak yaşanan ani kur dalgalanmalarının sonuçlarını maliyet anlamında maalesef hissettik ve bu durumu aşmaya çalıştık. Cari açık tehlikesinin üstesinden gelebilmemiz için, nitelikli ve katma değerli üretime yönelik önlemler almamız gerektiğinin farkında olarak 5 yıllık planlamamızı yapmış bulunuyoruz. 2019 yılında pazarda yaşanabilecek daralmayı ön görerek, mutlak surette ihracatımızı artıracağımızı söyleyebiliriz. Ayrıca bu durumun sürdürülebilirliğini hedefliyoruz.

Türkiye'nin dünyadaki çalkantılardan en az seviyede etkilenmesi için firma olarak üzerimize düşeni yapmaya hazırız. Çünkü kapasitemizi artırıyoruz. Doğru strateji ve iş politikalarıyla çalışanın önünde kimse duramaz mantığıyla hareket etmeye devam ediyoruz. Dolayısıyla üretimimizdeki çeşitlilik ve teknolojik katma değerin artarak devam etmesi için büyük bir özveri göstermekteyiz. Tüm bunlara yönelik de önemli stratejik planlamalarımızı tamamlamış bulunmaktayız.

FATİH UYSAL - Norm Holding Yönetim Kurulu Başkanı

İstikrarlı ekonomi için sanayici önünü görmeli

2018 yılını ekonomimiz yönünden değerlendirirken 'siyah ile beyaz' diye yılı ikiye ayırmamız sanırım doğru olacaktır. Yılın ilk yarısının büyüme rakamlarına baktığımızda, büyüyen gelişen bir Türkiye ekonomisi görüntüsü çizildi. Yılın ikinci yarısında ise dizginlenemeyen yükseliş trendindeki döviz, yüksek enflasyon ve düşen büyüme rakamları ile karşı karşıya kalırken, en nihayetinde yılın son çeyreğinde eksi büyüme beklenen bir dönem geçirdik, geçiriyoruz.

Dövize bağlı olarak ithalatın düşmesi, ihracatın artması ile cari açığın kapanıyor olması, ilk bakışta olumlu gibi görünse de, üretimimizin ithal ara mala bağımlı olması, ithalatın azalmasına rağmen ihracatın artmasını, stok satışının bir etkisi olarak değerlendirmek daha doğru olacaktır.

2019 yılını, özellikle 2018'in ikinci yarısında yaşanan türbülansa karşı alınan önlemlere bakarak değerlendirdiğimizde, bu süreçte tüketici enflasyonunun yüzde 25, üretici enflasyonunun yüzde 45'lere kadar yükselmesi ile sanayi sektöründe sıkıntılı bir yılın bizleri beklediği açık olarak görülüyor. İMF gibi kuruluşların 2019 yılı tahminlerine baktığımızda da 2018 yılından farklı bir öngörüleri bulunmaması, bunun yanında ABD ile Çin arasındaki küresel ekonomi savaşlarının kızışması, biz sanayicilerin yeni stratejiler geliştirmesi, ihracatta ve dış pazarda çeşitliliğe yönelmemiz gerektiğini gösteriyor. Yıl içinde açıklanan Yeni Ekonomi Paketi'nde ise 2019 büyüme tahmininin 2,3 büyüme öngörmesi, 2019 yılının biz sanayiciler açısından zor geçeceğinin bir başka göstergesidir diye değerlendirebiliriz. Bu anlamda ekonomi yönetiminden, özellikle döviz istikrarını sağlayacak hamleler atılmasını bekliyoruz. Zira istikrarı sağlanmış bir döviz kuru olmadan enflasyon ve faizlerde düşüş sağlamak, büyümeyi yeniden yüksek bir banda çekmek güç, çok güç olacaktır. Bu anlamda üretim için ara malı ithalatına ihtiyaç duyan sanayicilerimizin elini güçlendirecek, önünü görmesini sağlayacak bir döviz kuru istikrarı, ülkemiz için hayati öneme sahip bir adım olacaktır. Norm Holding olarak 2019 yılının başta sanayicilerimiz olmak üzere tüm ekonomimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

GÜRCAN ERALP - Şanlı İlaç Genel Müdürü

70 yılın birikimi ve zorlu geçen 2018

Ülke olarak 2018 yılında zorlu bir ekonomik süreçten geçmemize, yılı her türlü zor koşullara rağmen başarılı bir şekilde tamamladık. Şanlı İlaç olarak geçmiş yılların sağlam temelleri üzerinde, 70 yılın birikimiyle; elde ettiğimiz hızlı büyüme oranları, yerli öz kaynaklarımız ve öngörülü yaklaşımımız ile sektörel ve ekonomik dalgalanmalara rağmen yüzde 100 yerli ve milli kalmaya devam ederek, sağlam adımlarla sektörde ilerlemeyi sürdürdük.

2018 yılı süresince ilaç sektörü dünya çapında hızlı bir büyüme eğilimi gösterse de, Türkiye'deki ekonomik dalgalanmalar ve kur oranlarındaki artış sebebi ile özellikle yerli üreticiler açısından zorlayıcı bir yıl oldu. Tüm bunlara rağmen, sektördeki değişiklikleri yakından takip ederek ve boşlukları fırsata çevirerek yılı başarı ile kapattık.

Türkiye'deki hızlı nüfus artışı, ortalama yaşam süresindeki artış ve değişen demografik yapı ile sektörün önümüzdeki yıllarda da büyümeye devam edeceğini öngörüyoruz. Bu ivme ile her geçen yıl piyasaya sürülen yeni ürün ve faaliyet göstermeye başlayan firma sayısı ile rekabet ortamının da aynı oranda artacağını düşünüyorum. Bu doğrultuda; artan rekabet ortamı ve zorlu ekonomik koşullara karşı istikrarlı başarılarımızı sürdürmek amacı ile yeni ürünler için Ar-Ge faaliyetlerimizi hızlandırdık ve mevcut ürünler için de kalite yönetim sistemleri ve yasal mevzuatlar doğrultusunda sürekli iyileştirme sağlayarak, 2019 yılında yurtiçi ve özellikle yurtdışı pazar paylarımızı arttırmayı hedefliyoruz.

KADRİ ŞEKER - Gürmak Yönetim Kurulu Başkanı

Sanayicilik bir sevdadır

Sanayicilik her şeyden önce bir gönül işidir. Üretmenin, istihdam yaratmanın anlamını ve önemini bilmek ve bundan mutlu olmaktır. Gerçek sanayici ranttan para kazanmaya bakmaz, derdi üretmek, katma değer yaratmaktır. Çünkü ülkesine büyük bir sevgiyle bağlıdır.

Sanayici üretir, katma değer yaratır, vergi öder, iş gücü yaratır, riske girer, çalışır ancak gelin görün ki yaşanan her krizden de en çok nasibini o alır.

Sanayicinin sadece eli taşın altında değildir. Baştan ayağa gövdesi ile, inancı, bilgisi, tecrübesi ve birikimi ile taşın altındadır.

Ve tüm dünyanın kabul ettiği bir gerçek vardır. O da sanayileşme olmadan, kalkınma olmayacağıdır. Bu gerçek kimsenin aklından çıkmamalıdır. Sanayici, kendisine verilecek her desteği sonuna kadar hak etmektedir. Bırakın sanayiciye verilen destekleri nitelik ve nicelik olarak azaltmayı, bu verilen desteklerin daha çok çeşitlendirilmesi ve güçlendirilmesi gerekmektedir.

Bu yönde Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının ve ithalata bağımlılığın azalması için katma değeri yüksek yerli ürünlerin üretiminin desteklenmesine, ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünün yetiştirilmesinin çalışmalarına devam edilmelidir.

2018 çok zorlu geçmiştir. Piyasadan alınan sinyaller olumlu değildir. Değişken kur hareketleri öngörülebilir planlamaları olumsuz etkilemektedir. Yüksek faiz ortamı bırakın yeni yatırımı, var olan işletmelerin çalışmasını engellemektedir. Fiyat artışlarının üretim üzerine yaptığı baskı, maliyet enflasyonu yaratmaktadır. Tüketici enflasyonu ise çalışanların alım gücünü geriye çekmektedir. Temennimiz bu problemin en kısa sürede ortadan kalkmasıdır.

2019'un da en az 2018 kadar zorlu geçeceği görünmektedir. Ulusal ekonomide yaşanan sıkıntıların yanında, dünyada Trump kaynaklı politikaların yarattığı huzursuzluklar, Türkiye'nin jeopolitik konumu nedeniyle karşı karşıya kaldığı sorunların üzerine, Rusya-Ukrayna krizi gibi bölgesel huzursuzlukların eklenmesi, ekonomi ve finans alanında hareket sahamızı iyice daraltmaktadır.

Görünen odur ki, sanayici olarak sıkıntılar ile boğuşma hiç bitmeyecek. Ancak içimizdeki sanayicilik sevdası, çalışma azmi ve vatan sevgisi ile gücümüzü kaybetmeden yolumuza devam edeceğiz. Tek beklentimiz, önümüzün açılması, iş ve yatırım ortamının istikrarlı bir görünüme kavuşmasıdır.

KOZAN ERKAN - Tahsin Erkan Mimarlık Genel Müdürü

Seçimlerden sonra piyasa rahatlar

2018 yılı iyi başlayıp kötü bitti. Dövizin dalgalanması, hammaddenin, özellikle petro kimya sektöründe, döviz üzerinden olması sebebiyle yurtiçi satışlarda ciddi daralmalar yaşandı.

İhracatta olumsuz koşulların etkisi hemen kendisini hissettirmedi. Ancak emek yoğun işlerde dövize bağlı olarak maliyetlerin göreceli olarak düşmesiyle daha rekabet edilebilir bir fırsat yakalandı.

Sanayicilik üretim umudu ile yaşamak demektir.

2019'da yine bir dalgalanma beklense de bu sefer daha alışkın olacağımızdan, tedbirlerimizi önceden alıp durumu daha verimli üretim yapma haline dönüştürebiliriz.

Yurtiçi piyasa seçimlere çok bağlı hareket eder. 2019 yılı Mart ayında gerçekleştirilecek yerel seçimlerin ardından piyasanın rahatlayacağını düşünüyorum.

MUSTAFA KARABAĞLI - Luna Elektrik Elektronik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

Genç nüfus piyasayı dengeleyecektir

2018 yılında birkaç büyük grubun borç yapılandırmasına gitmesi, diğer sektör firmalarına örnek teşkil etmiş; bu suretle 2017 yılında Kredi Garanti Fonu ile borçlarını öteleyen küçük ölçekli işletmelerle birlikte, reel sektörde ciddi sayıda firma finans sektörünün kapısına dayanmıştır.

Yapılan hukuki düzenlemeler ve bu ölçüde öngörülemeyen bir faktör yüzünden, olağanüstü düzeyde oluşan dövizdeki dalgalanmalar, alınması gereken tedbirlerde yaşanan gecikme ile birlikte en küçük esnaftan en büyük sanayiciye kadar reel sektör derinden etkilenmiştir.

Panik içindeki özel bankalar piyasayı finanse etmekten uzak durmuş; kendi borçlanmaları ve sermaye yeterlilik rasyolarını idame ettirme telaşına düşmüştür. Son günlerde ardı ardına gelen sermaye artırım kararlarının da bu minvalde olduğu bir gerçektir.

Nitekim yılın ikinci yarısında özel bankaların kullandırdığı kredilerde yüzde 8'lik bir gerileme yaşanmıştır.

Bankaların bu sermaye kararlarının devam edeceği bir gerçektir. Borsadaki yabancı yatırımcılar tarafından şüphesiz analiz edilecektir.

Ülkemize sürekli mal gönderen yurt dışı reel sektör, hem yurtiçindeki müşteri ve bayilerini hem de ülkenin mali yapısını sürekli izlemeye almıştır. Ülkemizin kronikleşen yetersiz özsermaye, yüksek yabancı kaynak yapılı reel sektörümüz, ticari karar vermekte güçlük çekmekte, önemli bir bölümü istese de kredi temin edememektedir.

2019'un ilk döneminde bankaların kanuni takipteki alacaklarının yüzde 20 seviyesinde artacağı beklentisi oluşmuştur.

Yüksek faizin kabul edilebilir düzeye inmesi, seçimden sonraki gelişmelere, siyasetin alacağı kararlara ve uluslararası piyasada sağlayacağı güvene bağlı olduğu anlaşılmaktadır.

Olumlu olan tek konu, geçmiş dönem krizlerinde yaşandığı gibi ülkemizin genç nüfus yapısının oluşturacağı talebin, piyasanın kendi dengelerini sağlamasında önemli bir etken olmasıdır.

SAYIL DİNÇSOY - Elektral A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

Sıkıntılar hızla aşılıyor

2018 yılı özellikle Orta Doğu'da büyük badireler atlatıldı ama Türkiye'nin, komşularımıza göz attığımızda bunların içinden en az zararla çıkan ülke olduğunu görüyoruz. Yaşanan sıkıntıların hızla aşıldığını düşünüyorum. Çünkü Türkiye kendi içindeki; imar barışı, vergi barışı, bedelli askerlik gibi istikrar formülleri ile çifte kazanç sağlayarak, ciddi bir potansiyel vücuda getirdi. Söz konusu çalışmaların piyasayı rahatlatacağını düşünüyorum. Böylece dış yatırımcıyı da kendine çekecektir.

Bununla birlikte 2019 yılının, terörist faaliyetlerin de yok olması nedeniyle ciddi bir kazanım sağlayacağını düşünüyorum. 20 Euro'ya Avrupa'da kahvaltı yapamazken, ülkemizin en güzide otellerinde her şey dahil tatilini yapan turistler, aynı zamanda hiçbir ülkeye bahşedilmemiş tarihi ve doğal güzelliklerin içinde buluyorlar kendilerini. Rusya, Ukrayna, Almanya, İngiltere, Hollanda'dan gelen, ülkemizin bu nimetlerini keşfeden kemikleşmiş ciddi bir turist potansiyeli var. Tüm bunlara başarılı bir turizm alt yapısı eklenince turizm alanında da ülkemizin gelirlerini iki katlayarak, 2019 yılında şaha kalkacağını düşünüyorum.

Türkiye'nin kamburu olan dış ticaret dengesi azalma tandansı göstermektedir. Türk Lirası'nın bu denli devalüe olması, Türk dış ticareti potansiyelinin de artmasına neden olacaktır. Bu durumda ihracatımız da hızla ikiye katlanır.

Ülkemizin üstüne kartopu şeklinde üstüne üşüşmüş bir ekonomik yük var. Türkiye'nin gücüne göre de dış borcunun çok fazla olduğunu düşünmüyorum. Bir takım lüzumsuz harcamaların kontrol edilerek, dışarıdaki ilginin geliştirilmesi ile bunun da süratle aşılacağını düşünüyorum.

Ülkemizi kara ekonomi senaryolarının beklediğini öne sürenler ile aynı fikirde değilim. Ekonomistlerin katı ekonomik kurallar içerisinde soyut nedenleri teşhis ederek kararlarına yansıtamadıklarını düşünüyorum. Halbuki soyut nedenler içinde bulunduğumuz somut nedenlerden daha önemli. Yalnızca tarımın ve tarıma dayalı sanayinin daha çok desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.

SİBEL ÇETİNEL GÜRBÜZ - Maktek Kazan, Radyatör San. Tic. A.Ş Yönetim Kurulu Üyesi

Borç yükünün kaldırılması için TL'nin değerlenmesi şart

Oxford sözlüğü her yıl "yılın kelimesini" açıklar. Örneğin 2013'te bu kelime "selfie" idi. 2018'in kelimesi ise zehir, zehirli anlamına gelen "toxic" olmuş. Türkiye ekonomisi için ise herhalde yılın kelimesi "konkordato" oldu. Ülkece ardı ardına önemli sınavlardan geçtiğimiz 2018 yılına, beklentilerin ötesinde bir volatilite damgasını vurdu. Yıl boyunca hem ABD ile hem de Avrupa ile tedirgin edici süreçler yaşadık, siyaset –ekonomi ikilisinin tüm sonuçlarıyla yüzleştik.

2018 yılı ekonomik büyüme açısından umut yeşertici bir yıl olmaktan uzaktı.

İç piyasadaki daralmadan dolayı üreticiler ihracat paylarını yükselttiler, bu da yurtiçinde ciddi bir tedarik güçlüğünü beraberinde getirdi. Özellikle kurun tavan yaptığı günlerde, bazı firmalar fiyat teklifi dahi vermekten kaçındılar.

Kurların geldiği seviye hala olması gerekenin üzerinde, firmalarımızın üzerindeki borç yükünün kalkması için Türk Lirası'nın değerlenmesi şart.

Yine bu yıl banka kredi oranlarının uzun zamandır unuttuğumuz seviyelere geri geldiği, yüksek enflasyon dönemlerini hatırladığımız günler yaşadık. Sanayicilerimiz artık her zamankinden daha temkinli ve kontrollü. Ortalıkta adı konmamış bir kriz modu hakim.

Görünen o ki; pek çok firma, yılı iş planlarının altında kapayacak gibi duruyor.

2018 notu kıt ve zalim bir öğretmendi, ama ders yılı artık bitiyor.

2019 sanayicilerimiz için daha fazla istikrar ve öngörülebilirlik vaad ediyor. Düşük kur/ düşük faiz ortamlarının doğal eşlikçisi dövizle borçlanmanın risklerini nihayet herkes anladı. 'Döviz gelirin yoksa, dövizle borçlanmayacaksın' basit hesabı temel ilke oldu.

Yeni yılla beraber, yüksek teknolojiyi, inovasyonu çok daha fazla konuşur olmalıyız. Değişimi sağlayacak itici gücü dışarıda değil, içimizde arayacağız. Ticaret odaları, sanayi odaları ve ilgili kuruluşlar bu konuda firmalara destek olmak için daha fazla kaynak ayırmalılar.

Finansman kalitesi, finansmana erişim imkanları mutlaka iyileştirilmeli, ekonominin genel sağlığı açısından tüketim ortamı devam ettirilmeli. Durursak düşeriz...

Burada biz sanayiciler açısından en kritik nokta, cari açığın önüne geçecek dışa bağlı ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacak adımların çok daha kararlı atılması. Bunun yöntemi, ithalat yapılmasın diye gümrük duvarlarını yükseltmek değil, bu üretimlerin yaratılmasını teşvik edecek eko sistemler oluşturmaktan geçiyor.

Biz, Maktek olarak seneyi kur riskleri açısından hasarsız atlattık. İhracat ağırlıklı bir firma olmamız itibariyle, girdilerimiz dövize endeksli olsa bile, 3. çeyrekte yaşanan yoğun kur dalgalanmalarının etkisini hissetmedik. Faaliyet gösterdiğimiz ısıtma sektörü, temel ihtiyaçlar açısından düşünüldüğünde; önü her zaman açık, büyüyen bir iş kolu. Bir çok yabancı firmanın üretim tesislerini Türkiye'ye taşıması ile birlikte ülkemiz panel radyatör ve kombide önemli bir üretim üssü konumuna geldi. Burada üretilen ürünler tüm dünyaya sevk ediliyor. Biz de Çin dahil pek çok ülkeye ürünlerimizi ihraç ediyoruz. Sene başında hedeflediğimiz rakamlarla 2018'i kapatıyoruz. 2019 için ise odaklandığımız en önemli konu daha fazla inovatif ısıtma cihazı geliştirebilmek.

SİNAN ATİK - Atik Metal San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Sektörler zorluklarla başa çıkmalı

Sektörümüz, başta "Demir Döküm" ürünler olmak üzere, "Çelik Döküm", "Hafif Metal Döküm" ve "Demir Dışı Döküm" ürünlerini başarıyla üretmektedir. Ülkemiz dökümcülük sektörü, dünyadaki gelişmelere paralel olarak kendini yenileyip geliştirerek, geçmişteki kol gücüne dayalı üretim şeklinden hızla makine yoğun üretime şekline geçmiştir. Otomotiv ve beyaz eşya gibi yığın üretim sektörlerine seri imalat koşullarında parça tedarik eden firmalarımız olduğu gibi, rüzgar enerjisi veya büyük makine parçaları gibi büyük parçaları el kalıpçılığı yöntemleri üreten firmalarımız hem bölgemizde hem de ülkemiz genelinde faaliyetlerini sürdürmektedir. Avrupa döküm üretimi sıralamasındaki yerimiz, 2000'li yılların başında 7'nci sıralarda iken, bugün, çok daha üst sıralara çıkmıştır. Ülkemizin ana sanayi dalları arasında olan dökümcülük sektörümüz, geldiği noktada 35 bin kişiye doğrudan istihdam yaratmaktadır. Türkiye döküm sektörünün 2018 yılı ihracat değerleri beklentisi, 1.5 milyon ton ve 3.8 milyar Euro seviyelerindedir. Sektörümüzün, katma değeri daha yüksek, bitmiş/montajı yapılmış ürünlere yönelik yatırımı da gün geçtikçe artmaktadır.

Ancak, ülkemiz döküm sektörü, faaliyetlerini icra etmesi sırasında birçok zorlukla başa çıkmak zorundadır. Bu zorlukların bazıları şöyle sıralanabilecektir:

• Çevre yasalarının Avrupa ülkeleri normlarına göre belirlenmesi ve bu konuda oluşturulmuş alt yapı yok iken uygulamaya konulması,

• Sektörde çalışacak yetişmiş personel temininde zorluklar yaşanması. Meslek liselerinin nicelik ve nitelik olarak beklentileri karşılamaktan uzaklaşması, ara eleman temininde zorlukların en büyük nedeni olarak görülmektedir.

• İthal girdilerin temininde yaşanan sıkıntılar ve millileştirme sırasında yaşanan problemler.

• Enerji fiyatlarının yüksek olmasının rekabet gücümüz üzerindeki negatif etkisi gibi.

2018 yılında Türkiye döküm sektörü yüzde 11 civarında bir büyüme rakamı yakalamıştır.

Ancak 2018 yılının ikinci yarısında döviz kurunda yaşanan dalgalanmalar, yatırım, hammadde ve yardımcı malzemelerinin neredeyse yüzde 80'ini ithal eden sektörümüz için zor zamanların yaşanmasına neden olmuştur. Kura bağlı fiyat dalgalanmaları nedeniyle hurda tedarikinde büyük sorunlar yaşamıştır. 2019 yılında, Avrupa da, büyüme oranlarının yavaşlama eğilimine gireceği, resesyon ve mali kriz beklentisi nedeniyle otomotivde yüzde 40'lara varan daralmalara neden olacağı düşünülmektedir. 2019 yılında ekonomimizde, kur dalgalanması ve yüksekliği, enerji fiyatlarının yüksek kalması ile yüksek enflasyon, biz üreticilerin yatırım ve üretim kararlarını olumsuz etkilemekte ve tedirgin etmektedir.

Atik Metal Ailesi olarak, 1967-2011 Döneminde Akdöküm Sanayi A.Ş. olarak, 2011 yılından bu güne Atik Metal Sanayi ve Tic. A.Ş. adı altında, dökümcülük sektörü içindeki faaliyetlerimizi başarıyla yerine getirmekteyiz.

TAMER TAŞKIN - Petrofer Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı

Verilen desteklerden faydalanın

2018 nasıl geçtiğini anlayamadığımız yıllardan biri oldu. Artılarıyla eksileriyle dünyanın değişen siyasi ve ekonomik şartlarıyla 2018 Zambezi nehrinde rafting yapmak gibiydi. Bittiği zaman hayattaysanız, ömür boyu anlatacağınız bir hikayeniz ve tecrübeniz var, yok kayalara çarpıp öldüyseniz de yapacak bir şey yok.

Irak savaşı, arkadan Arap baharı, Mısır darbesi, Libya'nın bölünmesi, Suriye, Yemen savaşları, göçler, terör eylemleri, İran'a uygulanan ambargo bölgemizde huzuru kaçırdığı gibi ihracat pazarlarımızın da yok olmasına sebep oldu. Türk Sanayicileri kaybettikleri bu pazarlar sebebiyle yeni pazar arayışlarına yöneldiler.

Üretmeyi bilen, tezgahının başına geçince işçisiyle yarışabilen, teknikten gelen çok değerli yatırımcı sanayicilerimiz var.

Ama ne yazık ki dünya öyle bir değişti ve değişiyor ki; artık üretmenin değeri yok, satabiliyorsanız varsınız. Bunun için de takım kurmayı bileceğiz. Koca bir firma bir ya da iki kişiyle ihracat yapmaya uğraşıyor; bitti yok böyle bir şey… Lisana, yöresel kültüre, renge, ilişki kurma kapasitesine sahip gençlerle yepyeni takımlar kuracağız. İki işiniz olacak; müşteri ziyareti ve müşteri ağırlama…

Bugün Ticaret Bakanlığımızın destek verdiği, '10 seyahate git, uçak biletini al, otelde kal, araba kirala, getir faturalarını ödeyeyim' dediği imkanı sanayicilerimizin yüzde 80'i kullanmıyor. Hem de her seyahate 2 kişi yollayabiliyorsunuz. Lütfen bu hakkı, bu desteği 10'da 10 kullanın.

Belli coğrafyalara yollanan malzemelerin nakliyesini İhracatçılar Birlikleri geri ödüyor ve size bu ihracat pazarlarında rekabet edebilme şansı veriyor, bunu da kullanmıyorsunuz…

Beş yıldır her Türk vatandaşı, sanayici olsun olmasın, 2 pasaport çıkartıp seyahat hızını ikiye katlayabiliyor, çoğu dostumuzun bu konudan da haberi olmadığını üzülerek takip ediyorum.

Lütfen elemanlarınız dahil seyahat edecek herkese 2 pasaport çıkartın.

Hani reklamlarda çocuk diyordu ya "daha çoooook ama çoooook yapacak konumuz var", şikayet etmeden önce üstümüze düşenleri yapalım. Böyle bir ekonomik krizin yaşandığı yılda yeni yatırımımızı bitirmenin mutluluğu içindeyiz. Tüm hırsımızla, hızımızla, başarılı ekibimizle 2019'a yeni ümitlerle giriyoruz.

Herkese mutluluklar…

Artık giden satıyor!

Seyahat giderleri gider değildir, yatırımdır.

TEVFİK MAĞARA - Batel Elektromekanik Sanayi ve Ticaret A.Ş Başkanı

Tüm sıkıntılara rağmen yolumuza devam edeceğiz

2018 yılı o kadar çok varsayımların değerlendirildiği olayların yaşandığı bir yıl oldu ki 2017 yılının değerlendirmesini yaptığımız 12 ay, 365 gün, 8760 saatin nasıl geçtiğini anlayamadık. Tahmini bütçeyi hazırlarken, halk arasında söylendiği gibi kafanızda ne kadar tilki varsa kuyruklarını değdirmeden bir sonuca varmaya çalışıyorsunuz. Üretici iseniz üretmekten başka seçeneğiniz olmadığı için yolunuza devam ediyorsunuz. Ancak yürüdüğünüz yolda gül bahçelerinden geçeceğinizi ve dikenlere dikkat etmeniz gerektiğini düşünürken birden çaresiz bir şekilde dikenli bir yola girebiliyorsunuz. Şu gerçeği kabul etmemiz gerekiyor. Siz ne kadar düşünürseniz düşünün ne kadar araştırırsanız araştırın, ne kadar planlarsanız planlayın ekonominin belirsiz politik rüzgarlar eşliğinde sizde yapacağı etkiyi ancak yaşadıktan sonra görüyorsunuz. 2018 yılını planlarken iyimser, vasat ve kötümser senaryolara göre ciro hedeflerini belirledikten sonra vasat senaryoyu öngörerek ciromuzun 40 milyon TL ile sınırlı olacağını kabul ederek yolumuza devam ettik.

2018 yılına oldukça ümitli ve moralli olarak başladık. Çünkü firmamızın ürünleri ara yatırım ürünler olup; çoğunlukla kamu hizmeti gören elektrik dağıtım kuruluşları tarafından kullanılmaktadır. Dolayısıyla kamunun yatırım ödenekleri ciro hedeflerimizi belirleyen bir etkendi. Her ne kadar belli bir gecikme ile tarafımıza dolaylı ödenmekte ise de süreklilik arz ettiğinden gelir gider dengesi bir şekilde yakalanıyordu. 2018 ilk çeyreği beklentilerimizin üzerinde gerçekleşmesi nedeniyle planlarımızı tekrar gözden geçirmeyi ve iyimser senaryoyu uygulamayı düşünürken, 2018 ilk çeyreğinden sonra başlayan ve ismi halen konulamayan mali darlık nedeniyle, gerek dövizde artış gerekse mevduat faizlerindeki artış başlayınca planlarımızı kötümser senaryoya göre şekillendirmek zorunda kaldık. Yaşayınca anladık ki doğru tercih yapmışız. Çünkü elektrik dağıtım yatırım ödenekleri kısıtlamaya girince, doğal olarak bizde de ekonomik sıkıntılar yarattı. Bu olumsuz durumu en az kayıpla atlatabilmek için ihracata daha çok önem vermeyi tercih ettik.

Firmamızın Ar-Ge çalışmaları ihracata yönelik olarak hedeflenmiş ve bu çalışmalar uluslararası akredite laboratuarlar da yapılan testlerle çerçevelenmiştir. Bu testler hem süre hem de büyük mali yük getirmektedir. Bugün her türlü teknik ve ticari koşulları yerine getirmiş olan firmamız Vietnam'dan Kolombiya' ya kadar ihracat yaparken, talep olmasına rağmen komşumuz İran'a ihracat yapamamaktadır. Coğrafyamızda ekonomik ve politik alanda istediği gibi hareket eden ABD'nin İran üzerinde oynadığı oyunlar, bu ülkeye olan ihracatımızı durma noktasına getirdi.

Her türlü sıkıntılara rağmen biz kararlıyız, yolumuza devam edeceğiz. Kaliteli ürünleri daha ekonomik koşullarda ve verimli şekilde üretme konusunda; ortaklarım ve çalışanlarımızla elimizden geleni yapacağız. Layık olduğumuz hedefimize varacağımıza inancımız tamdır.

HOLISTIC 8
Eğitim Programı

GELECEĞİ BUGÜNDEN GERÇEKLEŞTİRMEK

Eraslan Okulunda geliştirdiğimiz Holistic 8 eğitim programının temelinde bireysel sorumluluk alma becerisi yer alır. Holistic 8 kapsamında yapılan tüm çalışmalar, yıl boyunca araştırma, sorumluluk alma ve sorumluluklarını yerine getirmeyi kapsar.

Holistic 8 ile farkındalık kazanan öğrencilerimiz, hayatın doğal rekabeti içerisinde başarabilmeyi öğrenirler.

AKADEMİK MÜKEMMELİYET, YABANCI DİL HÂKİMİYETİ, YAŞAM BECERİLERİ

Anaokulundan itibaren çift dilde (Bilingual) yetişen Eraslan öğrencileri, ilkokulda matematik, hayat bilgisi ve bilim çalışmalarını da çift dilde sürdürürler. Aldıkları eğitimi çözüm odaklı projelerle tamamlayan ilkokul öğrencileri, bilimsel araştırma ve sürdürülebilir çözüm üretme becerilerini geliştirirler.

Öğrenciler tarafından yürütülen portfolyo sunumlarında (Student Led Conferences) akademik çalışmalarını İngilizce olarak ailelerine aktaran öğrenciler, yabancı dile olan hâkimiyetlerini çok boyutlu olarak ortaya koyarlar.

Spor, sanat ve teknolojide ilgi alanları ortak olan öğrencilerimiz, yeteneklerini geliştirmek için bir araya gelerek "topluluklar" oluştururlar. Profesyonel eğitmenlerin önderlik ettiği bu topluluklarda yer alan öğrencilerin belirli sorumlulukları düzenli olarak yerine getirmelerini isteriz. Toplumsal yaşam kurallarını esas aldığımız bu topluluklar, yaşam becerileri eğitimimizin bir parçası olarak okul hayatında yer alır.

Biliyor muydunuz?

Eraslan öğrencileri her gün sınıflarını kendileri temizliyor, paylaştıkları ortak alanların düzenini sağladıktan sonra okuldan ayrılıyorlar.

Eraslan öğrencileri okul genelinde enerji kullanımı kontrol ederek fazla tüketimin önüne geçiyorlar. Inspector Ravens ve Team Bolt takımları yıl boyunca her gün düzenli olarak enerji tüketimi kontrolü yapıyorlar.

ERASLANOKULU

2040 sokak. No:142 Mavişehir / İZMİR

0 232 325 99 66

ERASLANOKULU
GİRİŞ SINAVI
16 ŞUBAT CUMARTESİ

Başvuru ve bilgi için - www.**eraslan**.k12.tr

Pekcan: Cumhuriyet tarihinin en yüksek ihracatı gerçekleşti

Türkiye'nin Kasım ayı ihracatı 15 milyar 532 milyon dolarla Cumhuriyet tarihinin en yüksek rakamına ulaştı. Ticaret Bakanı Pekcan, YEP'te öngörülen yıl sonunda 170 milyar dolarlık hedefin yakalanacağını söyledi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan "Kasım'da ihracatımız yüzde 9,49 artışla 15 milyar 532 milyon dolar oldu ve Cumhuriyet tarihinin en yüksek Kasım ayı ihracat değerine ulaştı" dedi.

Bakan Ruhsar Pekcan, Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan 'Kasım Ayı Dış Ticaret, Ticaret, Esnaf ve Kooperatiflere İlişkin Geçici İdari Verilerine' göre, geçen ay ihracatın bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,49 artarak 15 milyar 532 milyon dolara yükseldiğini söyledi. Bakan Pekcan, "Böylece geçen ay itibarıyla ihracatımız 15,5 milyar dolar ile Cumhuriyet tarihinin en yüksek Kasım ayı ihracat değerine ulaştı. İhracatımızda bir rekor da son 12 aylık dönem itibarıyla geldi. Son 12 aylık ihracatımız ise yüzde 7,8 artışla 168 milyar 77 milyon dolara yükselirken, bu rakam da Cumhuriyet tarihinde ulaştığımız en yüksek yıllık ihracatımız oldu" dedi.

Türkiye'nin küresel ticaretteki rekabetçi gücünü artırmak için sürdürdükleri çalışmaların sonuçlarını görmekten memnuniyet duyduklarını belirten Pekcan, "2018 yılı ihracatta rekorlar yılı olarak geçmeye devam ediyor. Yeni Ekonomi Programı'nda öngörülen yıl sonu ihracat değeri olan 170 milyar dolar hedefine ulaşacağımıza inancımız tamdır. Diğer taraftan Kasım ayında ithalatımız bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 21,5 azalarak 16 milyar 136 milyon dolar seviyesine geriledi. 2017 yılının Kasım ayında yüzde 69 olarak gerçekleşen ihracatımızın ithalatımızı karşılama oranı ise 2018 yılının Kasım ayında yüzde 96,3 düzeyine yükseldi" diye konuştu.

Cari açıkta iyileşme devam edecek

Dış ticaret açığının da bu gelişmeler ışığında yine bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 90,5 azalarak 605 milyon dolara gerilediğini kaydeden Bakan Pekcan, şöyle konuştu:

"Dış ticaret açığımızdaki bu iyileşmenin olumlu etkilerini cari açığımızdaki iyileşmeyle de görüyoruz. Bu kapsamda, son 5 ayda azalan dış ticaret açığının Kasım ve Aralık aylarında da aynı eğilimi sürdüreceği öngörülmektedir. Böylece, Temmuz ve Ağustos aylarında gerilemeye başlayan cari açık Eylül ayında fazla verirken, Ekim ve Kasım aylarında da cari işlemler dengesindeki iyileşmenin devam etmesini bekliyoruz. Önümüzdeki dönemde mal ve hizmet ihracatçılarımıza ve sanayicilerimize verilen desteklerle beraber Ar-Ge faaliyetlerinde yoğunlaşacak üretim yapımızla dış ticaret dengemizin daha da iyileşeceğine inanıyoruz."

TL ile dış ticaret

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla 100 Günlük İcraat Programı kapsamında Türk Lirası'nın dış ticaretteki kullanımını artırmak üzere çalışmalar yaptıklarını kaydeden Bakan Pekcan, şunları kaydetti:

"Bu kapsamda da tüm paydaşların katılımıyla çalıştaylar düzenliyoruz. Kasım ayı itibarıyla milli paramızla ihracat işlemlerimizi gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 174 olurken aynı dönemde 110 ülkeyle ithalat işlemlerimizi Türk Lirası ile gerçekleştirdik. Kasım ayında Türk Lirası ile yapılan ticaretin hacmi, 4,8 milyar TL'si ihracat, 5,3 milyar TL'si ithalat olmak üzere toplam 10,1 milyar TL'ye ulaştı. Ticaret Bakanlığı olarak bir taraftan destek mevzuatımızı sadeleştiriyor, bir taraftan da firmalarımızın bu destekleri tanımasını ve faydalanmasını kolaylaştırıyoruz. Vizyonumuz, kolay desteklerimizle

daha fazla kadın girişimcimizi, KOBİ'lerimizi, esnaf ve sanatkârlarımız ile genç girişimcilerimizi küresel pazara açmak, onları ihracatçı hale getirmek; böylece ihracatı tabana yaymaktır."

Aktif firma sayısındaki artış ekonomiye güveni gösteriyor

Türkiye'de faaliyet gösteren aktif firma sayısının Kasım ayında 1 milyon 896 bine ulaştığını bildiren Bakan Pekcan, şu bilgileri verdi:

"Bu yılın başından beri firma sayımızın 99 bin artması, ticaret erbabımızın güçlü ekonomimize duyduğu güvenin bir göstergesi oldu. Ülkemiz, Dünya Bankası tarafından yayımlanan 'Doing Business' Raporu'nda 17 sıra yükselerek 190 ülke içinde 43'üncü olmuştur. Aynı raporun dış ticaret bölümünde ise ülkemiz 29 sıra birden yükselerek 42'nci sırada yer almıştır.

Önümüzdeki dönemde, hem iç ticarette hem dış ticarette hem de gümrüklerde çağın bir gereği olan dijitalleşme ve mevzuat sadeleştirmesi alanındaki çalışmalarımızla, Türkiye'yi dünyanın en kolay ticaret yapılan, en kolay iş yapılan ülkeler ligine yükseltmeyi planlıyoruz. Bakanlık olarak yeni dönemde yüksek katma değerli; teknolojiye, tasarıma ve markalaşmaya dayalı ihracatın teşvik edilmesini ve böylece ülkemizi yüksek gelirli ülkeler sınıfına eriştirmeyi hedefliyoruz. Yeni pazarlarda, yükselen sektörlerde daha aktif olmak üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Önümüzdeki dönemde de Türkiye'nin dış ticaretteki gücünü artırmak için kamu-özel-STK iş birliği ile çalışmalarımıza devam edeceğiz."

Ekim'de ihracat birim değer endeksi azaldı

İhracat birim değer endeksi, Ekim'de yıllık bazda yüzde 2,3 azalırken, ithalat birim değer endeksi yüzde 3,4 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu, Ekim ayına ilişkin dış ticaret endekslerini açıkladı. Ekim ayında endeks gıda, içecek ve tütünde yüzde 7,9, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 5,8 ve imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,4 azalırken, yakıtlarda yüzde 29 arttı.

İthalat birim değer endeksi söz konusu dönemde yüzde 3,4 artış gösterdi. Endeks, geçen yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde yüzde 1,5, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 1,5 ve imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 1,6 azalırken, yakıtlarda yüzde 29,3 yükseldi.

İhracat miktar endeksi, Ekim'de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,7 arttı. Endeks aynı dönemde, gıda, içecek ve tütünde yüzde 9, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 14,2, imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 18,1 artarken, yakıtlarda yüzde 1,4 azaldı.

İthalat miktar endeksi de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 26,2 düştü. Endeks bu dönemde, gıda, içecek ve tütünde yüzde 6, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 13,9, yakıtlarda yüzde 10 ve imalat sanayisinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 31,6 geriledi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre, Eylül'de 163,1 olan ihracat miktar endeksi, Ekim'de yüzde 0,8 azalarak 161,8'e düştü.

Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise geçen yılın Ekim ayında 154,1 olan ihracat miktar endeksi, bu yılın Ekim ayında yüzde 11,8 artarak 172,2'ye ulaştı.

Şaşırtan enflasyon...

Kasım ayında tüketici enflasyonu önceki aya göre yüzde 1,44 düştü, yıllıkta yüzde 21,6'ya geriledi. TÜFE'de yer alan 407 maddeden 261 maddenin fiyatında artış, 108 maddenin fiyatında ise düşüş gerçekleşti.

Kasım ayı tüketici enflasyonunun (TÜFE), önceki aya göre yüzde 1,44 düşmesi, yıllıkta da artışın yüzde 21,6'ya gerilemesi sonrası bir açıklama yapan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, verilerin enflasyonda düşüşün güçlü bir şekilde başladığını ve bu düşüş eğiliminin süreceğini gösterdiğini söyledi.

Bu açıklama, Albayrak'ın önceki yorumlarını ve Türkiye İstatistik Kurumu'nda (TÜİK) enflasyon rakamlarını oluşturan birimin başındaki Başkan Yardımcısı Enver Taştı'nın görevden alınmasıyla ilgili tartışmaları bir kez daha gündeme getirdi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 13 Eylül'de yaptığı açıklamada ekonomide önceliğin enflasyon ve faizle mücadele olduğunu belirterek "Ekimden itibaren enflasyon düşüşe geçecek" demişti. Ancak 3 Ekim'de açıklanan Eylül enflasyonu, aylıkta yüzde 6,30 artarken, yıllıkta yüzde 24,52'ye yükseldi.

15 yılın rekorunu kıran Eylül enflasyonunun hemen ardından ise Türkiye İstatistik Kurumu'nda (TÜİK) enflasyonu hesaplayan birimin başında bulunan Başkan Yardımcısı Enver Taştı görevinden alınmış, yerine Albayrak'ın Enerji Bakanlığı döneminde birlikte çalıştığı Yinal Yağan getirilmişti. Kulislerde, görev değişikliğinin nedeninin yüksek enflasyon olduğu konuşulmuştu.

Ayrıca 9 Ekim'de "Enflasyonla Topyekün Mücadele" adıyla ve logosu da olan bir program Hazine Bakanı Albayrak tarafından açıklandı ve tüm şirketler ile kurumlardan, sattıkları mal ve hizmetlerde yüzde 10 indirim yapılması istendi. Bu tartışmalar arasında 3 Kasım'da açıklanan Ekim enflasyonu ise aylıkta yüzde 2,67 artış, yıllıkta da yüzde 25,24'e yükseliş olduğunu ortaya koydu. Rekora bir yenisi eklendi.

Kasım ayı enflasyon rakamlarını yorumlayan uzmanlar, TÜFE'nin otomotiv, beyaz eşya ve mobilya vergi indirimleri, TL'deki değerlenme ve petrol fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle beklentilerin üzerinde geriledi̇ğini belirtiyor. Böylece tüketici fiyat endeksi Haziran 2017'den bu yana ilk kez aylık bazda düşmüş oldu. Aylık enflasyon şampiyonu ise yüzde 50,58 ile kuru soğan.

Ekim ayında yıllık enflasyon yüzde 25,24 seviyesine yükselerek son 15 yılın rekorunu kırmıştı. Reuters'ın anketine göre Kasım ayında aylık düşüşün yüzde 0,75, yıllık enflasyonun ise yüzde 22,6 olması bekleniyordu. Vergi indirimlerinin gelecek yıl devam etmemesi halinde 2019'da enflasyonun tekrar

yükselişe geçmesi bekleniyor.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, Kasım itibarıyla 12 aylık ortalamalar dikkate alındığında, tüketici fiyatları (TÜFE) yüzde 15,63, yurtiçi üretici fiyatları yüzde 25,52 arttı. Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi'nde (Yİ-ÜFE) ise Kasım'da yüzde 2,53 düşüş yaşandı. Üretici fiyatları enflasyonu (ÜFE) yıllık bazda Ekim'deki yüzde 45,01'den yüzde 38,54'e geriledi.

İndirimler etkiledi

Özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden 'B' endeksi yıllık bazda Ekim ayındaki yüzde 24,37'den Kasım'da yüzde 21,21'e, 'C' endeksi ise yüzde 24,34'ten yüzde 20,72'ye geriledi.

TÜFE Kasım'da otomotiv, beyaz eşya ve mobilya vergi indirimleri, TL'deki değerlenme ve petrol fiyatlarındaki gerilemenin etkisiyle beklentilerin üzerinde yüzde 1,44 azaldı. Banka ve aracı kurum ekonomistleri TÜFE'de 2018 sonunda önceki beklentilerine göre daha düşük gerçekleşme beklerken, 2019 için yukarı yönlü risklere dikkat çekiyorlar.

Gıdada artış

TÜFE'de aylık en çok düşüşün görüldüğü kategori yüzde 6,46 ile ulaştırma oldu. Yıllık çeşitli mal ve hizmetlerin fiyatında yüzde 27,87, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 25,66, konutta yüzde 24,76, eğlence ve kültürde yüzde 21,18 yükseliş yaşandı.

Kasım'da aylık en yüksek artış yüzde 2,37 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre çeşitli mal ve hizmetler yüzde 27,87, gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 25,66, konut yüzde 24,76 ve eğlence ve kültür yüzde 21,18 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

Kasım'da endekste yer alan 407 maddeden, 38 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 261 maddenin fiyatlarında artış, 108 maddenin fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Düşüşe inanmadılar

Yıllık enflasyon yüzde 25,2'den yüzde 21,6'ya düştü. Mahfi Eğilmez'in anketine katılanların 88'i enflasyondaki sonuca inanmadığını bildirdi.

Kasım ayı tüketici enflasyonunun (TÜFE), önceki aya göre yüzde 1,44 düşmesi, yıllıkta da artışın yüzde 21,6'ya gerilemesi ekonomistleri de şaşkına çevirdi. Eski Hazine Müsteşarı Mahfi Eğilmez, açıklamanın ardından anket yaptı. Katılanların yüzde 88'i sonuca inanmadığını aktardı. Prof. Aziz Konukman, petrol fiyatlarındaki düşüşler gibi dış konjonktürün fiyat artışlarını aşağıya çektiğini, kurda düşüş olduğunu, bütün bunlar bir araya gelince enflasyonda az da olsa düşüş yaşandığını söyledi. Ancak yine de üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasında ciddi bir makas olduğuna dikkat çeken Konukman, "Makas biraz daraldı ancak yine de ciddi fark var. Bunun gecikmeli olarak TÜFE'ye yansıyacağını unutmayalım" dedi.

"Kötü geride kaldı" tezinin çürüdüğüne işaret eden Konukman, "Bunlar önünde sonunda tüketici fiyatlarına yansıyacak. Ciddi bir enflasyon stokuyla 2019'a gireceğiz. Yük ortadan kalkmadı. Geçenlerde perakende sektöründen bir açıklama oldu. Denildi ki: 'Üretici fiyatlarındaki artışı etiketlere yansıtacağız ancak alım gücü düştüğü için malları satamayabiliriz. Kapanma noktasına geliriz.' Üretici fiyatlarındaki artış biraz gecikmeli olarak da olsa mutlaka fiyatlara yansıyacak" diye konuştu. Konukman, enflasyonun Aralık ayında da düşük çıkacağına dikkat çekerek, "Memur ve emekli maaşlarında daha düşük zam hedefleniyor. Bu apaçık ortaya çıktı. Gelir dağılımı bozuldu. TÜİK'in anketleri bunu göstermiyor. Doğru bir gösterge ile enflasyon yeniden hesaplanmalı" dedi.

Eski Hazine Müsteşarı Mahfi Eğilmez, TÜİK'in verileri açıklamasının ardından sosyal medyada "TÜİK enflasyonda ciddi bir düşüş olduğunu açıkladı. Bu açıklamanın doğru olduğuna inanıyor musunuz?" sorusu ile 1 saat süren anket yaptı. Ankete 17 bin 888 kişi katıldı. Düşüşe iananlanın oranı yüzde 12'de kaldı.

Enflasyonun üretici boyutu

Son iki aydır TÜFE ve Yİ-ÜFE arasındaki makasın yüksek oranda açılması dikkat çekiyor. Ağustos ayında TL'de yaşanan kur şoku, üretici fiyatlarında maliyet yönlü baskı yaratan unsurların başında geliyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) arasındaki makas açık seyrediyor. Üretici enflasyonu, tüketici enflasyonunun üzerinde bir seyir izliyor.

Bu iki veri arasındaki makasın açık olmasının ve üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarından yüksek seyretmesinin ne anlattığını uzmanlar şu şekilde açıklıyorlar:

Yılbaşından bu yana enflasyonun seyri

(Yıllık değişim, %)

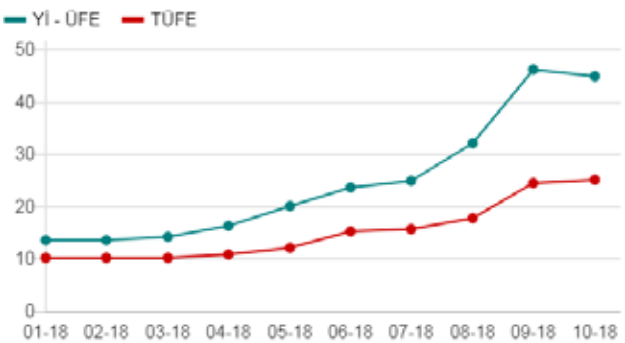

Kaynak: TÜİK BBC

Maliyet yönlü baskı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), enflasyonu fiyatlar genel seviyesindeki sürekli artış eğilimi olarak tanımlıyor.

Enflasyon, her ay TÜİK tarafından tüketici ve üretici fiyat gelişmelerini gösteren endeksler olarak açıklanıyor.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Tüketici tarafından satın alınan mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişimleri ölçen endekstir.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE), Yurt içinde ticarete konu olmak üzere üretilen tüketim, ara ve sermaye malları ile enerji sektöründeki fiyat değişimlerini ölçen endekstir.

Genel olarak halk arasında enflasyon dediğimiz zaman ise TÜFE kastediliyor. Ancak son iki aydır TÜFE ve Yİ-ÜFE arasındaki makasın yüksek oranda açılması dolayısıyla üretici fiyatlarındaki enflasyon ekonomi gündemindeki yerini aldı. Bu makas özellikle Eylül ayında çok yükseldi. TCMB'nin geçen yılın Aralık ayında Merkezin Güncesi bölümünde yayımladığı raporunda, bu makasın öneminden şu şekilde bahsediliyor:

"Üretici fiyatları, tüketici fiyatları üzerindeki mali-

yet yönlü baskılara ilişkin bir gösterge niteliğindedir. Ancak, ithal maliyet şoklarının yoğun gözlendiği dönemlerde iki endeksin artış oranları arasındaki farkın üretici fiyatları lehine açıldığı görülmekte."

TCMB'nin yayımladığı raporda, "petrol fiyatlarının ve döviz kurunun belirgin hareketler gösterdiği dönemlerde" bu makasın üretici fiyatları lehine açılmasının doğal bir durum olduğu vurgulanıyor.

Ağustos ayında Türk Lirası'nda yaşanan kur şoku, üretici fiyatlarında maliyet yönlü baskı yaratan unsurların başında geliyor.

Enerji fiyatları etkili

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Baş Ekonomisti Zümrüt İmamoğlu, Yİ-ÜFE'deki yükselişin önemli bir kalemini enerji fiyatlarının oluşturduğunu söylüyor:

"Uzun zamandır enerjide ve elektrikte fiyat artışı olmuyordu; biliyorsunuz bir seçim döngüsünün içinde Türkiye. Ancak son dönemde bu zamlar arka arkaya birkaç ay üst üste geldi. ÜFE'nin diğer önemli alt kalemi sanayi ara malı enflasyonu. Bu iki alanda da sene başından beri yükseliş yaşadık. Metaller, mineraller, petrol, sene başından beri yüzde 20-30 arasında yükseldi. Zaten döviz fiyatı arttı, bir de üzerine bizim yaşadığımız kur şoku gelince anormal bir artış yaşandı."

Yeditepe Üniversitesi'nin finans alanında öğretim üyesi olan Prof. Dr. Veysel Ulusoy ise üretici fiyatlarındaki bu keskin yükselişin nedenlerini şu şekilde açıklıyor:

"Son birkaç aydan beri, aslında son bir yıldan beri stok değişimlerinin ve yeni yatırımlarla beraber döviz piyasasındaki baskıların üretim yapısını oldukça etkilediğini gözlemliyoruz. Bu iç baskılar ve son birkaç aydır süren döviz piyasasında oluşan çalkantılar Yİ-ÜFE'nin yüksek oranlara çıkmasına neden oldu."

İşsizlikte artışa yol açabilir

Ulusoy, üretici ve tüketici enflasyonu arasındaki makasın açılmasını ise ekonomideki fiyat dengelerinin oluşmamasına bir kanıt olarak gösteriyor.

Ana sanayi gruplarına göre yıllık üretici enflasyonu
(Yıllık Yİ-ÜFE, %)

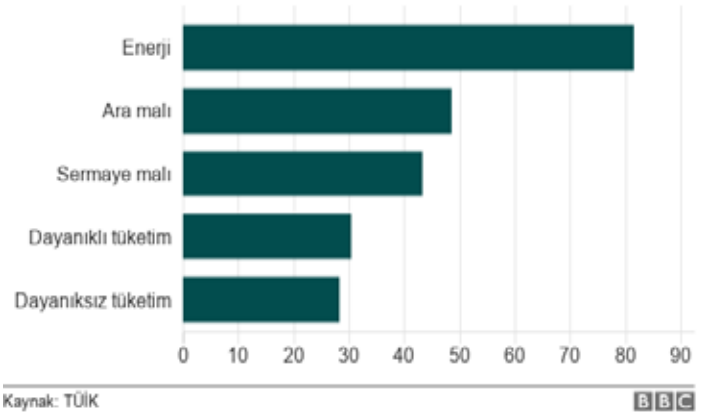

Bunun bir 'piyasa başarısızlığı' anlamına geldiğini söyleyen Ulusoy'a göre bu durum özellikle emek piyasasına olumsuz yansıyacak:

"Yİ-ÜFE ve TÜFE oran farklılığı bir dönem sonra emek piyasası gibi diğer piyasalarda oluşacak fiyat/değer dengesini bozacaktır. Yani ürün fiyatlarını piyasaya yansıtmakta zorlanan üreticiler, çalışanların ücretlerini baskılayacak ya da hiçbir artışa gitmeyeceklerdir.

Daha kötüsü işsizlik oranlarında bir artışa neden olabilecektir bu durum. Zaten son dönemdeki konkordato ilan eden firma sayılarındaki artış bunun resmini ortaya çıkarmaya başladı."

Üretici, maliyet artışını yansıtamıyor

TÜSİAD Baş Ekonomisti İmamoğlu da, Nisan ayından beri işsizliğin arttığına dikkati çekerek tüketici talebinde de bir düşüşün yaşandığını söylüyor.

İmamoğlu, artırılan tüketici fiyatlarının talebi daha da düşürdüğüne dikkati çekiyor.

Bu durum tüketiciyi daha da küstürmemek için, üreticinin maliyetlerini etiketlere ve raflara tam olarak yansıtamamasına sebep oluyor.

İmamoğlu, ÜFE ve TÜFE arasındaki makasın bu kadar açılmış olmasını ise "ciddi bir arz şoku" olarak tanımlıyor: "Arz yönlü bir maliyet şoku var firmaların üzerinde. Üzerine bir de biliyoruz ki döviz cinsinden borçlulukları olduğu için bilanço şoku geliyor. Finansman maliyetleri zaten birden bire arttı. Kredi faizlerinde 11 puanlık bir artış oldu."

Vergi indirimleri etkisiz kalır

İmamoğlu'nun işaret ettiği üzere talep tarafında yaşanan daralmanın önüne geçmek için geçtiğimiz hafta içinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 6 alanda vergi indirimi açıkladı.

Albayrak, mobilyada uygulanan KDV'de (Katma Değer Vergisi), beyaz eşya ve motorlu araçlarda uygulanan ÖTV'de (Özel Tüketim Vergisi) indirime gidileceğini belirtti.

Ancak ekonomistler, mali disiplinden uzaklaşma ve büyüme yanlısı bir politika olarak değerlendirdikleri bu adıma temkinli yaklaştı.

Prof. Dr. Veysel Ulusoy, vergi indirimlerinin ağırlıklı olarak lüks ürünlerde yapılmasının ÜFE-TÜFE makasını azaltmakta etkisiz kalacağını düşünüyor.

Yİ-ÜFE'nin yüksek seyretmesinin TÜFE oranlarını eninde sonunda yukarı taşıyacağını söyleyen Ulusoy, makasın açık kalma süresinin uzamasının ise iflas ilan eden firma sayısını artıracağını düşünüyor.

Stagflasyona varan bir kısır döngü

Üretici fiyatlarının yüksek seyretmesinin en olumsuz sonucunun, enflasyonist baskı ile piyasa faiz oranlarının yükselmesi olduğunu söyleyen Ulusoy şu uyarıyı yapıyor:

"Bu karşımıza kısır bir döngüyü getirmektedir: Yüksek enflasyon, yüksek faiz, düşük yatırımlar ve durgunluk… Diğer adıyla stagflasyon."

Kaynak: BBC Türkçe

Sanayi üretimi Ekim'de daraldı

Sanayi üretimi, Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,7 azaldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ekim ayı Sanayi Üretim Endeksi verilerini açıkladı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, 2018 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,1 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 6,5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 1,2 azaldı.

Sanayi üretimi bir önceki aya göre ise yüzde 1,9 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, 2018 yılı Ekim ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 1,3, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 1,2 azaldı.

güncel haberler

Eylül'de işsizlik yüzde 11,4 oldu

Eylül ayında işsizlik oranı 2017'nin Eylül ayına göre 0,8, geçtiğimiz Ağustos ayına göre 0,3 puanlık artışla yüzde 11,4'e çıktı. Bu veri aynı zamanda 2016 yılı Aralık ayından ayındaki yüzde 12,7'den sonra en yüksek seviye oldu. Son 1 yılda işgücü sayısı 266 bin artarak 29 milyon 63 bine, işsiz sayısı da geçen yıla göre 330 bin kişi artarak 3 milyon 419 binden 3 milyon 749 bine yükseldi. İşsizlik oranı erkeklerde yüzde 8,7'den yüzde 9,9'a, kadınlarda yüzde 15,2'den yüzde 15,3'e çıktı.

Genç nüfustaki işsizlik oranı da geçen yıla göre 1,6 puanlık artışla yüzde 21,6'ya yükselirken, eğitimde ve istihdamda olmayan gençlerin işsizlik oranı ise 1,3 puan artarak yüzde 27,4'e ulaştı.

İş aramayan ancak iş bulsa çalışmaya hazır olduğunu belirtenlerin oranı geçen yıldan bu yana 0,1 puan artarak yüzde 7,4'ten yüzde 7,5'e yükseldi. Bu durumdakilerin de eklenmesiyle geniş tanımlı işsizlik yüzde 19,2 olarak hesaplandı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik göstergelerine göre ise işsizlik Eylül ayında 0,2 puanlık artışla yüzde 13,1'den yüzde 13,3'e çıktı.

Cari denge yine fazla verdi…

Cari denge, Ağustos ve Eylül aylarının ardından Ekim ayında da 'fazla' verdi. Cari dengedeki fazla Ekim ayında 2 milyar 770 milyon dolar oldu.

Merkez Bankası (TCMB), Ekim ayı ödemeler dengesi istatistiklerini açıkladı. Ekonomik aktivitenin yavaşlaması ve kurdaki yükselişin ithalat maliyetlerini yukarı çekmesi sonucu ithalatta azalma ve dış ticaretteki daralmaya paralel olarak Ağustos ve Eylül aylarında ödemeler dengesinde oluşan fazla Ekim ayında da devam etti.

Ödemeler dengesi Ekim'de 2 milyar 770 milyon dolar fazla verirken, 12 aylık cari açık ise 39 milyar 403 milyon dolar oldu. Ekonomistler, Ekim ayında 2,46 milyar dolar fazla bekliyordu.

Cari işlemler fazlası, Eylül'de 1 milyar 830 milyon dolar, 12 aylık cari açık ise 46 milyar 58 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmişti.

TCMB'den yapılan açıklama şu şekilde:

Bir önceki yılın Ekim ayında 3,837 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı bu yılın Ekim ayında 2,770 milyon dolar fazla verdi. Bunun sonucunda, 12 aylık cari işlemler açığı 39.403 milyon dolara geriledi.

Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise, bir önceki yılın Ekim ayında 466 milyon dolar açık vermişken, bu ayda 6,167 milyon dolar fazla verdi.

Cari işlemler hesabının fazla vermesinde, bir önceki yılın Ekim ayında 5,643 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesinin bu yılın aynı ayında 799 milyon dolar fazla vermesi ve hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin bir önceki yılın aynı ayına göre 447 milyon dolar artarak 3,028 milyon dolara yükselmesi etkili oldu.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 501 milyon dolar artarak 2,648 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 99 milyon dolar artarak 1,074 milyon dolar oldu.

İkincil Gelir Dengesi kalemi kaynaklı girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 168 milyon dolar azalarak 105 milyon dolara geriledi.

Finans Hesabı

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 784 milyon dolar azalarak 699 milyon dolar olarak gerçekleşti.Portföy yatırımları 491 milyon dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 94 milyon dolar net satış ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 82 milyon dolar net alış yaptığı görüldü.

Yurtdışında gerçekleştirilen tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 1,353 milyon dolar ve 25 milyon dolar net geri ödeme gerçekleşmişken, Genel Hükümet 2 milyar dolarlık yeni tahvil ihracı gerçekleştirdi.

Diğer yatırımlarda 2,605 milyon dolar tutarında net çıkış gerçekleşti.

Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 745 milyon dolar net artış, yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları ise 515 milyon dolar net azalış kaydetti.

Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar ve Genel Hükümet sırasıyla 1,383 milyon dolar ve 92 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirmişken, diğer sektörler 33 milyon dolarlık kullanım gerçekleştirdi. Resmi rezervlerde Ekim ayında 1,713 milyon dolarlık artış gözlendi.

Mevduat fakiriyiz

Türkiye, kişi başına ortalama 5 bin Euro banka mevduatıyla Avrupa ülkeleri arasında 28'inci, kişi başına 6 bin Euro krediyle 27'nci sırada yer aldı. AB'de ortalama mevduat 45 bin Euro, kişi başına kredi 48 bin Euro.

Avrupa Birliği'ne (AB) üye 28 ülkeyle karşılaştırıldığında Türkiye, kişi başına ortalama 5 bin Euro banka mevduatıyla sadece Romanya'yı geçti ve 28'inci sırada yer aldı. AB'de bu rakam 45 bin Euro oldu.

Türkiye Bankalar Birliği'nin (TBB), 2017 yılı verileri üzerinden yaptığı karşılaştırma, özellikle bankacılık açısından Türkiye'nin bulunduğu noktayı gözler önüne serdi. Türkiye 721 milyar Euro olan bankacılık aktif toplamı ile 13'üncü sırada. Bu rakamın AB ortalaması 1 trilyon 532 milyar Euro, gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması ise 119 milyar Euro oldu. Buna karşın Türkiye, kişi başına ortalama 9 bin Euro aktifle 26'ncı sırada yer aldı.

Kişi başına aktifin AB ortalaması 84 bin Euro, gelişmiş AB ülkeleri ortalaması 98 bin Euro ve gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması 10 bin Euro oldu.

Araştırmaya göre Türkiye 465 milyar Euro olan kredi toplamı ile 11'inci sırada. Bu rakamın AB ortalaması 875 milyar Euro, gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması ise 79 milyar Euro oldu. Ancak Türkiye, kişi başına ortalama 6 bin Euro krediyle 27'nci sırada yer aldı. Kişi başına kredinin AB ortalaması 48 bin Euro, gelişmiş AB ülkeleri ortalaması 56 bin Euro ve gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması 7 bin Euro olarak hesaplandı. Araştırmada göze çarpan diğer tespitler şöyle:

Türkiye 379 milyar Euro olan mevduat toplamı ile yine 11'inci. Bunun AB ortalaması 817 milyar Euro, gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması ise 80 milyar Euro oldu.

Türkiye, mevduatın gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranında yüzde 55 ile 26'ıncı sırada. Bunun AB ortalaması yüzde 149, gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması ise yüzde 59. Aynı şekilde Türkiye kredilerin GSYH'ye oranında yüzde 67 ile 23'üncü. Bu oranın AB ortalaması yüzde 160, gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması yüzde 58 oldu. Bu rakamlar, Türkiye'de özellikle banka mevduatının ülke ekonomisi içindeki yetersizliğini ortaya koyuyor.

Türkiye kredi/mevduat oranında ise yüzde 123 ile 8'inci sırada yer aldı. Bu oranın AB ortalaması yüzde 107 ve gelişmekte olan AB ülkeleri ortalaması yüzde 98 olarak hesaplandı.

Batık kredi miktarı artıyor

Bankacılık sektöründe Ocak-Ekim itibarıyla kredilerin takibe dönüşüm oranı, Ekim'de yüzde 3,5 düzeyinde gerçekleşti. Bu oran geçen sene Ekim'de yüzde 3,01 seviyesindeydi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından, Ekim ayına ilişkin 'Türk Bankacılık Sektörünün Konsolide Olmayan Ana Göstergeleri' raporu yayımlandı. Ekim'de Türk bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 3 trilyon 990 milyar 510 milyon lira düzeyinde gerçekleşti. Sektörün aktif toplamı 2017 sonuna göre 732 milyar 668 milyon lira arttı. Bu dönemde, en büyük aktif kalemi olan krediler 2 trilyon 462 milyar 745 milyon lira oldu.

Resesyon ve kriz kaygıları ne kadar haklı?

Küresel ekonominin 10 yıl önceki krizin ardından toparlanma sürecinden geçerken, geleceği yeniden tartışmalara konu oluyor. Gazeteci-yazar Ergin Yıldızoğlu, 2019'da yeni bir resesyon ve hatta kriz kaygılarının yersiz olmadığını BBC Türkçe'ye yazdı. Yıldızoğlu'nun görüşleri şöyle…

10 yıl, toplam 12 trilyon dolarlık mali kurtarma paketleri, sert bir resesyon, ardından uzun durgunluk (ya da zayıf toparlanma) döneminden sonra, 2019'a girerken dünya ekonomisinin geleceğine ilişkin tartışmalar artıyor.

The Economist dergisinin "sallantılı" olarak tanımladığı dünya ekonomisinde, yeni bir resesyon hatta bir mali kriz gündemde olabilir mi? Bu ve benzeri kaygılar hiç de yersiz değil. Büyüme oranlarında yavaşlama eğilimi, borsalarda ani dalgalanmalar görülüyor. 10 yıl önce mali krize yol açan en önemli etkenlerden küresel borç yükünde belirgin bir azalma yok.

Borsalarda fırtına

Ekim ve Kasım aylarında, Amerika'dan Çin'e dünyanın önde gelen borsalar aniden, 2018 yılının tüm kazanımlarını silecek biçimde sallandılar.

Wall Street Journal'da bir değerlendirme, bu sarsıntıda borsalardan silinen değerin dünya ekonomisinin yüzde 10'una yakın bir büyüklüğe ulaştığı tahmin ediliyordu.

Piyasalarda Kasım ayının son haftasında başlayan toparlanma, G20 toplantısında ABD ve Çin "ticaret savaşlarına", bir çözüm aramak üzere "ateşkes" ilan ettiklerine ilişkin izlenimlerin etkisiyle biraz daha güçlendi, piyasalar geçici olarak da olsa rahatladı. Kısacası dünya mali piyasaları oldukça tedirgin. Bu tedirginlik 2007-8 yıllarında sık tekrarlanan bir şakayı akla getiriyor: "Biri omuzuna dokunsa hemen satmaya başlıyor."

Ekonomik tartışmalarda, borsalardaki sallantının arkasında, dünya ekonomisinde faizlerin yükselmeye ve likidite bolluğu döneminin sonuna gelindiğine ilişkin algıların yanı sıra, "ticaret savaşlarının" ekonomilerin performansları üzerindeki olası olumsuz etkilerine ilişkin kaygılar öne çıkıyor.

MarketWatch sitesinin konuştuğu kimi ekonomistler, bu sarsıntının gelecek yıl bir resesyon olasılığını yüzde 20 oranında arttırdığı kanısında.

Daha kötümser analistler ve kimi fon yöneticileri, Ocak ve Şubat aylarında borsada çok daha sert bir sarsıntının yaşanabileceğini düşünüyorlar.

Ekonomik büyüme açısından borsaların performansı önemlidir.

Ancak ünlü ekonomist Paul Samuelson'un 1966 yılında Newsweek dergisinde yayımlanan makalesinde yaptığı şakayı anımsamakta da yarar var: "Geçmişte piyasalar 5 resesyondan dokuzunu bildiler."

Diğer bir deyişle mali sarsıntıları ekonomik durgunluk izleyebilir ama, izlemeyebilir de… "Reel ekonomi" olarak adlandırılan üretim ve ticaret alanına

da bakmak gerekiyor.

Ekonomilerde yavaşlama eğilimi

The Economist Intelligence Unit son raporunda, dünya ticaretinin büyüme hızının 2017'de yüzde 5,2'den 2018 de yüzde 4'e düştükten sonra bu eğilimi koruyarak, 2019'da yüzde 3,4'e gerilemesini bekliyor.

Uluslararası kurye şirketi DHL'de küresel ticaretin büyüme hızında, 2019 başında bir yavaşlama bekliyor. Küresel fon yönetim şirketi Schroders gibi, 2019'da dünya ekonomisinde büyüme hızının, yüzde 2,5-3 olarak düşünülen resesyon sınırına dayanmasını bekleyen kötümserler de var: Schroders baş ekonomisti Keith Wade, Outlook 2019: Global Economy notunda, küresel ekonomik büyümenin 2018'de 3,3'ten 2019'da 2,9'a gerileyeceğini düşünüyor.

Bu beklentilerin şekillenmesinde, olası ticaret savaşlarının kısıtlayıcı etkilerinin yanı sıra, dünyanın önde gelen ekonomilerinin hız kesmeye başlaması önemli bir rol oynuyor.

IMF, son "Dünya Ekonomisinde Durum" (World Economic Outlook- Ekim 2018) raporunda gelişmiş ekonomilerde ekonomik etkinliğin, 2018 yılının ilk yarısında, 2017 yılına göre hız kesmeye başladığını saptıyor.

Rapor, dünya ekonomisinin 2018 ve 2019 büyüme hızına ilişkin Nisan ayında açıkladığı beklentileri yüzde 0,2 oranında azaltıyor ve genelde ekonomik büyümenin dengesinin zayıfladığını, kimi ülkelerde de gerilemeye başlama noktasında olduğunu söylüyor.

IMF'yi, özellikle küresel toplam borç yükünün artmaya devam ederek, 247 trilyon dolarla, küresel hasılanın yüzde 318'ine ulaşması kaygılandırıyor.

ABD'de genel hava bir ekonomik toparlanma devresinin sonuna gelindiği yönünde. Faizler yükseliyor, şirket karlarında bir yumuşama görülüyor, bütçe açığı hızla artıyor.

New York Times, yeni evlerin satışlarında Ekim ayında aniden yüzde 8,9 oranında bir düşüş yaşandığına dikkat çekiyor. Hava, kara, deniz nakliyat verileri de bir ekonomik yavaşlamaya işaret ediyor.

Morgan Stanley'in baş Global Ekonomi Stratejisti Ruchir Sharma, şirket borçlarının geride bıraktığımız 8 yılda 3 kat artarak, 2008 krizi öncesindeki rekor düzeylere ulaştığına dikkat çekiyor.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin'de ekonomik büyümenin 2017 yılında yüzde 6,7'den 2018'de yüzde 6,5'e, 2019'da da yüzde 6 düzeyine gerilemesi bekleniyor. Ancak birçok gösterge yavaşlamanın resmi büyüme verilerinin gösterdiğinden daha derin olabileceğini düşündürüyor. Örneğin Kasım ayı verileri, imalat sanayii satışlarında beklenmedik bir gerileme sergiliyor. Yeni ihracat siparişlerinin 6 aydır düzenli olarak gerilemekte olduğu, yeni ithalat siparişlerinin düştüğüne dikkat çekiliyor.

FED faiz artırdı

ABD Merkez Bankası (FED) yılın son), Federal Açık Piyasa İşlemleri Komitesi (FOMC) toplantısında faizleri piyasa beklentilerine paralel olarak 25 baz puan artırdı. Oy birliği ile alınan kararla birlikte gösterge faiz oranı yüzde 2,25'ten yüzde 2,50 seviyesine yükseldi.

Karar sonrası çıkan noktasal grafiğe göre FED politika yapıcıları 2019'da daha öncekinin aksine 3 yerine 2 faiz artışı öngörüyor. Politika yapıcılar, federal fon faizi için uzun vadeli tahminlerini yüzde 3,0'dan yüzde 2,8'e düşürdüler. Bu değişim, FED'in nötr faiz seviyesine yaklaştığına işaret etti.

FOMC karar metninde, "Ekonomi için riskler aşağı yukarı dengeli, global ekonomik ve finansal şartların ekonomik görünüme etkileri izlenmeye devam edilecek... Enflasyon hedefe yakın, beklentiler çok az değişti" ifadeleri yer aldı.

Bu arada, karar metninde, "Komite, politika faizinde bir miktar ek kademeli artırımların, ekonomideki sürdürülebilir büyüme, güçlü iş gücü piyasası şartları ve yüzde 2 enflasyon hedefiyle uyumlu olduğunu öngörüyor" değerlendirmesine yer verilmesi dikkati çekti. Bu cümle, önceki karar metinlerinde "bir miktar" ibaresi yer almadan kullanılmıştı.

Bu arada FED, 2018 yılı büyüme beklentisini yüzde 3,1'den, yüzde 3,0'a çekti. 2019 yılı büyüme tahmini de yüzde 2,5'tan yüzde 2,3'e düştü.

ABD Merkez Bankası, 2018 yılı çekirdek enflasyon beklentisini yüzde 2,1'den, yüzde 1,9'a; 2019 yılı için ise yüzde 2,0'dan yüzde 1,9'a revize etti. ABD Merkez Bankası (FED) Başkanı Jerome Powell, "Siyasi endişeler, FED'in para politikası tartışmaları ve kararlarında rol oynamıyor" dedi.

IMF'den fırtına uyarısı

Küresel ekonominin yakın geleceğiyle ilgili yorum yapan Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkan Yardımcısı David Lipton, "Krizi önlemek için gerekli hazırlıkların tamamlanmadığından korkuyorum" dedi.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkan Yardımcısı David Lipton, küresel ekonominin üzerinde fırtına bulutlarının birikmekte olduğunu ve hükümetler ile merkez bankalarının böyle bir durumla başa çıkacak donanıma belki de sahip olmadıklarını söyledi.

Lipton, Bloomberg'in düzenlediği bir bankacılık konferansında yaptığı konuşmada, "Pek çoğunuz gibi ben de fırtına bulutlarının yığıldığını görebiliyorum ve krizi önlemek için hazırlıkların tamamlanmadığından korkuyorum" dedi. Lipton bir kriz halinde politika yapıcıların baskı altında kalacaklarını ve kendilerini hiç deneyimleri olmayan durumlarda bulacaklarını belirtti.

"Merkez bankaları muhtemelen hiç alışılmamış önlemleri denemek zorunda kalacaklar. Ancak ne kadar etkin olacakları bilinmediğinden, para politikasının yeterliliği hakkında endişe duymakta haklı oluruz" diyen Lipton, pek çok hükümetin zaten yüksek düzeyde borçlandığına dikkat çekerek mali bir manevra alanı bulamayacaklarını ifade etti.

Ticaret savaşı risk

Lipton ayrıca, en acil ve en büyük riskin halen ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşı olduğunu, IMF'nin tahminine göre eğer tehdit olarak ileri sürülen tüm gümrük vergileri uygulanacak olursa, global GSYH'nin yüzde 1'inin 3/4'ünün 2020 yılına kadar eriyeceğini ifade etti.

Lipton, şöyle devam etti: "Bu, (dünyanın) kendi eliyle kendini vurması olur. Dolayısıyla (ABD ile Çin'in açıkladıkları) en yeni ateşkesin gerilimlerin yoğunlaşması ya da yayılmasını önleyecek kalıcı bir anlaşma ile sonuçlanması çok önemlidir."

Lipton, eğer bu sonuç sağlanamaz ve bir kilitlenme meydana gelirse, küresel ekonomide meydana gelecek bir "parçalanmanın" ekonominin yavaşlamasına yol açacağını söyledi.

FT: 2016'dan beri en kötüsü

İngiliz Financial Times (FT) gazetesi, "Türkiye'de para birimindeki kriz yüksek enflasyon oranını tetiklediken ve tüketici talebini azalttıktan sonra, 3. çeyrekte ekonomik büyüme yavaşladı. Böylece ülkenin durgunluğa girme ihtimalini artırdı" ifadesini kullandı. TÜİK, 3. çeyrek büyüme verisini yüzde 1,6 olarak açıklamıştı. FT, bunun 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin ekonomiyi vurduğu 2016'dan beri en düşük büyüme oranı olduğunu yazdı. Gazete, 3. çeyrekte ekonominin çeyrek bazında yüzde 1,1 küçüldüğünü, bunun de teknik olarak ülkenin ekonomik durgunluğa girdiği şeklinde yorumlanabileceğini de ifade etti.

Bireysel yatırımcıya döviz cinsi tahvil geliyor

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, "Mart ayında gerçekleşecek seçimlere rağmen disiplinden sıkı maliye ve para politikasından taviz vermeden güçlü bir bütçe performansıyla 2019'u yöneteceğiz" dedi. Albayrak, sıkı makro politikalar ve yapısal tedbirlerle enflasyonun kademeli olarak azalacağını belirtti. Albayrak, Hazine olarak bireysel yatırımcıya dolar ve Euro tahvil ihracını başlatacaklarını duyurdu.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türkiye Yatırımcı İlişkileri Derneği'ndeki açıklamalarından öne çıkan hususlar şöyle:

Gereken tüm tedbirleri güçlü bir koordinasyonla almaktan çekinmedik. Attığımız adımlar sayesinde dalgalanma yerini normalleşmeye bıraktı. Ağustos ayından bu yana TL yüzde 20 değer kazandı ve en çok değer kazanan para birimi oldu. Ülke risk primimiz yaklaşık 200 baz puan azalış gösterdi. Enflasyonla Topyekün Mücadele programına yoğun destek gerçekleşti. Program, Kasım ayı enflasyon rakamlarına beklentiler doğrultusunda katkı sağladı. Önümüzdeki dönemde öncelikle üretici fiyatlarında ardından tüketici fiyatlarında olumlu gelişmeler devam edecek. Sıkı makro politikalar ve yapısal tedbirlerle enflasyon kademeli olarak azalacak.

Büyüme sürdürülebilir patikada gerçekleşecek

Öncü göstergelerdeki görece iyileşmeler önümüzdeki dönemde büyümenin sürdürülebilir patikada gerçekleşeceğine işaret ediyor. İç ve dış pek çok olumsuzluk yaşadığımız dönemde Türkiye ekonomisinin pozitif büyümesine devam etmesinde zamanında aldığımız güven artırıcı tedbirlerin işe yaradığına ve sağlam duruşa işaret etmekte. Cari açıkta 30 milyar doların altına inmeye başlıyoruz.

2019'a giriyoruz. Gevşemeden, rehavete kapılmadan aynı disiplin ve yüksek motivasyonla girme zamanı. Rehavet sıfır, daha yeni başladık. Mart ayında gerçekleşecek seçimlere rağmen disiplinden sıkı maliye ve para politikasından taviz vermeden güçlü bir bütçe performansıyla 2019'u yöneteceğiz.

Sermaye piyasalarını çok daha güçlendirecek ürün çeşitliliğini ve enstrüman sayısını artıracağız.

Katma değer zincirinde Türkiye'nin ekonomik olarak yükselmesini sağlayacak, istihdam artıracak politika setlerini hayata geçirmeye başladık. Birinci önceliğin kalkınma ve büyüme olduğu bir döneme giriyoruz.

Türkiye güçlü kamu maliyesi ile iç-dış şoka karşı direncini bütün dünyaya ispat etti. Türkiye böyle bir dönemde yeni bir hikaye yazmaya başladı.

S&P: Türk bankaları risklere rağmen iyi

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), Türk bankalarına yönelik değerlendirmelerde bulundu. Standard and Poor's (S&P), "Türk bankalarının 12-18 aydaki kontrollü performansı, sektör istikrarını etkileyecek" açıklamasını yaptı.

Kuruluşun bankalara yönelik değerlendirmelerinde, "Bankalar risklere rağmen iyi finansal görünümlerini korudu. Türk bankalarında yeterli yönetim ve şeffaflık mevcut. Bankalar son dönemdeki baskıya rağmen riskleri fiyatlamaya devam edebildi. Bankaların kredi dağılımları kaliteli. Jeopolitik gelişmelere bağlı belirsizlik artıyor. Banka fonlamaları düşük tasarrufa bağlı sınırlı, kısa dönemli dış borca bağlı" ifadeleri kullanıldı.

Pizza demek, keyif demek...

Rucola markasının girişimcileri bu keyfi ödünsüz kalite ve hijyenle bütünleştirerek yeni bir markaya imza atmak istedi.

Şakir Uzcan, Seçkin Ünlüönen, Tunç Binay, Bülent Kerimoğlu'nun birlikteliği, Finlandiya'nın efsane pizza şeflerinden Levent Kerimoğlu'nun muhteşem yeteneği ile birleşti ve Pizza Rucola doğdu.

Fince ve İtalyanca'da roka anlamına gelen "Rucola" kısa sürede İzmirliler'in beğenisini kazandı. Bostanlı'da açılan ilk şubeyi Gaziemir ve Bayraklı şubeleri izledi, hızlı bir büyüme trendine girildi. Rucola'yı yaratanlar, pizzanın bir fast food yiyeceği olmadığını, farklı lezzetlerin de pizza ile buluşabileceğini göstermek istedi. Ve başardılar…

Helsinki'den Gelen Lezzet

Finlandiya Helsinki' de 12 yıldır 4 pizza, 1 Ala Carte Restaurantlarımızla hizmet vermekteydik. Helsinki' de çok beğenilen bu lezzetleri İzmir' de Rucola markasıyla buluşturmak istedik ve Finlandiya' daki lezzetimizi İzmir' e getirdik.

Bizi farklı kılan nedir?

Nereden başlasak? O kadar çok ki…
Öncelikle Şefimiz Levent Kerimoğlu pizza konusunda tam bir üstad diyebiliriz. Kendisi Rucola' yı açmadan önce yaptığı üretim denemelerinde bir türlü Finlandiya pizzalarındaki tadı yakalayamadı. Sonunda Finlandiya' dan getirttiği unla Türk ununu karıştırarak istediği hamuru elde etmeyi başardı! Hamurumuzu çıtır çıtır yapan işte tam da bu!
Kime sorasınız; ***"pizzayı pizza yapan; hamur ve sostur"*** der önce. Hamurumuz özel karışım unla hazırlanıp dinlendirilirken, ona lezzet katacak olan sosumuz ise yine Levent Şefin lezzet denemelerinden geçerek sonunda mükemmel noktaya ulaştığında Rucolalarda kullanılmaya başlandı.

Rucolaların hiçbirinde hamur açma makinesi yoktur!

Bize göre pizza elde açılır! Çünkü elde açılan hamur, sosu içine daha iyi çeker ve çok daha lezzetli olur. Ama elbette bu büyük maharet gerektirir. Her şeyin otomasyona bağlandığı günümüzde, neredeyese elle açılan börek bile bulunamazken, müşterilerimize el açması pizza sunuyor olmak da bizim farkımız olsun. Burada Levent Şefimizin Jatti (Ultra İnce Pizza) açabilen yeteneğini vurgulamadan olmaz.

Kalite ve Hijyenden ödün vermeyiz!

İşte bu nedenle pizzalarımızda kullanılacak ürün seçiminden başlayarak çok titiz bir satın alma süreci yürütüyoruz. Rucolalar' da bulunan tezgahların mermerinden, pizzaların sunulduğu tabaklara kadar hepsi bakteri üretmeyen özel malzemelerden seçiliyor.

Rucolalar' da bulunan tezgahlar, özel olarak seçilen Antibakteriyel İspanyol Silestone mermer, Pizza servis tabakları ise İroko ağacından yapılan bakteri üretmeyen antibakteriyel özellikli malzemelerden seçilip üretilmiştir.

Tadına doyum olmayan pizzalarımızın genelde hepsi yense de, arada sırada tabaklarda geri dönen dilimler olursa, bunları özenle biriktirip İzmir' in çeşitli yerlerindeki sevimli dostlarımıza ulaştırılmak üzere hayvan barınaklarına gönderiyoruz.

Rucolalardaki tüm atıklarımızı kaynağında ayrıştırarak; çevreye, doğaya ve insana saygılı işletmeciliğin en özgün örneklerinden biri olmayı hedefliyoruz.

Son olarak; hala denemediyseniz, çok şey kaçırdınız demektir!

Kendisi bizim lezzet mucidimiz, canımız şefimiz Levent Kerimoğlu!

En iyi, en lezzetli, en sağlıklı pizzayı yapmak için araştırmaya, dünyayı gezmeye devam eden ve yeni tatlar deneyip üretmekten vazgeçmeyen büyük üstad! Rucola' yı farklı kılan onun bu araştırmacı ve yenilikçi ruhu!

Advertorial çalışmadır.

Gurme Pizza & Pizza Rucola!

DAMAK TADINIZA UYGUN FARKLI LEZZETLER!

Birinci sınıf malzeme ve el emeği ile ürettiğimiz pizzalarımız, İzmir'de pizza alışkanlıklarını değiştirmeye başladı bile...

BAYRAKLI: 0 (232) 344 44 78 / BOSTANLI: 0 (850) 279 79 36 / GAZIEMIR: 0 (232) 274 55 65-66

PIZZARUCOLA PIZZARUCOLA PIZZA RUCOLA

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Kassandra Laneti ve iktisatçılar

Mahfi Eğilmez

Yunan mitolojisinin en ilginç öykülerinden birisidir Kassandra'nın öyküsü.

Kassandra, Troya kralı Priamos ve kraliçe Hekabe'nin kızı, Hektor ve Paris'in kız kardeşidir. Tek isteği geleceği görebilen bakire bir rahibe olmaktır.

Zeus ile Leto'nun çocukları olan Apollon, mitoloji kaynaklarında tüm sanatların, müziğin, güneşin, şiirin ve ateşin tanrısı olarak geçer. Ayrıca kâhin özelliği taşıyan Apollon, geleceği görme yetisine ve bu yetiyi insanlara geçirebilme gücüne sahiptir. Homeros'un İlyada'sında Apollon, Troya'nın koruyucu tanrısı olarak yer alır ve Troya'da adına inşa edilmiş bir tapınak vardır.

Apollon, bir gün Kassandra'yı görür ve çok beğenir. Konuşurlarken kızın isteğini öğrenir ve kendisiyle birlikte olursa ona geleceği görme yeteneğini vereceğini söyler. Kassandra rahibe olmak istediği için bu teklifi kabul etmesi mümkün olmasa da Apollon'a bu yeteneği ona verirse onunla birlikte olacağı yalanını söyler. Apollon, Kassandra'nın ağzına tükürür ve geleceği görme yeteneği böylece kıza geçer. Kassandra, rahibe olmak istediği için verdiği sözü tutamayacağını öne sürerek Apollon'la birlikte olmaz. Buna çok kızan Apollon kızı lanetler, geleceği görse de buna kimseyi inandıramamasını ve bir kadın olarak aşağılanarak rahibe olamamasını diler.

Troya savaşı öncesinde Kassandra bu savaşı ve savaşın varacağı sonuçları görür, babasını ve ağabeylerini buna inandırmaya çalışır ama Apollon'un laneti buna engel olduğu için kimseyi böyle bir şeye inandıramaz. Ve bir köşede geleceğin getireceği bütün kötülükleri bilerek, hissederek savaşın gidişini ve sonunu izlemek durumunda kalır.

Troyalılar aslında savaşı kazanırlar, Sparta kralı ve Yunan ordusunun komutanı Agamemnon ve Akalılar geri çekilip gözden kaybolunca Kassandra yanılmış olabileceğini ve kehanetin tutmamış olabileceğini düşünür. Ama Achilleaus ve askerleri tahta bir atın içinde girdikleri Troya kentinin kapılarını gece açarak Yunanlıların Troya'yı ele geçirmesini sağlar ve kehanet gerçek olur. Aias adında bir Yunan askeri Kassandra'yı Athena tapınağında kıstırır ve tecavüz eder. Apollon'un bütün lanetleri bir bir tutar. Troya'nın bu duruma düşeceğini görmüş ama kimseyi inandıramamış olan Kassandra, kadın olarak aşağılanmış ve rahibe olma umudunu tamamen kaybetmiş olur. Troya savaşında Yunan güçlerine komuta eden Sparta kralı Agamemnon, Kassandra'yı savaş esiri olarak Sparta'ya götürür ve kendisine cariye yapar. İkisinin yakınlığını kıskanan Agamemnon'un karısı bir süre sonra Kassandra'yı öldürür.

Bazı gerçekler vardır ki kâhin olmayı gerektirmeyecek kadar açık ve seçik olarak ortadadır. Mesela yapısal reformları yapmadan Türkiye'nin ve benzeri ülkelerin gelişmiş ülkeler arasına giremeyeceği gerçeği bunlardan birisidir. Güçler ayrımına dayalı bir hukuk sistemi kurulmadan, yargı bağımsızlığı sağlanmadan, tümüyle bilimsel bir eğitim düzeyine geçilmeden, teşvik sistemi siyasal amaç yerine ekonomik amaçlı kullanılmaya başlanmadan, vergi sistemi düzeltilmeden ne orta gelir tuzağından çıkmak ne de gelişmiş ülkeler arasına girmek mümkün. Ben bunları söylemeye başlayalı yirmi yıldan fazla olmuş. Ben yalnız değilim bu konuda. Bunları söyleyen birçok iktisatçı, sosyal bilimci var. Ne söylersek söyleyelim siyasetçiler, yapısal reformları yapmadan durumu devam ettireceklerini ve hatta iyiye götüreceklerine inanmaya devam ediyorlar.

Kassandra laneti, günümüzde iktisatçıların üzerine yapışmış gibi duruyor.

Büyüme hedeflerine ulaşılabilir mi?

Erdal Sağlam

Bu yılın üçüncü çeyreğine ilişkin büyüme rakamları, piyasadaki tahminlerin altında gerçekleşti. Beklentiler yüzde 2 iken, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla'daki büyüme oranı yüzde 1,6'da kaldı.

Takvim etki-

sinden arındırılmış GSYH ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2,1 oranında artarken, bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 1,1 oranında geriledi.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde bu yılın üçüncü çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine kıyasla, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, tarım sektörünün katma değeri yüzde 1, sanayi sektörünün yüzde 0,3 artarken, inşaat sektörünün ise yüzde 5,3 oranında daraldı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri de yüzde 4,5 yükseldi.

Hane halkı nihai tüketim harcamaları 2018'in üçüncü çeyreğinde, geçen yılın aynı çeyreğine göre, yüzde 1,1 artarken devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 7,5 yükseldi, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 3,8 azaldı. Mal ve hizmet ihracatı, üçüncü çeyrekte 2017'nin aynı çeyreğine göre zincirleme hacim endeksi olarak yüzde 13,6 artarken, ithalatı ise yüzde 16,7 azaldı.

Hane halkı tüketim harcamaları alt grupları arasında en fazla düşen grup yüzde 23,9'la dayanıklı mallar olurken, dayanıksız mallar yüzde 5,7 arttı. Aynı dönemde inşaat yatırımları yüzde 1,8 ve makine-teçhizat yatırımları yüzde 8,5 daraldı.

Bu veriler üçüncü çeyrekte, düşük de olsa, büyümenin dış talep ve kamu harcamaları ağırlığında gerçekleştiğini gösteriyor. İç talep bu dönemde yüzde 5,2 daralırken, veriler ileriye dönük büyümenin daha olumsuz bir yol izleyeceğini açıkça gösteriyor.

Zaten yapılan analizler büyümede beklenenden daha sert bir düşüş olduğu, dördüncü çeyrekte eksi büyüme rakamlarının gerçekleşeceği yönünde. Büyüme tahminleri konusunda çeşitli yorumlar yapılırken, görünen o ki; Yeni Ekonomik Programda (YEP) yüzde 3,2 olarak hedeflenen 2018 yılındaki büyüme rakamı bu hedefin altında kalacak.

Fon gelir mi?

Bazı analistler yılın son çeyreğindeki büyüme oranının yüzde 3-4 arasında gerileyeceğini tahmin ediyor. Buna karşılık daha iyimser olan yüzde 2 daralacağını söyleyen analistler de var ama herkesin üzerinde mutabık kaldığı konu dördüncü çeyrek büyümesinin sıfırın altında çıkma ihtimalinin yüksekliği.

2018 yılının tümüne ilişkin büyüme tahminleri değişirken, buna bağlı olarak 2019 yılı için de farklı büyüme tahminleri yapılıyor. Kimi analistler bu yıl yüzde 3'ün hemen altında kimisi yüzde 2'nin altında büyüme rakamları tahmin ediyor. Gelecek yıla ilişkin olarak ise iyimser sayılabilecek analistler YEP hedefi olan yüzde 2 civarında bir artışın gerçekleşebileceğini belirtirlerken, bazıları 2019 için yüzde 1, hatta sıfırın altında büyüme rakamlarından söz ediyor.

YEP'in iç talepte daralma, dış talebe bağlı büyüme öngördüğü zaten biliniyor ama belli ki tahminlerin üzerinde bir daralma ile karşı karşıyayız. O nedenle önümüzdeki dönem durgunluk gibi kavramlardan daha çok söz edilmesi doğal karşılanmalı.

Unutulmaması gereken başka bir unsur da, önümüzdeki yıl daralacak küresel likiditeden fon çekmenin daha zor olacağı. Büyümenin olmadığı bir ekonominin fon çekebilmesinin daha da zorlaşacak. Şu anda faizler yükseliyor ama fon çekmeye devam ediyoruz. Ancak büyümenin uzun süre yaşanmadığı bir ekonomiye borç verilmesi, faizler artsa da, giderek daha da güçleşecek.

Krizler gittiği gibi geri de gelebilir

Ege Cansen

Kötü bir rüyadan uyanır gibiyiz. Ekonomide bir toparlanma havası var. Hemen sayılabilecek olumlu göstergeler:

a) Döviz fiyatlarının gerilemesi

b) Bu sayede enflasyonun düşmesi,

c) Uluslararası piyasalarda işlem gören Türk tahvillerinin (Eurobond) bir aralık yüzde 40 kadar düşen fiyatlarının yüzde 25 kadar yükselmesi (diğer bir deyişle, yurtdışından uzun vadeli dövizle borçlanmada faizlerinin düşmesi),

d) İç piyasada konut, araba ve dayanıklı ev cihazı satışlarının dipten dönmesi ve

e) Ekonomimizin geleceğine dair güvenin az da olsa artmasıdır.

Yıl ortasında ekonomide gözlemlenen kötüleşmenin, hangi sebeplerden meydana geldiği, şimdiki "teknik" iyileşmeyi neyin yarattığı doğru anlaşılmalıdır. "Temel" (fundamental) parametrelerde kalıcı bir düzelme yok. Yeni kararlar almak gerek.

Başkalarının atıfetine değil, kendi marifetine güven

Bana, çalkantılı geçen 2018'in, seni en mutlu eden gelişmesi nedir? diye sorarsanız, cevabım tereddütsüz "ihracatın artmasıdır" olur. (İthalatın azalması değil.) Çünkü yukarıda sıraladığım iyileş-

melerin kök sebebinin, ihracat artışı olduğu kanısındayım. İş âleminin ihracatı artırmada sergilediği bu marifeti takdir etmeliyiz.

Dolar fiyatının kısa sürede 7,2 TL'ye çıkmasının gerisinde şüphe yok ki, ABD kaynaklı bir spekülatif atak vardı. Para piyasalarında yaralı boğadan et kopartmak üzere pusuda bekleyen çok çakal vardır. Bunlar kan kokusu alınca hemen ellerindeki SWAP'la darbe yemiş paralara saldırırlar.

Düşündükleri kârı yaptıktan sonra süratle geri çekilirler. Çünkü aynı oyunda ısrar, sağlanan kârı, zarara dönüştürür. Merkez Bankası, faizi bir seferde yüzde 6,25 artırınca bu "U Dönüşü" tetiklendi. Türkiye esasen 2012'den beri kurları, faizle baskılama politikasından vazgeçmişti. Zaten değeri tedricen düşüyordu. Dolayısıyla böylesi bir aşırı değer kaybına gerek yoktu. Ama bir iletişim kopukluğu yüzünden papaz Brunson'ı "evine" yollayacağımıza "ev hapsine" mahkûm edince, Trump ile külahları değiştirdik. O da bunun bedelini bize "dış borçlanma faizlerimizi yükselterek" ağır bir şekilde ödetti. Sonra da bir atıfet yaparcasına "paramıza karşı yürütülen atağı" durdurttu.

Yeni bir krize davetiye: TL'nin yeniden değerlenmesi

AK Parti'nin, CHP ile üzerinde en güçlü şekilde mutabık olduğu belki de tek husus "Türkiye'nin cari açık vermeden, diğer bir deyişle dış borç almadan kalkınamayacağı" önermesidir. Bitmedi; Türkiye'de ne kadar iktisat hocası veya iktisat yazarı ya da aracı kurum ekonomisti varsa bunların yüzde 99'u "Topraklarımızdan petrol fışkırmadıkça, Türkiye dış borç almadan yeterince hızlı kalkınamaz" fikrindedir. Toplam dış borcumuzun 1 trilyon dolara ve yıllık dış borç faiz giderlerimin 60 milyar dolara çıkması dert değildir.

Son söz: Her ekonomi, layık olduğu iktisatçılarla yönetilir.

Sorarlarsa büyüdük dersin

Murat Muratoğlu

Temmuz- Ağustos -Eylül aylarında yani üçüncü çeyrekte Türkiye geçen yıla göre yüzde 1,6 büyüdü… Açıklamalara göre büyüdü ama büyümesi küçüldü… Maşallah, yine de büyüdü…

Büyüme ufak olsun bizim olsun. Üzüldüğümüz şeye bak! Büyümek neydi? Büyümek zenginleşmekti. En azından bize böyle denildi. Tabii saymazsak ufak tefek pürüzleri…

Enflasyon büyüdü mesela… Borçlar büyüdü… Dolar büyüdü… Faizler büyüdü… Bütçe açığı büyüdü… Sefalet büyüdü… Hükümet konuyu büyütmedi. Kapadı gitti. Hepsi kulak arkası… Zira bir orası kaldı!

Bu "dengelenme" değil, bariz "çakılmadır."

Zira 2018'in ilk iki çeyreğinde büyüme 7,2 ve 5,3 gerçekleşti. Başkanlık sistemi geldi, ekonomi güme gitti. Büyüme yüzde 1,6'ya kadar indi.

Açıklanan veriler sanayi tarafında üretimin ve yatırımların durduğunu, hatta yatırım tarafının hiç olmadığını ispatlıyor. İşin ilginci Türkiye ekonomisi 4'üncü çeyrekte yüzde 2 küçülse bile yıllık yüzde 2,7 büyüyecek…

Büyümeyi açıklayan kurum inandırıcılığı kalmayan finansal manipülasyon yapıyor ve ölçüm şablonu tamamen yanlış… Öyle bir ayarladılar ki Türkiye illa büyüyecek!

Madem büyümüşüz, zenginleşmiş miyiz? Büyümüşüz de işsizlik mi azalmış? Büyümüşüz de yatırım mı yapmışız? Yoksa milleti uyutup da mı büyümüşler? Ninni mi söylemişler?

Güzel kardeşim siz hiç mi alışveriş yapmıyorsunuz? Geçen yıldan daha fazlasını alabiliyor musunuz? Cebimize giren büyümediğine göre, milli gelir nasıl yüzde 1,6 arttı?

O zaman büyüyen ne? Senin adına harcama yapan devletin tüketim harcamaları yüzde 7,5 arttı. Büyümeyi bu artış yarattı.

Peki, devletin geliri mi arttı? Hayır! Demek ki borçlandı. Harcadıkça harcadı! Sahi devlet kimin adına borçlandı?

Millet cayır cayır harcamaları keserken devlet paraları nereye aktardı? Kemeri vatandaş sıktı. Ya devleti yönetenler… Harcamalarını hiç kısmayacak mı? Sorulacak şey mi bu şimdi? Devlet-i Aliye niye sıkıntıya girsin ki? Hiç itibardan tasarruf edilir mi?

Nitekim özel sektör küçülüyor, ekonomiden büyük oranda çekilmesi gereken kamu sektörü ise genişliyor… Yap-işlet-devret gibi ucube bir ekonomik model ile ülke büyüyor görünüyor ama aslında balon gibi şişiyor.

Hiçbir şey yapma, otur koltuğunda ekonomiye hiç karışma, Türkiye zaten kendi kendine yüzde 2 büyür… Şimdi kaç büyümüşüz? Yüzde 1,6.

Ne yaparlarsa yapsınlar büyüme 4. çeyrekte daralır. Şirketlerin iflası, işsizliğin artması yanında bizim büyüme hayallerimiz solda sıfır kalır! 2019'da işler iyice tıkanır. Durum daha da beter hal alır.

Bu küçülme bir süre sonra yerini tükenmişliğe bırakır.

20.Yıl **organize gayrimenkul** BÖLGEMİZİN EMLAKÇISI

20 Yıllık tecrübemiz ve *Mustafa Sarper Yağcı* yönetimindeki uzman kadromuzla Çiğli ve Kemalpaşa şubeleimizde hizmetinizdeyiz.

0 232 328 28 28 - 0 532 552 12 55

İZMİR VE CİVARINDA FABRİKA, DEPO, SANAYİ ARSALARI

.SATILIK

2.750.000 TL

AOSB'ye 15 dk Mesafede
Menemen Plastik Organizede
2.500 m2 Arsada 1.750 m2 Kapalı Alan
Sıfır Fabrika

.SATILIK

5.250.000 TL

AOSB'ye 15 dk Mesafede
Menemen Plastik Organizede
5.000 m2 Arsada 3.000 m2 Kapalı Alan
Sıfır Fabrika

.SATILIK

9.000.000 TL

Aliağa OSB'de
10.500 m2 Arsada 6.000 m2 Kapalı Alan
630 Kw Enerji Sıfır Fabrika

.SATILIK

4.250.000 TL

Aliağa OSB'de
5.000 m2 Arsada 3.000 m2 Kapalı Alan
400 Kw Enerji Doğal Gazlı Yeni Bina
Bir Kısmı Vade Olabilir

8045/2 Sokak B Blok Daire: 2 Atasanayi Sitesi Girişi Çiğli - İZMİR

Tel: +90 (232) 328 28 28 Fax: +90 (232) 328 17 24

www.organizeemlek.com organizeemlak@gmail.com

Engelleri aşan proje...

Engelli birey çalıştırılması durumunda imalat ve bilişim sektörlerinde 2 bin 150 TL'ye kadar ödenen primin tamamını, diğer sektörlerde ise Damga Vergisi'yle beraber 880 TL'ye kadar ödemeyi İŞKUR karşılıyor.

İŞKUR Çiğli Hizmet Merkezi tarafından İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen; 3 Aralık Uluslararası Engelliler Günü seminerinde; engelli istihdamı ile ilgili teşvikler ve işbaşı eğitim programları hakkında bilgiler verildi.

İŞKUR Çiğli Hizmet Merkezi İş ve Meslek Danışmanları Sait Kızmaz ve Arzu Erçor Özen'in konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, engelli kadrosundaki açıklarının kapatılması ve bu süreçte teşvikten yararlanma olanaklarına değinildi.

Teşviklerin uygulama süreçlerinden bahseden Kızmaz, "İş Kanunu'na göre özel sektörde engelli çalıştırma yükümlülüğü yüzde 3 oranında olmalı. İşveren, engelli istihdamını İŞKUR'a kayıtlı engelli personel kısmından karşıladığı takdirde, işveren ve işçi hissesinin tamamı, İŞKUR istihdamı üzerinden sağlanabiliyor.

Engelli birey çalıştırılması durumunda imalat ve bilişim sektöründe 2 bin 150 TL'ye kadar ödediğiniz primin tamamını, diğer sektörler için ise damga vergisiyle beraber 880 TL'ye kadar ödemeyi İŞKUR'un fonundan karşılayabiliyoruz. İşyeri, engelli için ilave istihdam yarattığında; erkeklerde 25 yaşından büyük ise 12 aya, kadınlarda ise 18 aya kadar söz konusu destekten yararlanabiliyor.

Destekten yararlanabilmek için istihdam yaratılan kişinin ve işverenin bir takım şartları olması gerektiğinden bahseden Kızmaz sözlerini şöyle sürdürdü: "İlave istihdam teşvikinde aldığınız kişinin, son 3 ayda 10 günden fazla sigortasının olmaması, 2018 ile 2020 arasında işe alınmış olması, özel sektörde yer alması, aylık priminin zamanında ödenmesi, herhangi bir ceza yaptırımı olmaması ya da SGK ile alakalı yaptırımı varsa, anlaşılıp yapılandırılması gerekiyor. İmalat ve bilişim sektöründe destek tutarının tavan sınırı 5 bin 412 TL'dir. Brüt maaşlı bir kişinin sigorta ödediği miktar, damga vergisi ile birlikte 2 bin 121 TL oluyor ve destek süresi 2020'ye kadar devam ediyor. Yine bu desteğin de yasal süresi 18 ay ile sınırlı. Bir de www.istihdamatesvik.com diye Avrupa Birliği fonuyla kurulan bir sitemiz var. Burada sol tarafta parametreler, sağ tarafta da teşvikler var. Sol tarafa çalışanın ne zamandan beri sigortalı olduğunu, cinsiyetini, eğitim durumunu, istihdam maaşı alıp almadığı gibi kişilik özelliklerinin tamamını yazıyorsunuz. Bu özellikleri girdiğiniz takdirde sağ tarafta da hangi teşvikten yararlanılacağı otomatik olarak karşınıza çıkıyor."

İstihdama katkı

İşbaşı Eğitim Programı hakkında bilgi veren Arzu Erçor Özen, işverenden ve çalışanlardan neler istediklerini, hangi şartları aradıklarını açıkladı. Özen, "Öncelikle en az iki sigortalı olan tüm işverenler bu programdan yararlanabiliyor. Kişilerde ise son bir ayda çalışmamış, 15 yaşını doldurmuş İŞKUR'a kayıtlı tüm vatandaşlarımız bundan faydalanabiliyor. İşverenlerden iki çalışanı olanların dışındakilere bir sınırlamamız var. Diyoruz ki 'biz bu kişiyi size vereceğiz ve bu süreç

içerisinde çalışanın genel sağlık sigortasını, iş ve meslek hastalığı sigortasını ve günlük harçlıklarını biz karşılayacağız, siz sadece deneyim kazandırın ancak program bittikten sonra yüzde 50 istihdam etme taahhüdü verin.' Bu durumda işveren olarak siz çalışan sayınızın yüzde 10'u kadar bizden katılımcı talep edebiliyorsunuz. Eğer yüzde 50 istihdam taahhüdü verebilirseniz, katılımcı oranını yüzde 30'a çıkartabiliyorsunuz" dedi.

Program içeriğinden de bahseden Özen sözlerini şöyle sürdürdü:

"İstihdama katkı sağlamayı hedefleyen programın başlangıç sayısı ile bitiş sayısı birbirini tutmak zorunda. Yani programın başladığı gün 10 çalışanınız varsa programın bittiği gün de 10 çalışanınızın olması gerekiyor, fazlası olabilir ancak eksik olmaması gerekiyor. Eksik olduğu takdirde, diyoruz ki 1 ay içerisinde eksiğinizi tamamlayacak eleman girişi yapın. İşveren 1 ay süre içerisinde SGK'lı bir çalışan alarak programı sonlandırabilir. Kişiler eğer normal bir vatandaş ise 61 lira 65 kuruş, öğrenci ise 46 lira 23 kuruş, işsizlik maaşı alıyorsa 30 lira 82 kuruş veriyoruz. Söz konusu para da bankadan kimlik beyanı ile çekilebiliyor."

Mezun işsizlere tam destek

Üniversite mezunu kişilerin deneyimleri olmadığı için firmaların iş vermekte zorlandıklarını belirten Özen İŞKUR'un 'işe ilk adım projesiyle' bu konuya çözüm getirmeyi hedefledikleri belirterek, "Bu projede kişinin ön lisans mezunu olması gerekiyor. Bu programda işbaşı eğitim programından farklı olarak, siz programı bittikten sonra yüzde 50 istihdam taahhüdü vermiş olduğunuz kişiyi işe almak zorundasınız. 6 ay da siz çalıştıracaksınız ve işe adım atma projesinin amaçlarından bir tanesi gerçekleşmiş olacak. 6 ay içerisinde zorunlu istihdam süresinde asgari ücretin yarısını siz, diğer yarısını ise devlet karşılıyor. Zorunlu istihdam süresi bittikten sonra eğer iş göreni bir yıl daha çalıştıracağım taahhüdü verirseniz, bu parayı toplu olarak alabiliyorsunuz. O 1 yıllık sürede de yine asgari ücretin yüzde 25'ini biz veriyoruz. Sadece programın bittiği an sayınız düşerse o ayki teşvikten yararlanamıyorsunuz. İkinci şartımız ise çalışanlar zorunlu sürelerinde aynı işyerinde istihdam ederken başka bir işyerinde istihdam edemezler. Bu program part-time gibi kısmi süreli çalışanlar için geçerli değil ve bu istihdam programından yararlanabilmeniz için vergi borcunuz, SGK'dan cezanız ya da herhangi bir yere borcunuzun olmaması gerekiyor. Geleceğin meslekleri üzerinde durmak gerekirse, en az 2 sigortalı çalışanı olan Teknopark bünyesinde tarihi gösteren iş yerleri, Ar-Ge merkezleri, teknoloji merkezleri ve tasarım merkezleri bu programdan yararlanabilir. Bir de kreş desteğimiz var; iş başı eğitim programı katılımcılarınızdan 2-5 yaş arası çocuğu olan kadınlar, kreşe gönderdikleri çocuklarının eğitim faturasını bize getirdikleri taktirde, o kişiye 400 TL kreş yardımı yapacağız."

Dünya Engelliler Farkındalık Günü iki okulun öğrencilerini bir araya getirdi

Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) öğrencileri, 3 Aralık Dünya Engelliler Farkındalık Günü etkinlikleri kapsamında Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ni ziyaret ettiler. Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi (Okulu) öğrencileri, okullarında yapmış oldukları süs eşyaları ve tabloları fuaye alanında sergileyerek, satışa sundular. Oldukça keyifli geçen etkinliğin ardından iki okulun öğrencileri birlikte öğlen yemeği yediler. Yemeğin ardından okulun konferans salonunda düzenlenen etkinlikte, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müzik Öğretmenlerinden Deniz Akkaş ve ritim öğretmenleri eşliğinde tüm öğrenciler birbirinden keyifli şarkıları seslendirdiler.

TURKISH AIRLINES
DÜNYANIN YENİ HAVACILIK MERKEZİNE YOLCULUK
DÜNYANIN EN FAZLA ÜLKESİNE UÇAN HAVAYOLU,
DÜNYANIN YENİ HAVACILIK MERKEZİNDE SİZİ BEKLİYOR.
İSTANBUL HAVALİMANI
IGA
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

TURKISH AIRLINES
AYRICALIKLARLA DOLU
UÇUŞ KEYFİ BUSINESS CLASS'TA
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

Abdurrahman ŞENOL

Şirketlerde devredilemez yetkiler

Halihazırda ülkemizde kurulu bulunan anonim şirketler sermayenin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Eski Ticaret Kanunu döneminde anonim şirket organlarının yetkileri, hangi görevlerin Genel Kurul'a veya Yönetim Kurulu'na verildiği ve hangi görev ve yetkilerin devrinin mümkün olduğu tartışmalıydı. Bu sorunu çözmek üzere kanun koyucu hem Genel Kurul hem de Yönetim Kurulu için devredilemez ve vazgeçilemez yetkileri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlemiştir. Bu ayki makalemizde Yönetim Kurulu'nun devredilemez görev ve yetkilerinden bahsedeceğiz.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 374. maddesi uyarınca "Yönetim kurulu ve kendisine bırakılan alanda yönetim, kanun ve esas sözleşme uyarınca genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkilidir."

Yönetim Kurulu'nun devredilemez görev ve yetkileri ise 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 375. maddesinde yedi başlık olarak düzenlenmektedir.

İşbu yetkilerden ilki şirketin üst düzeyde yönetimi ve bunlarla ilgili talimatların verilmesidir. Örneğin şirketin finansal veya yatırıma ilişkin kararları Genel Kurulu'nun talimatları doğrultusunda alınması gerekmektedir.

Yönetim Kurulu'nun bir diğer devredilemez yetkileri arasında Şirket Yönetim teşkilatının belirlenmesi yer almaktadır. Şirket bünyesinde çalışanların görev tanımları, şirketteki pozisyonları ve şirketteki birimler arası ayrım ile ilgili düzenlemelerin Yönetim Kurulu tarafından oluşturulması gerekmektedir.

Bunun yanında Yönetim Kurulu şirketin muhasebe, finans denetimi ve şirket yönetiminin gerektirdiği ölçüde, finansal planlama için gerekli düzeni kurmakla yetkili ve görevlidir. Bu bağlamda özellikle şirket bünyesinde tutulan ticari defterlerin denetimini sağlamak adına bir iç denetim biriminin oluşturulması önemli olup, Yönetim Kurulu üyeleri böylelikle şirket faaliyetleri hakkında bilgi edinme imkanına sahip olacaklardır.

Anonim şirketi temsil ve şirket adına işlem yapma ehliyetine sahip olan müdürlerin; güvenilen, mesleki ve kişisel nitelikleri bilinen kişiler olmaları gerekmektedir. Bu nedenle şirket Müdürlerinin Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek atanması ve görevden alınması hem şirket organizasyonunun sağlanması hem de şirketin ticari faaliyetlerinin doğru şekilde yürütülmesi açısından son derece önemlidir.

Her ne kadar Şirketin yönetimi ile görevli kişilerin ticari faaliyetlerinin kanunlara, esas sözleşmeye, iç yönergelere uygun yönde olması beklense de Yönetim Kurulu'nun şirket işlemlerinin akışının kontrolü ile sınırlı olmak üzere üst gözetim yetkisi bulunmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 375. maddesinin 1. fıkrasında sayılan yetkilerin arasında pay, Yönetim Kurulu Karar ve Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defterlerinin tutulması, yıllık faaliyet raporunun ve kurumsal yönetim açıklamasının düzenlenmesi ve Genel Kurul'a sunulması, Genel Kurul toplantılarının hazırlanması ve Genel Kurul kararlarının yürütülmesi Yönetim Kurulu'nun devredilemez görev ve yetkileri arasında sayılmaktadır.

Şirkette pay sahibi olanların en temel haklarından biri de Şirketin faaliyetleri ve durumu ile ilgili bilgi edinmektedir. Bu nedenle Yönetim Kurulu pay sahiplerine şirketin faaliyetleri ve durumu ile ilgili bilgi vermekle yükümlüdür. Bunun yanında Yönetim Kurulu kendi içinde almış olduğu kararlar ve faaliyetleri ile ilgili düzenli olarak tanzim ettiği raporları Genel Kurul'a sunması gerekmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 375/1g ile 376/3. maddesinde Yönetim Kurulu'nun şirketin borca batık olduğu yönünde bir şüphesinin bulunması halinde bir ara bilanço oluşturacağı, işbu bilanço üzerinden yapılan denetim sonucunda şirketin aktiflerinin şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması halinde ise Yönetim Kurulu'nun bu durumu şirketin merkezinin bulunduğu Asliye Ticaret Mahkemesi'ne bildireceği ve şirketin iflasını isteyeceği düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda Yönetim Kurulu'nun devredilemez görev ve yetkilerini ve bu sayede şirket organları arasındaki görev dağılımını açıkça düzenleme altına alınmış ve eski Ticaret Kanunu'nda yer alan Genel Kurul'un egemenliği uygulamasından vazgeçilmiştir. Yeni Ticaret Kanunu şirket organları arasında altüst ilişkisi değil, işlev bölümü kuralının hakim olduğunu ve şirket organlarının kendilerine tanınan devredilemez yetkilerle eşdeğer olduğunu kabul etmektedir.

0(232) 330 52 56 | www.deytour.com.tr

deytour

Ar-Ge'ye geçen yıl 29,8 milyar lira harcandı

Ar-Ge harcamalarında mali ve mali olmayan şirketler yüzde 56,9 ile en büyük paya sahip olurken, bunu yüzde 33,5 ile yüksek öğretim takip etti. Harcamaların en yüksek olduğu bölge yüzde 32,7 ile Batı Anadolu oldu.

Türkiye'de araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) için yapılan harcamalar 2017 yılında 29 milyar 855 milyon TL'ye yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2017 yılı Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması istatistiklerini açıkladı. Buna göre; gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması 2017 yılında bir önceki yıla göre 5 milyar 214 milyon TL artarak, yüzde 21,2 artışla 29 milyar 855 milyon TL'ye yükseldi. Gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcamasının gayrisafi yurt içi hâsıla (GSYH) içindeki oranı 2016 yılında yüzde 0,94 iken, 2017 yılında yüzde 0,96'ya yükseldi.

Ar-Ge harcamalarında mali ve mali olmayan şirketler yüzde 56,9 ile en büyük paya sahipken, bunu yüzde 33,5 ile yüksek öğretim takip etti. Kar amacı olmayan kuruluşlar tarafından yapılan Ar-Ge harcamalarının da dahil olduğu genel devlet Ar-Ge harcamalarının toplam Ar-Ge harcamaları içindeki payı ise yüzde 9,6 oldu.

Ar-Ge harcamalarının 2017 yılında yüzde 49,4'ü mali ve mali olmayan şirketler tarafından finanse edilirken bunu yüzde 33,6 ile genel devlet, yüzde 13,3 ile yükseköğretim, yüzde 3,5 ile yurt dışı kaynaklar ve yüzde 0,1 ile yurt içi diğer kaynaklar takip etti.

Tam zaman eşdeğerden 153 bin 552 Ar-Ge personeli çalıştı

Tam zaman eşdeğeri (TZE) cinsinden 2017 yılında toplam 153 bin 552 kişi Ar-Ge personeli olarak çalıştı. Bir önceki yıla göre TZE cinsinden Ar-Ge personeli sayısındaki artış yüzde 12 oldu. Ar-Ge personelinin sektörler itibarı ile dağılımına bakıldığında ise TZE cinsinden toplam Ar-Ge

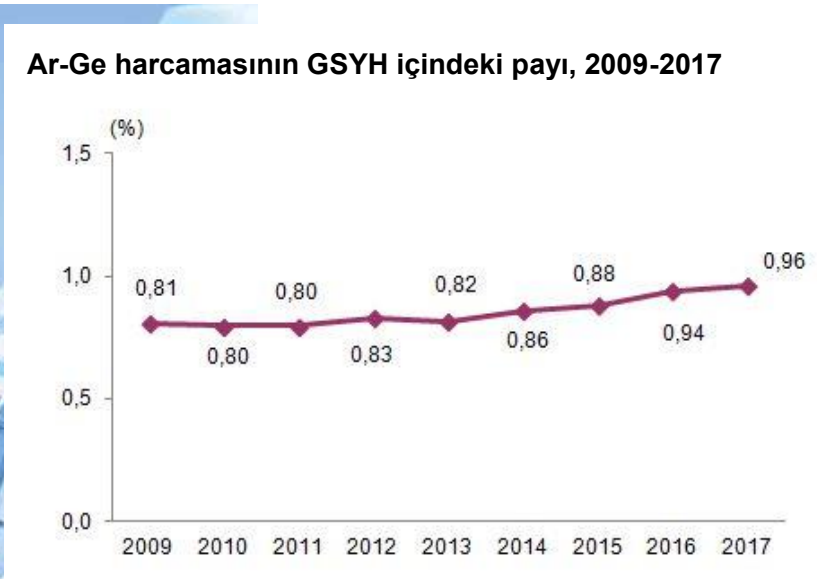

personelinin 2017 yılında yüzde 57,3'ü mali ve mali olmayan şirketlerde, yüzde 35,4'ü yükseköğretimde ve yüzde 7,4'ü kar amacı olmayan kuruluşların da dahil edildiği genel devlet sektöründe yer aldı.

TZE cinsinden kadın Ar-Ge personel sayısı, 2017 yılında 49 bin 235 kişi ile toplam Ar-Ge personel sayısının yüzde 32'sini oluşturdu. TZE cinsinden kadın Ar-Ge personel oranı mali ve mali olmayan şirketlerde yüzde 25,1, kar amacı olmayan kuruluşların da dâhil edildiği genel devlette yüzde 28,6, yükseköğretimde ise yüzde 44 oldu.

En fazla Ar-Ge personeli İstanbul'da

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 1. Düzeye göre 2017 yılında Ar-Ge harcamalarının en yüksek olduğu bölge yüzde 32,7 ile Batı Anadolu (TR5) iken, bunu yüzde 25,8 ile İstanbul (TR1) ve yüzde 15,6 ile Doğu Marmara (TR4) Bölgesi takip etti.

Ar-Ge personel sayısına göre ise yüzde 26,4 ile İstanbul (TR1) ilk sırada yer almakta olup, bu bölgeyi yüzde 21.6 ile Batı Anadolu (TR5) ve yüzde 13,4 ile Doğu Marmara (TR4) Bölgeleri izledi.

Otonom teknolojiye KOSGEB desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB kanalıyla verdiği KOBİ desteklerinde bu yıl ilk kez büyük veri, nesnelerin interneti ve otonom robot teknolojileri gibi başlıklara yer vermeye hazırlanıyor. 2019'da çıkılacak "İmalat Sanayii Sektöründe Dijitalleşme" başlıklı proje çağrısının bütçesi, üç ayrı başlıkta toplam 450 milyon TL olarak belirlendi. Proje başına 1 milyon TL'ye kadar destek verilebilecek. KOSGEB, KOBİ Gelişim Destek Programı (KOBİGEL) çağrıları kapsamında bu yıl ilk kez bir sivil toplum örgütüyle birlikte çalıştı. "İmalat Sanayi Sektöründe Dijitalleşme" başlıklı 2019 yılı proje teklif çağrısı, Türkiye Bilişim Derneği ile birlikte yürütülen ortak çalışmayla hazırlandı.

KOSGEB'in üç ayrı başlıkta çıkacağı proje teklif çağrılarında; Çağrı 1 ve Çağrı 2 için 300 bin TL geri ödemesiz, 700 bin TL geri ödemeli olmak üzere her proje başına 1 milyon TL'ye kadar destek sağlanabilecek. Çağrı 3'te ise 152 bin TL geri ödemesiz, 100 bin TL geri ödemeli olmak üzere proje başına toplam destek 252 bin TL olacak. Çağrı 1 ve 2'de işletmeler, büyük veri, nesnelerin interneti, otonom robot teknolojileri, akıllı sensör teknolojileri, eklemeli imalat teknolojileri, yapay zekaya dayalı siber fiziksel akıllı fabrika sistem ve bileşenleri ile siber güvenlik alanlarından birini veya entegre çalışmak kaydıyla birkaçını birlikte içeren yeni ürün ya da yazılım geliştirmek için proje sunabilecek.

Dünya Ekonomik Forumu, "2018 Küresel Rekabetçilik Raporu"nu yayınladı

Yenilikçi olmak zorundayız

140 ülkeyi kapsayan Dünya Ekonomik Forumu, 2018 Küresel Rekabetçilik Raporu'nda ilk üç sırada ABD, Singapur ve Almanya yer aldı. İlk 10 sıradaki diğer ülkeler; İsviçre, Japonya, Hollanda, Hong Kong, İngiltere, İsveç ve Danimarka. Son sıralarda ise Haiti, Yemen ve Çad bulunuyor. Raporda üretim özelinde; insan sermayesi, esneklik, çeviklik ve inovasyon faktörleri değerlendirildi. Rekabet gücü sıralamasını belirleyen raporda; rekabetçi bir ekonomide güçlü olmanın tüm ülkeler için olanaklı olduğu, mevut durumda ülkeler arasında büyük bir uçurum olduğuna vurgu yapılıyor. Ayrıca ekonomik atılımda teknoloji kullanımının önemli bir kaldıraç fonksiyonu anlamına geldiği, eşitlik ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri için yenilikçiliğin kaçınılmaz olduğuna dikkat çekiliyor.

Kişi başı 10,512 dolarlık gelirle, dünya toplamında yüzde 1,71'lik paya sahibiz

2017'de 58. sırada olan Türkiye, 2018'de 61. sıraya geriledi. Rapora göre, Türkiye gayrisafi yurt içi hasıla bağlamında, kişi başına düşen 10 bin 512 dolarlık gelirle, dünya toplamında yüzde 1,71'lik bir paya sahip. 12 bileşenin etüt edildiği araştırmada, Türkiye'nin iyi performans gösterdiği bileşenler; halk sağlığı, altyapı ve inovasyon ekosistemi. 12 bileşenin 11'inde Avrupa ve Kuzey Amerika ortalamasının gerisinde olan Türkiye, pazar büyüklüğü bileşeninde ise 13. sırada. Raporda dikkat çeken diğer bir bulgu ise Türkiye'deki iş gücü piyasasında her 100 erkeğe karşılık sadece 39 kadın çalışanın bulunması.

Yeni paradigma "insan ekonomisi"

Günümüze hâkim olan ekonomi türünün insan ekonomisi olduğuna dikkat çeken Great Place to Work Türkiye Genel Müdürü Eyüp Toprak, "İçinde bulunduğumuz dijital çağda sadece üretim yapmak yeterli değil. İnsana ve insani değerlere yatırım yapan şirketlerin ön planda yer alacağı yeni bir paradigma mevcut. İnsan ekonomisini harekete geçirmek isteyen şirketler, insana ve insani değerlere yatırım yapıyor. Finansal büyüme tek başına yeterli bir olgu değil, dünyaya ve insana yapılan katkılar kritik başarı faktörü konumunda. Bu katkıyı artırmanın yolu ise insan potansiyelini maksimize etmekten geçiyor" dedi.

Bu yıl gündemlerindeki iki kritik konunun inovasyon kültürünün geliştirilmesi ve dijital dö-

nüşüme adaptasyonu kolaylaştırmak olduğunu ifade eden Toprak, konuşmasına şöyle devam etti: "Diğer önemli odak noktamız ise Great Place to Work For All. Herkes için tercih edilen iş yeri yaklaşımımızın merkezinde, tüm çalışanların potansiyelini en üst düzeye çıkarmak yer alıyor. Şirketlerin çalışan sayılarına ve bulundukları sektörlere bakmaksızın tüm çalışanlar için sürekliliği esas alan olumlu bir deneyim yaratma oranlarını değerlendiriyoruz. Liderlik etkinliğine, değerlere, güvene, insan potansiyelini maksimize etmeye, inovasyona ve finansal büyümeye odaklanıyoruz."

Kültür şirketlerin kazancını 5,5 kat artırıyor

Tüm çalışanlar fikirlerinin desteklendiği ve katkılarının takdir edilerek cesaretlendirildikleri kurum kültürlerini deneyimlediklerinde şirketlerin büyüme hızı artıyor. Great Place to Work tarafından yapılan Trust Index analiz sonuçlarına göre, yüksek güven kültürünü inşa eden ve insana yatırım yapan şirketlerin yıl bazında gelir artışı, diğer şirketlere kıyasla 5,5 kat fazla.

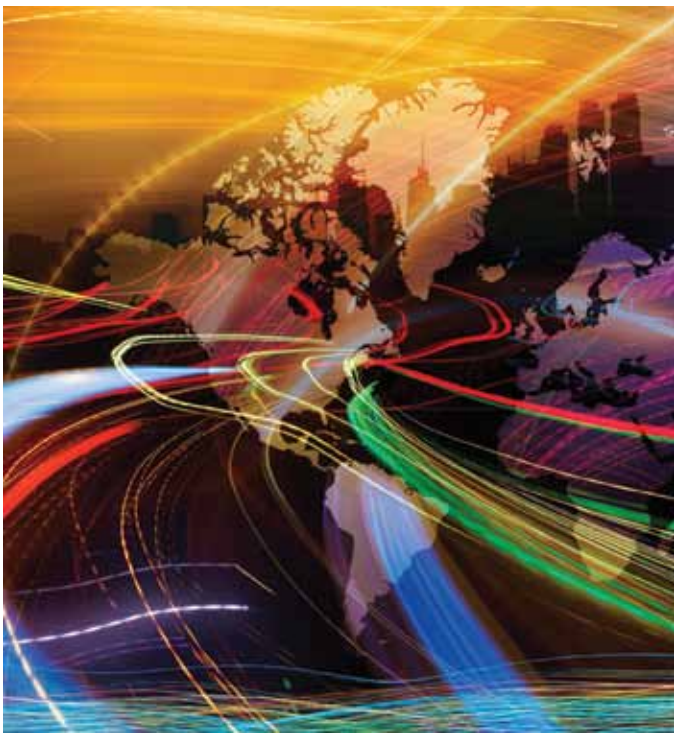

Yükselen piyasa ekonomilerine sermaye girişi zayıf kalacak

Fitch Ratings, Brezilya, Çin, Endonezya, Hindistan, Güney Afrika, Güney Kore, Meksika, Polonya, Rusya ve Türkiye'yi kapsayan raporunda, yükselen piyasa ekonomilerine sermaye girişlerinin gelecek iki yıl boyunca düşük kalacağı tahmininde bulundu.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, yükselen piyasa ekonomilerine yönelik sermaye girişlerinin gelecek iki yıl boyunca zayıf kalacağı öngörüsünde bulundu.

Fitch Ratings'in sitesinde yayımlanan araştırma raporunda, yükselen piyasa ekonomilerine yönelik net sermaye akışının bu yıl 2008-2009 finansal krizinden bu yana en düşük seviyeye gerilediği bildirildi.

Brezilya, Çin, Endonezya, Hindistan, Güney Afrika, Güney Kore, Meksika, Polonya, Rusya ve Türkiye'yi kapsayan raporda, söz konusu ülkelere yönelik sermaye girişlerinin gelecek iki yıl boyunca düşük kalacağı tahmininde bulunuldu.

ABD Merkez Bankası'nın (FED) faiz artırımları ve küresel finansal dalgalanmalar, sermaye akışlarını etkileyen ana faktörler olarak gösterilen raporda, ülkelere spesifik değerlendirmelere de yer verildi.

Buna göre, FED ve Avrupa Merkez Bankası ile yerel faiz oranları arasındaki farklılıklar özellikle Polonya, Meksika ve Güney Afrika'ya yönelik net sermaye akışları için önem taşıyor.

Meksika ve Türkiye'ye yönelik sermaye girişleri ise yükselen piyasa ekonomileri ile gelişmiş ekonomiler arasındaki büyüme oranlarındaki farklılıklardan etkileniyor.

Bu arada, Fitch'in Yardımcı Direktörü Maxime Darmet, araştırmaya ilişkin değerlendirmesinde, güçlenen ABD dolarının yükselen piyasa ekonomilerinin bilançolarına ve varlık fiyatları üzerindeki baskıyı artırdığına işaret ederken, "Analizlerimize göre, dolarda yaşanan yüzde 10'luk değerlenme, büyük yükselen piyasa ekonomilerinde net sermaye akışlarını gayrisafi yurtiçi hasılanın yüzde 1'i kadar düşürüyor" ifadelerini kullandı.

Hüseyin DOĞAN

Durgun dönemlerde tasarrufun varlığı

Dünyada son yıllarda gelişen derin global krizler beraberinde pek çok soru getirmiştir. Krizlerin gerekçeleri incelendiğinde gerek kamu olsun gerek bireysel olsun kazanılandan fazla harcama sonucunda çevrilemeyen bir ekonomik tablo karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar sermayenin rant kaynaklı değişiminin üretim üzerindeki etkisi olumsuz olsa da, elde edilen değerlerin insan egosu gereği beklentilerinin çok üstünde tüketildiğini gördük. Dünya önce yaşanan krizlerin atlatılması, sonra da aynı krizlerin tekrarlanmaması için formüller ve stratejiler düşünmeye başladı. Bu çalışmalar sonucunda pek çok yaklaşım ve teori ortaya atılsa da herkesin ortak düşüncesinde var olan çözüm anahtarlarından biri tasarruf olarak karşımıza çıktı. Eğer krizler borç yüzünden çıkıyorsa, bakılması gereken temel göstergelerin tasarruf-yatırım dengesi, kamu ve özel kesim tasarruf yatırım farkları olması gerektiğinden sıkça söz edilir oldu. Basitçe bir ülkede tasarruflar yatırımlardan düşük gerçekleştiği takdirde dış kaynağa duyulan ihtiyaç artmakta, eğer tasarruf yatırıma yetişmezse alınan dış kaynağı çevirmek ciddi bir problem halini almaktadır. Ekonominin genel değerlendirmesini sadece kriz olmasın gerçeği üzerine oturtmak da sağlıksızdır. Çünkü kriz var olan sorunun çözümüne odaklanmamıza neden olurken, sürekli artan dünya nüfusunda, değişken ihtiyaç kalemlerini karşılayabilecek kalkınmanın ve büyümenin de gerçekleşmesi gereklidir.

Ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarını dengeli olarak sürdürebilmeleri ancak tasarruf edebilmeleri ve tasarruflarını etkin bir biçimde kullanabilmeleri ile mümkündür. Çünkü ekonomik kalkınmayı sağlayacak sermaye birikimi ancak artan tasarrufların yatırıma yönlendirilmesiyle gerçekleşebilir. Ancak gelişmekte olan ülkelerdeki tasarruf oranlarının düşük olduğu, bireyleri iktisadi anlam içerisinde tasarrufa sevk edecek unsurların yetersiz olduğu, aksine tüketimi teşvik eden unsurların çok ve güçlü olduğu görülmektedir.

İçinden geçmekte olduğumuz neo-liberal eksenli dünya düzeninde iletişim ve ulaşım alanındaki hızlı ilerlemeler teknoloji transferlerini artırmıştır. Bu transfer neticesinde ülkeler arasındaki ekonomik sınırlar kalkmış, uluslararası sermaye denilen gezen global sermaye, gelişmekte olan ülkelere yönelmeye başlamıştır. Öte yandan yurt içi tasarruf yetersizliği yaşayan ve bu nedenle borçluluk düzeyi sürekli artan ülkeler, büyümekte olan nüfuslarının beklenti ve ihtiyaçlarını, kalkınma programlarını dış kaynak kullanımına bağlamak zorunda kalmışlardır. Dış kaynak kullanımı ise borcun ödenmesi hususunda yeni bir sorun çıkarmış. Borçları borçla kapatma çözümü tüm dünyanın içine düştüğü borç sarmalını güçlendir-

miştir.

Gelişmekte olan ülkelerde beşeri ve tabii kaynaklar bol olmasına rağmen, sermaye birikimi az ve teknoloji seviyesi alt veya orta düzeydedir. Bu tablo içinde üretim ve istihdamın arttırılması yani reel milli gelirin artışının sağlanması için tasarruf yapılması çok önemli bir unsur halini almıştır. Ancak tasarruf rakamlarına bakıldığında bu tür ülkelerde tasarruf hacimlerinin de düşük olduğu görülmektedir. Milli gelirin düşük olması sermaye birikiminin düşük olmasına, sermaye birikiminin düşük olması üretimde verimlilik ve kalitenin düşük olmasına, verimlilik ve kalite sorunu yaşayan üretim sonunda elde edilen gelirin de düşük olmasına neden olmaktadır. Yani, eğer birbirine bağlı bu düğümleri çözemezseniz ya dış kaynak borçlanması ile ipinize düğüm ekleyeceksiniz, ya da tasarruf bıçağı ile bu ipi keseceksiniz gerçeği ile karşı karşıya kalınmaktadır.

Tasarruf konusu incelenirken dikkatli bakılması gereken bir alan da, sağlanan tasarrufun etkin kullanılmasıdır. Çok çeşitli büyüme modelleri tasarrufların önemine vurgu yapmaktadır. Tasarrufların yatırıma dönüştürülmesi, sürdürülebilir ekonomik büyümenin ve gelecekte refaha ulaşmanın olmazsa olmaz gereğidir. Bu nedenler tasarrufu özendiren güdülerin anlaşılması ve bu tasarrufları yatırıma yöneltmenin yolları bulunmalıdır.

Tasarruftan söz edilirken sadece elde edilen finansal birimden yani parada tasarrufa odaklanmak çok yanlıştır. Yaşamın her alanında tasarruf yapmak mümkündür. Tüketim tasarrufu, enerji tasarrufu, üretim tasarrufu, zaman tasarrufu gibi pek çok alan mevcuttur. Ayrıca var olan kaynakların atıl tutulmadan işletilmesi de bir başka tasarruf şeklidir.

Yaşanan ve hatta yaşanmakta olan krizlerin dolayısıyla önümüzdeki dönemlerde politika yapıcıların başarılı olabilmesi için davranışlara odaklı, kişisel ve toplumsal yapılara yönelik çalışmalar yapmaları gerekeceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Türkiye'nin gelişme ve büyümesinin sürdürülebilir olması, gelir dağılımının insanlarımızı mutlu eder düzeyde oluşması gibi temel sosyal ve ekonomik hedefler için önce Türk Sanayi Stratejisi'nde katma değeri yüksek, rekabetçi, yenilikçi, hedef kitleleri sarmalayan üretim standartlarında bulunması hedeflenmelidir. Ancak bu hedefin bir diğer ekseni de, bulunulması gereken seviye ve ihtiyaç duyulan yatırımlar için gereken kaynağın yüksek tasarruf oranları ile yakalanması gerektiğidir.

Üretmeyi ve tüketmeyi bildiğimiz noktasından hareketle, bildiğimiz ama unutmaya yüz tutan tasarruf kültürünü geliştirmek ve aktif hale getirmek için uygulanması gereken politikalar vardır. Yetersiz yurtiçi tasarrufları, yurtiçi talebin yöneltilmesiyle ve kamu harcamalarındaki tasarruf ile artırılabilir. Tasarrufu cazip hale getirecek, özel tasarrufların teşvikinde finansal sistem içinde yeni kurumlara ihtiyaç olabilir. Finansman sistemimiz yeni enstrümanlar ile güçlendirilebilir. Yurt içi tasarrufun ertelenen tüketimden daha fazla kazanıyor olması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle tasarrufun artırılmasında vergi politikalarının da rolü ve önemi büyüktür. Ayrıca, ülkelerin demografik yapıları tasarruf kültürünü etkileyen en önemli unsurdur. Türkiye gibi genç nüfuslu bir ülkede tüketime yönelik genç bağımlılığının azaltılması kültürel bir değişim programı içinde ele alınarak kontrol altında tutulmalıdır. Ancak, yaşlı nüfus için de uygulanacak sağlık ve güvence sistemleri ile tüketim ve tasarruf düzeyi yükseltilebilir. Bir diğer önemli nokta da, ülkenin geleceğine olan güvenin sağlıklı bir biçimde oluşturulmasıdır. Bu güveni taşımayan toplumlar zor günler adına tasarruflarını kayıt dışı, kendi kontrolleri içinde tutmaya gayret ederler. Oysa kayıt dışında bulunan tasarrufların ekonomiye katkısı muhakkak sağlanmalıdır. Ülkemizde yastık altı diye tabir edilen kaynakların ekonomik hayata kazandırılması öncelikli hedeflerden olmalıdır.

İktisadi açıdan kalkınmanın temelinde daha fazla tasarruf yapan, tasarruflarını etkin kullanabilen, yatırım kararı verebilen ve uygun yatırımı yapabilen insanlar vardır. Dolayısıyla insan faktörü üzerinde yapılacak değişimler uygun adımların atılmasını sağlayacaktır. Tasarrufun anlamı ve öneminin anlatılması, kavranması ve uygulanabilir yöntemler içinde ekonomiye kazandırılması ulusal bir strateji olarak belirlenmeli ve bu kültür değişimi muhakkak sağlanmalıdır.

Döviz kuru ve faizler düşerken, Türkiye'nin risk primi neden yükseliyor?

Türkiye ekonomisinin göstergelerini izlerken ilginç bazı çelişkiler dikkat çekiyor. Genellikle birlikte hareket etmesi gereken göstergelerin bazıları uyumlu olarak hareket ederken bazıları da tam tersi yönde hareket ediyor.

Finansal göstergelerle ekonomik göstergelerin aynı yönde hareket etmemesi bir ölçüde gecikme ve vade farklılığı gibi kavramlarla açıklanabilirse de finansal göstergeler arasındaki uyumsuzluğu açıklamak ekonomik gerekçelerle pek mümkün görünmüyor.

Tablo 1, Türkiye'nin yılbaşından bu yana değişen finansal göstergelerini sergiliyor.

Tabloya göre TL, iki önemli rezerv para ABD Doları ve Euro karşısında önce hızla değer kaybetmiş sonra bu kayıpları önemli oranda toparlamış bulunuyor.

Benzer bir durum 2 ve 10 yıllık tahvil faizlerinde de söz konusu.

Faizler son derecede hızlı bir artış gösterdikten sonra düşüşe geçmiş görünüyor.

Aralarında en geç kalmış görüneni BIST 100 endeksi olsa da o da son ay içinde yükselmeye başlamış. Buraya kadarki görünüm finans piyasalarının Türkiye ekonomisine güvenmeye başladığını anlatıyor.

Tablo 1: Türkiye'nin yılbaşından bu yana değişen finansal göstergeleri

	Yılbaşı	Haziran Sonu	Ağustos Sonu	Ekim Sonu	Bugün
Dolar/TL	3,7910	4,5929	6,5396	5,4757	5,1605
Euro/TL	4,5551	5,3678	7,6023	6,3197	5,8799
2 Yıllık Faiz	13,36	19,25	24,47	24,42	20,26
10 Yıllık Faiz	11,37	16,30	20,70	17,73	15,88
BIST 100	117.524	96.520	92.723	90.201	95.302
CDS Primi	166	296	541	383	404

Tablo 2: Dolar/TL ve Türkiye'nin riski

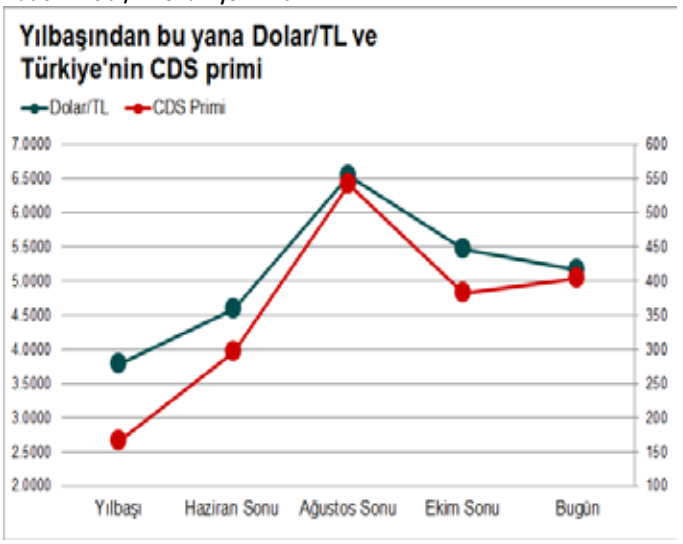

Görünümü bozan tek gösterge CDS primi.

CDS (Credit Default Swap) nedir?

Kredi risk primi (CDS), bir kişi ya da bir kuruluşun, bir kredi sahibine ait alacağın ödenmemesi riskini üstlenmeyi kabul etmesinin bedelidir.

Bir ülkenin ya da şirketin CDS primi ne kadar yüksekse, borçlanma maliyeti de o kadar yüksektir. Çünkü bu prim ister istemez faize yansımaktadır.

CDS primi, finansal göstergelerdeki iyileşmeyi adeta yalanlarcasına bir görünüm sergiliyor.

Önce hızla yükselmiş, sonra düşmüş son ayda yeniden yükselişe geçmiş. Mesela Dolar/TL kuru ile CDS gelişimine birlikte bakarsak şöyle bir görünüm çıkıyor:

Bunun nedenlerini aramaya CDS priminin diğer göstergelerden ne farkı olduğuna bakarak başlamamız gerekiyor.

CDS priminin diğer finansal göstergelerden başlıca iki farkı var:

• CDS primi finans piyasalarının yanı sıra ekonomide olup bitenlere ve geleceği etkileyecek gelişmelere öteki göstergelere göre daha duyarlıdır.

• Bazı iç düzenlemelerden kolay kolay etkilenmez, çünkü bu primin belirleyicileri yabancıdır.

Ekonomideki duruma da bakalım. Tabloya göre ekonominin gidişi finansal piyasaların verdiği olumlu tepkiyi yansıtmıyor. Tek olumlu görünen gösterge cari açık. Onun da büyümedeki düşüş nedeniyle gerilediğini düşünürsek ne kadar olumlu olduğu konusu karışıyor.

Kaldı ki mesela büyüme beklentisi burada oldukça yüksek. Merkez Bankası Beklenti Anketi'ne Kasım ayı itibariyle yüzde 3,1 olarak yansımış olan büyümenin bu yükseklikte olması bugün artık pek mümkün görünmüyor. Büyümenin sıfıra yakın gerçekleşeceğini tahmin ediyorum.

Finans piyasaları ekonomi açısından olumlu algılanmayan bazı düzenlemeleri kazandırıcı etki olarak algılayıp kabul ettiği için o düzenlemelerden olumlu etkilenir.

Konvansiyonel anlayışın dışına çıkan bazı düzenlemeler finans piyasalarını olumlu etkileyebilir. Örneğin işsizlik fonundan işsizler yerine iş sahiplerine destek verilmesi hisse senetlerinin prim yapmasını sağlayabilir.

Ya da Hazine borçlanmalarının ertelenmesi döviz kurunun ve faizlerin düşmesine yol açabilir. Bunlar kısa vadede bazı toparlanmalar sağlayabilir. Ne var ki ekonomi, finans gibi 1 gün, 1 hafta, 1 ay gibi kısa vadeyle pek ilgili değildir. Ekonomi açısından kısa vade 1 yıldır.

İktisatçılar, çok kısa vadede toparlanma sağlayacak bazı adımların biraz daha uzun vadede sistemi bozucu etkiler yaratıp yaratmayacağına bakarlar.

CDS primi, yalnızca finansal piyasalarda olan bitenle değil aynı zamanda ekonominin kısa ve orta vadede gidişiyle de ilgili olduğu için finansal piyasalardaki olumlu havaya hemen uymayabilir.

Eğer alınan önlemlerin ekonomiyi bozucu sonuçlar yaratmayacağı algısı oluşursa CDS primi de gerileyecektir.

Tablo 3: Ekonomik durum

	Yılbaşı	Haziran Sonu	Ağustos Sonu	Ekim Sonu	Bugün
Büyüme Beklentisi (%)	4,6	4,2	3,9	3,2	3,1
İşsizlik (%)	10,8	10,2	11,1	11,3	12,5
Enflasyon (%)	9,55	12,28	16,45	24,22	24,45
Cari Açık (Milyar Dolar)	43,8	53,5	52,7	40,7	36,7
Dış Borç Stoku/GSYH (%)	53,3	59,9			61,0

(Kaynaklar: TCMB Beklenti Anketleri, TÜİK verileri, Yeni Ekonomi Programı ve Mahfi Eğilmez'in kişisel tahminleri.)

http://www.mahfiegilmez.com

Öğretmenler Günü coşku ile kutlandı

Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri, kendilerini hayata ve geleceğe hazırlayan öğretmenlerinin günü olan 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü büyük bir coşku ile kutladılar.

Öğretmenlerin öğrencilerine eşlik ettiği keyifli etkinlikte; şiirden düete, valsten zeybeğe birbirinden farklı gösteriye imza atıldı.

Okulun Kurucu Müdürü Satı Çalışkan'a çiçek takdiminde bulunan Okul Müdürü Aslı Akı, öğretmenlere seslendiği konuşmada bilginin en hızlı yayıldığı çağda olduğumuza dikkat çekerek şunları söyledi:

"Bilgiyi hatmetmeye değil, hazmetmeye ihtiyacı var çocukların; süzmeye, denemeye, mukayese etmeye… Bilgiyi gözlem ve tecrübeyle belletin onlara, değişebileceğini gösterin; yeni bilgiler üretmeye teşvik edin. Şişirilen kasların ya da egoların değil, servetin veya kaba kuvvetin hiç değil, ancak haklılığın insana güç verdiğini anlatın. Ezberletmeyin; aydınlatın onları!

Size sanal dünyadan geliyorlar; vurup kırdıkça puan topladıkları bilgisayar oyunlarının başından yeni kalktılar. Tatili, televizyon ekranına bakarak geçirdiler. İçeriksiz yarışmalardan, kazanmanın yolunun en yakın arkadaşını elemekten geçtiğini öğrendiler. Haberleri izlediler; kıyasıya rekabeti,

hakareti, şiddeti gördüler.

Paranın her şeyi satın alabileceği düşüncesini hissetiler. Başka bir dünya olduğundan, hiç değilse mümkün olduğundan söz edin onlara… Sokakta, ekranda göremedikleri şeylerden bahsedin: Alın terinden, paylaşımdan, adaletten, sadakatten, cesaretten, hakkaniyetten, birlikten, eşitlikten, dirençten ve emekten…

Çevremizde olup bitene rağmen haksızların her zaman adaletten kurtulmadığını, kaba kuvvetin ince zekâdan üstün olmadığını, çok bağıranın daima haklı çıkmadığını öğretin.

Yarıştırmayın; barıştırın onları!

Çarpım tablosu kolay artık ama haksızlığa karşı durma cesaretini öğrenebilecekleri yer yok. Dört işlem çocuk oyuncağı ama kitabı, okumayı sevdiren yok. Atom çekirdeğini öğrensinler tamam ama ekmeğini taştan çıkarmayı, üleşmeyi, başkasının acısını çekmeyi, hilesiz terfi etmeyi, insanlık için mücadele etmeyi, kadir kıymet bilmeyi, her koşulda gülümsemeyi de öğrenmeliler. Sıcak bir sınıfta ders görürken, olanakları olmadığı için çalışmak zorunda kalan yaşıtlarının, doktorsuzluktan can verip heybede taşınan kardeşlerinin de acısını hissetmeliler. Kendi doğruları, inançları, hayatları için mücadele etmeyi, mücadele ederken de başka hayatlarla, insanlarla, fikirlerle yüzleşmeyi, onlarla bir arada yaşamayı, hayatı paylaşmayı, ötekileştirmemeyi öğrenmeliler. Kızlı-erkekli bir arada olmaya alışmalı, sevginin dilini ezberlemeliler. Size emanet ettik, sevin onları! Değerli Arkadaşlarım, çocuklarımızın mutlu olacağı ve hayat başarısı yakalayacağı bir eğitim-öğretim ortamı yarattığınız için emekleriniz, sevginiz, iş birliğiniz, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ailesini sıcacık bir yuva yaptığınız için sizlere çok teşekkür ediyor, önünüzde saygı ile eğiliyorum.”

İlhan PINAR / Tarihçi

17. yüzyıl ortasında ticaret okulu olarak İzmir

Sakız Adası'nda ve Doğu Akdeniz liman kentlerinde etkin ticaret yürüten Latinler, Fransızlar, Venedikliler ve İngilizler yeni merkeze yani İzmir'e yöneldiler. İzmir, bir liman kenti olarak Levant'ın yıldızı haline geliyordu.

İzmir'in 17. yüzyıl başlarından itibaren Levant'ın yükselen bir ticaret limanı olmaya başladığını belirtmiştik. Bu süreç yaklaşık 50 yıllık bir zaman içinde tamamlanarak bölgenin önemli ticaret merkezleri olan Manisa, Tire, Urla ve Sakız Adası gibi merkezleri geride bırakarak bölgenin ticaret merkezi ve hatta o günkü dünyanın önemli liman kentlerinden biri olmuştur.

Sakız Adası'nda ve Doğu Akdeniz liman kentlerinde etkin ticaret yürüten Latinler, Fransızlar, Venedikliler ve İngilizler yeni merkeze yani İzmir'e yöneldiler. Manisa ve Tire gibi merkezlerde yerleşik olan Yahudiler de yeni cazibe merkezine akın edince Osmanlı'nın millet sistemine dayalı kent yaşamı başlamış oldu. Her millet kendi mahallesinde yaşıyor kamusal alan olarak çarşı milletlerin buluşma noktasını oluşturuyordu.

Fransızlar 1620'li yıllardan itibaren, Hollandalılar 1612 kapitülasyonundan sonra ve Venedikliler Sakız Konsolosu Francesco Luppazolo'nun 1650'de konsolosluğu İzmir'e taşımasından itibaren kentin merkezi liman olma süreci tamamlanmış oluyordu. İngilizlerin de bu sürece dahil olmasıyla İzmir bir liman kenti olarak Levant'ın yıldızı konumuna yükseliyordu.

1600'lerin başlarında başlayan sürecin 1650'lerde tamamlandığına dair birçok veri değerlendirebilir; bunlar arasında Venedik Konsolosu Luppazolo'nun kente yerleşmesi ve 18 yaşındaki Marsilyalı Fransız genç Arvieux Şövalyesi Laurent'in (1635-1702) 1653 yılında İzmir'e ticaret öğrenmek amacıyla gelmesini sayabiliriz. Bu tarihlerden itibaren kentin

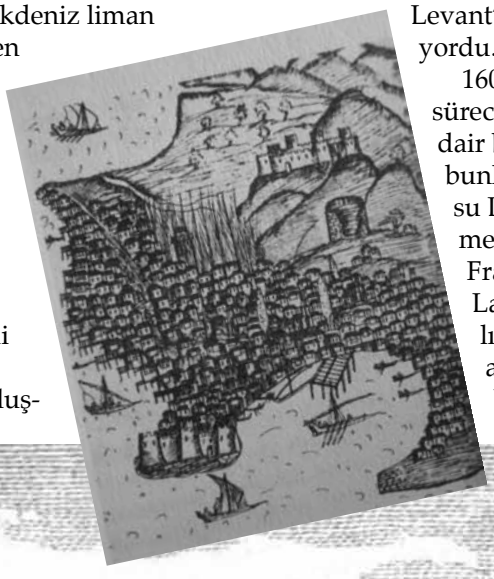

ticaret deneyimi elde edilecek önemli bir merkez haline geldiğini öğreniyoruz.

Babasının ölümünden sonra ailesinin mali gücünü artırmak için kuzeni olan Marsilyalı tüccar Bertandié ile beraber çalışmaya başlar. Bertandié İzmir ile ticaret yürütmekte olan bir tüccardır. Bu bağlamda hem kuzeninin İzmir'deki işlerini takip etmek hem de bu ticaret hakkında daha fazla deneyim elde etmek amacıyla Fransız merkantilizminin başkenti Marsilya'dan yola çıkan genç Laurent, Cenova, Livorno ve Malta limanlarına uğradıktan sonra Ekim başında çıktığı yolculuğunu 4 Aralık 1653'te İzmir Limanı'nda sonlandırmıştır.

Ticaret deneyimi kazanmak, Arapça, Türkçe ve Yunanca öğrenmek amacıyla geldiği İzmir'de 2 yıl kadar kalır Laurent. Bu süre içinde ticaret faaliyetlerinin yanı sıra dönemin İzmiri hakkında ayrıntılı gözlemlere de yer verir anlatısında. Öncelikle kuzeni Bertandié aracılığıyla İzmir Kadısı'nın huzuruna çıkarılır. Laurent'in kent hakkında aktardığı gözlemleri arasında en önemli olgulardan birisi de hiç kuşku yok ki Girit Fethi sırasında yapımı lüzumlu görülen Sancakkale'nin yapım tarihiyle ilgilidir. Laurent, 4 Aralık 1653'te körfezden İzmir Limanı'na girerken kale ile ilgili gözlemlerine yer verir ve kale duvarlarının bitmiş olduğunu ve topların yerleştirilmiş olduğunu aktarır.

Yazar kentte ticari faaliyetlerini yürütürken, kente dair gözlemlerine yer verir ve kenti daha yakından tanımak amacıyla çevrede gezilere çıkar ve diğer tüccar dostlarıyla birlikte av eğlencelerine katılır.

Kentte yapılan ticaretin Frenkleri ve Türkleri buraya çektiğini aktaran yazar, kentin bu ticaret aracılığıyla mal bolluğu ve refah içinde olduğunu aktardıktan sonra kentin Levant'ın en önemli limanı olduğuna yer verir. Ticaret büyük ölçüde Halep ile yürütülmektedir. İzmir adeta Halep'in limanı işlevini üstlenmiş gibidir. Ticareti yapılan ürünler arasında başlıcaları ise ipek, pamuk, tiftik, baharat, İran ve Hindistan getirilen ipek ve altın, kahve, sakamonya, inci ve diğer değerli taşlardan oluşmaktadır.

Laurent, İzmir'deki ikametinden sonra Suriye, Filistin ve Arabistan'da yolculuklara çıkar. Hem bölge dillerini öğrenir hem de bu bölgenin halklarını yakından tanıma olanağı bulur. Bu deneyimleri elde ettikten ve ülkesine döndükten sonra Fransa Kralı XIV. Lui tarafından önce Cezayir, sonra da Halep konsolosu olarak atandı.

Ticarette olduğu gibi diplomat olarak da başarılı olan Laurent, bu başarısını özellikle Tunus'ta 380 Fransız köleyi kurtarmasıyla perçinlemiştir. Sahip olduğu zengin deneyim ve birikim dolayısıyla ve de özellikle Türkleri gelenek ve görenek bağlamında yakından tanıması sayesinde ünlü Fransız edebiyatçı Molière ile birlikte çalışarak kendisine bu konularda yol gösterici olur.

Enver OLGUNSOY

GLUTATYON

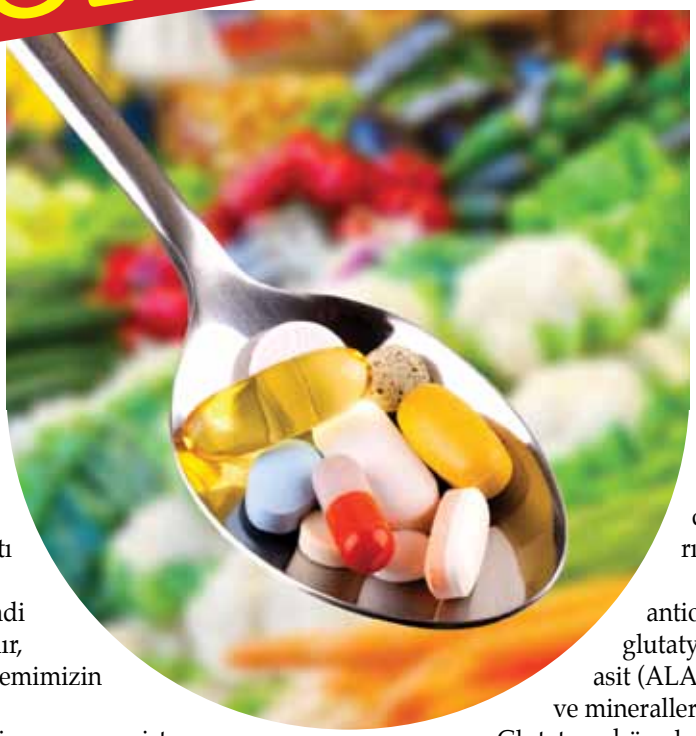

Son günlerde glutatyon sözcüğünü sıkça işitmeye ya da gazetelerde görmeye başladık. Nedir bu glutatyon? Yenir mi, içilir mi? Sizlere bir de ben anlatayım istedim.

Öncelikle bilinen en güçlü "endojen" antioksidandır diyerek başlayalım. Antioksidanları artık hepimiz biliyoruz da, bu "endojen" sözcüğü nerden çıktı derseniz, şöyle söyleyeyim. Vücudumuzun kendi üretimi bir antioksidandır, yani doğal savunma sistemimizin askerleridir glutation.

Antioksidanların niçin savunma sistemimiz için gerektiğini de kısaca izah etmek gerekirse, yaşamsal fonksiyonlarımızın sonucunda hücrelerimizde bize enerji sağlayan, bir anlamda yanma işlemi sırasında açığa çıkan, okside atıkları, yani paslanmaları yok etmekte, savunma sistemimize yardım eden maddelerdir diyebiliriz.

Bu işi yine kimya fabrikamız, yani karaciğer başarır. Kimya fabrikamızda sayısı yüzlerle ifade edilecek kadar çok madde sentezlenir, metabolize edilir ve depo edilir. Bu maddeler yaşamsal faaliyetlerimiz sırasında dokularda biriken ve hücre zarını, çekirdeği, nükleolleri ve DNA'mızı bozan bu serbest radikal dediğimiz kötü birikimleri atmak, vücudumuzu onlardan korumak için kullanılır.

Son 20 yıldır yapılan çalışmalarla genetik faktörler, stres, ilaçlar, alkol, sigara, diğer toksik etkiler, çevre problemleri, kötü beslenme sonucu antioksidan dengemizin bozulduğunu göstermektedir. Bu da maalesef inflamasyondan tümöre kadar giden bir mekanizma ile birçok hastalığın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İşte tam burada glutatyon ve benzeri vücut üretimi ya da dışarıdan alabileceğimiz antioksidanlar devreye girmektedir.

O zaman sağlıklı yaşamamız için bu denli önemli olan ve ana antioksidanımız olarak anılan glutatyon oluşumunu destekleyen, doğal kaynaklardan ve alınacak takviyelerden söz edelim isterseniz.

Bir defa unutmadan şunu da söyleyelim. Glutatyon neden ana antioksidanımız zira kendisi antioksidan görevini gördükten sonra yok olmaz, kendini tekrar karaciğere dönerek yeniler ve yeni görevlere çıkar.

Evet, hangi doğal kaynaklardan glutatyon alabiliriz; brokoli, karnabahar, lahana ve Brüksel Lahanası öncelikle söylenebilir. Soğan, sarımsak, kırmızı acıbiber, domates, bezelye de iyi glutatyon kaynaklarıdır. Ayrıca avokado, karpuz, şeftali ve tarçın, zerdeçal, kakule de glutatyon kaynaklarının başında gelir.

Vücudumuzun antioksidan ağı içerisinde glutatyondan başka alfa lipoik asit (ALA) selenyum, vitamin ve mineraller de bulunmaktadır.

Glutatyon hücrelerimizin enerji santrali olarak adlandırabileceğimiz mitokondrilerin sağlıklı bir şekilde çalışması için çok gereklidir.

Hasarlanan, işlevleri bozulan mitokondriler hücrelerin ve dokuların kanserleşme sürecinde kritik bir yeri vardır. Şöyle ki; hücreler solunum için oksijen yerine glukoz kullanan ilkel solunum moduna geçtiğinde kanserleşme süreci başlar.

Peki glutatyon başka ne işe yarar?

- Beyin ve sinir sistemini korur.
- Vitaminlerin emilimini arttırır.
- Bağışıklığı güçlendirir.
- Sindirim yolunu korur.
- Kanserli hücreleri öldürmede rol alır.
- Kanserin oluşmasını önlemede etkisi vardır.
- Yaşlanmayı geciktirir.
- Cildi güzelleştirir.
- Şeker hastalığı, kalp sorunları, böbrek ve karaciğer hasarlarından korur.

Kısacası tüm iç organların olumsuz yükünü hafifletir, sağlıklı kalmalarını sağlar, hatta alkolün olumsuz etkilerini de hafifletir.

- Glutatyon eksikliğinde yaş almaya dayalı rahatsızlıklar, Alzheimer, Parkinson, bunama vs.
- Astım, artrit, inflamasyona dayalı rahatsızlıklar
- MS ve kas güçsüzlüğü
- İmmun sistem hastalıkları
- Kalp ve koroner sistem rahatsızlıkları
- Kanser mitokondri fonksiyon bozuklukları oluşabilir.

Tüm bu rahatsızlıklardan uzak durmak için siz siz olun glutatyonunuza iyi bakın.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Ölümcül alışkanlıklar yerini şefkatlilere bıraksın…

Mutsuz çalışanların en büyük ortak özelliklerinin 'şikayet etmek' olduğu ortaya çıkmış. Şaşırtıcı mı? Hayır… Nedeni ise internetin önde gelen özgeçmiş toplama sitelerinden birisinde şöyle açıklanıyor: "Şikayet etmek, her zaman üretmekten daha kolaydır. Eğer bir çalışan işiyle alakalı herhangi bir konuda çözüm üretmek ve o işi yapmak yerine sürekli olarak şikayet ediyorsa ya değişiklik yapmayı ya da yeni bir şeyler öğrenmeyi istemiyor olabilir. Çalışmak istemeyen insanlar şikayet ederken, mesleğine odaklanan insanlar şikayet etmek yerine o işin gerekliliklerini yerine getirir."

İletişimde yaşanan en güç, en yorucu ayaklardan bir tanesi şikayet etmektir. Şikayet edeni dinlemenin negatif etkisini bir yana koyun, aktardığı konuların sizi girdap gibi içine çekmediğini de farz edin, tüm bunlara rağmen çözüm önermeye çalışmak, haklısın derken haklı olmadığını içinizden haykırmak, dikkatini farklı yönlere çekmek için çaba sarf etmek gerçekten zor ve yorucu bir süreçtir. Şikayetçi insanlar, etrafındaki insanların enerjilerini, motivasyonlarını, küçük mutluluklarını çalarlar. Bunu ne sizin yapmaya ne de size yapılmasına izin vermeye hakkınız vardır.

Unutmayalım ki kimseyi değiştiremeyiz. Hangi öneride bulunursanız bulunun, hangi alternatifleri yaratırsanız yaratın, şikayet eden kişi muhakkak bir başka çıkış yolu ve 'ama' ile başlayan birbirinden şaşırtıcı cümleler kuracaktır. Bu nedenle şikayet eden kişiyi; neşelendirmeye çalışmak, çözüm önerilerinde bulunmak, haklısın demek, şikayet edenden şikayetçi olmak ya da karşı çıkmak asla işe yaramayacaktır.

Onun yerine iletişimin altın anahtarı dediğimiz 'empatiyi' kullanarak bir şeyleri değiştirebilir miyiz? Örnekle bakalım:

• Çok yoruldum, yaptığım spor yüzünden tüm kaslarım ağrıyor. Yoruldum artık, işe gel, spora git, eve geç, yemek yap…

• Gerçekten çok yorucu görünüyor. Ben de senin yerinde olsam bu tempoya ayak uyduramazdım. Dayanamaz sporu bırakırdım.

• Evet öyle de bu da benim tek aktivitem, deşarj oluyorum, formumu koruyorum…

Bir bakmışsınız, şikayet ettiği konunun savunucusu olmuş karşınızdaki kişi.

Ölümcül alışkanlar adı altında sıralanan ve listenin üst kısımlarında yer alan şikayet etmek yerine, şefkatli alışkanlıklara sarılmak hem bizi hem çevremizi daha huzurlu ve mutlu kılar. İşte size şefkatli alışkanlıkların başlıkları: "Desteklemek, cesaretlendirmek, dinlemek, kabul etmek, güvenmek, saygı duymak, farklılıkları müzakere etmek."

Çok sık kullanmaz mıyız, "Şu üç günlük dünyada …" diye başlayan cümleleri. O zaman şikayet etmek yerine mutlu olmayı, sevgi yaymayı, hayata pozitif bakmayı başarırsak, işte o zaman kazanırız.

İzmir'in 30 ilçesi ve anlamları

Türkiye'nin Ankara ve İstanbul'dan sonra üçüncü büyük şehri olarak kabul edilen İzmir ili kuşkusuz Türkiye'nin en güzel ili. Göz alması, şehir planlamasındaki hatalar, rant uğruna betonlaşma ne kadar hızlı ilerliyor olsa da İzmir kısmi ölçüde doğal güzelliğini hala yitirmedi diyebiliriz.

Bu güzel ili oluşturan ilçelerin tarihi yapısı içinde isimlerinin nasıl şekillendiğini sizler için derledik…

1 – Aliağa

Adını Ali Ağa adındaki bir kişinin çiftliğinden alan Aliağa'nın kuruluşunun 4. Murat dönemine kadar uzandığı bilinmektedir. Bir söylenceye göre; çiftliğin sahibi Ali Ağa, bir suç işler. İstanbul'da ölüme mahkum edilir. Avustralyalı Baltacı Edwars (sonradan Müslüman oldu ve Kenan adını almıştır) tarafından bu cezadan kurtulur. Ali Ağa bu can bağışının altında kalmaz ve adını değiştirmemek koşulu ile çiftliğini Edwars'a bırakır. Edwars buraya üç katlı bir malikâne yaptırır. Aliağa'nın ilk yapısı budur.

2 – Balçova

Eskiden Ayesefit olarak kullanılan köyün adı, köy arazisinin büyük bir kısmının balçık olması nedeniyle, Balçık Havi olarak değişmiş ve daha sonra söylene söylene Balçık Ova birleşerek bugünkü ismi olan Balçova adını almıştır.

3 – Bayındır

Bayındır ilçe merkezinde Bizanslılar döneminde yerleşimin bulunduğu ancak Selçukluların gelişi ile Orhan Gazi tarafından 14. yüzyılın başlarında 24 Oğuz boyundan Üçoklar'dan biri olan Bayındır Türkmen Boyunun kendi adı ile yeni bir yerleşim oluşturduğu bilinmektedir.

4 – Bayraklı

Bayraklı adı hakkında var olan söylencelerden ilki; Batı Anadolu kıyılarını kendilerine insan kaynağı olarak seçen Türk korsanlar ile ilgilidir. O dönemde Akdeniz'e hakim olan denizciler her yıl İzmir'e gelip, bayraklar açarak levent toplarlar. "Solumadan can vermek, terlemeden mal kazanmak isteyen bayrağımız altına gelsin" sözleriyle gönüllü çekmeye çalışılır. Bayraklar, günümüzdeki Bayraklı'nın bulunduğu yerde açılmakta ve gönüllüler orada yazılmakta olduğu için yörenin adı yıllar içinde Bayraklı olarak kalır.

5 – Bergama

Helenlerden çok önce Batı Anadolu'da Pelasglar ve Luvi halkı yaşardı. O zaman Bergama'nın adı Parg-a-uma idi. Perg=Berg Arapçadaki Burç anlamına geliyor, kale demektir. Uma ise, "halk" demektir. Pergamon adı ise, Helenleşmenin başlamasıyla dönüşen bir kelimedir. Bugün Bergama adı aslında ilk kullanılışı olan Pargauma'ya daha çok benzer.

6 – Beydağ

"Palaipohs", Helen dilinde, eski kent demektir. Bu ad yakın zamana kadar Balyambolu olarak kullanılıyordu. Beydağ ilçesinin adı Osmanlılara kadar, Palaiapolis adının değişik şekilleri ile (Palyapolis, Palaiapolis, Nikapolis, Palaipo-lis, Palaioupolis, Paloeopolis, Algiza, Palaiapolis) olarak gelmiştir.

7 – Bornova

Bilinen en eski adı "Birun-u Abad" olan Bornova'da yerleşim Hellenistik çağda başlamıştır. İsmi Osmanlı kayıtlarında Birunabad olarak geçmiş ise de, Farsça "dış, harici" anlamına gelen "birun" kelimesinin, genellikle yer isimlerinde bir özel isimle birlikte kullanılan "-abad" takısı (İslamabad, Haydarabad gibi) ile pek uyuşmaması, Birunabad'ın başka bir ismin tahrif edilmiş veya uyarlanmış şekli olabileceğini düşündürmektedir. İsmin başlangıçta "Burunova" şeklinde geçtiği de öne sürülmüştür. Amazon'lar, Hititler, İonlar, Frigyalılar, Lydyalılar, Pers'ler, Makedonyalılar, Bergama Krallığı ve Romalılar bu bölgede hüküm sürmüş ve yaşamışlardır.

8 – Buca

Buca adının orijini hakkındaki bilgiler ise birer hipotezden öteye gidememektedir. Kararas'ın Iconomos'tan naklen kaydettiğine göre 1235 yılında İzdik Devleti (Dukas Vatidis) Kralı İoyanis Lenvon Manastırı sınırlarını tesbit ettirirken KOHİ denen ve Kral yolu yakınında bir yerleşme adı geçmektedir. Iconomos'a göre burası sonradan Buca adını alan yerdir. KOHİ eski Yunancada bir kapalı açının iç tarafı, dibi anlamına gelmektedir. Yeni Yunancada KOHİ, GONİA olmuş, daha sonra BUGİA ve giderek BUCA ya dönüşmüştür. (Kararas: s. 8, Iconomos: s.8) Aristotalis Foutrier, Le monastre de Lembos isimli arkeolojik incelemesinde ise bu manastıra ait belgeleri incelerken RUZA adında bir köyün sözü geçtiğini, bunu BUCA olabileceğini kaydetmektedir. Bir başka varsayım da son Bizans döneminde bu yörede büyük toprak sahibi olan VUZA yasa Vuzas isimli kişinin adının kaynak olabileceği yolundaki görüştür.

Buca sözcüğü Batı literatüründe değişik şekilde yazılmıştır: BOUDJA, BUDJIA, BOUGIEH, BORJA gibi, Bunlardan ilki en yaygın kullanılmış olanıdır. Buca adı ilk olarak Fransız Konsoloshanesinin deprem dolayısıyla Buca ya nakledildiği 1688 yılında, Konsoloshane kayıtlarında görülmektedir.

9 – Çeşme

Çeşme ve civarında kaynak suları bol olduğundan ve zamanla çoğalan ve buz gibi suların aktığı çeşmelerinden dolayı da yöreye Çeşme denilmiştir. Sürekli akan bu kaynakların etrafında çeşme yaptırmak günümüzde olduğu gibi, eski geleneklerimiz arasında da yer almıştır.

10 – Çiğli

Eski tarihlerde, ilçenin genel olarak bataklık ve sazlıklardan oluşması ve denize yakınlığı nedeniyle yeşil alanlara çok çiğ düşmesinden dolayı, ilk yerleşenler tarafından buraya "ÇİĞLİ" adı verildiği bilinmektedir.

11 – Dikili

Zeytin ağaçlarının dikildiği yere "Dikmelik" denir. Bir var sayıma göre Dikili sözcüğünün bu dikmelik sözcüğünden geldiği sanılmaktadır. Karaosmanoğlu Dikili'de bir çiftlik kurmuştur. Karaosmanoğlu'na ait başka çiftliklerde olduğundan bu çiftliği diğerlerinden ayırt etmek üzere zeytinlerin dikili olduğu veya dikili çiftlik denmesi büyük bir olasılıktır.

12 – Foça

İzmir'in kuzeyinde yer alan bir sahil ilçesidir. Kent Antik Çağda bir İyon yerleşimi olarak ortaya çıktığında denizde yaşayan foklardan dolayı Phokaia adını almış, günümüze Foça olarak gelmiştir.

13 – Gaziemir

Günümüzde Seydiköy'ün yerini almış olan Gaziemir adı; burayı "Seyyid Mükerremüddin Zaviyesi"ne vakfetmiş olan ve babası Mehmet Bey'in eski Türk devlet geleneği ve idare anlayışı doğrultusunda kendisine verdiği İzmir'de ikamet ederek, hayatını savaşlarla geçirmiş olan Aydınoğlu Gazi Umur Bey'e izafeten verilmiş olan bir isimdir. Gaziemir ismi "Gazi Umur"un zaman içerisinde uğramış olduğu değişim sonucunda yaygınlaşan bir isim olduğudur.

14 – Güzelbahçe

M.Ö. 7. yüzyılda bölgede kurulan Klazomenia şehrinin ismi zaman içerisinde halk dilinde Klizman şekline dönüşmüştür.

Uzun yıllar bu isim kullanılmış ancak Türkiye Cumhuriyet'inin kuruluşundan sonra, yapılan devrimlere bağlı olarak, 1936 yılında İlçeyi ziyaret eden Vali Kazım DİRİK'in "Bu yörenin toprağı kızıl ve Kurtuluş Savaşı sırasında buralarda çok fazla şehit kanı döküldü, buranın ismi artık Kızılbahçe olsun" önerisi kabul görmüş ve Kızılbahçe'nin ismi kullanılmaya başlamıştır. Ancak geçen süre içerisinde "Kızıl" kelimesine karşı gelişen tepki üzerine, 1954 yılında Belediyenin kuruluşu sırasında isim yeniden değiştirilerek Güzelbahçe olmuştur.

15 – Karabağlar

İzmir'in en eski yerleşim yerlerinden Karabağlar. Yaklaşık 200 yıl önce Emrez ve Aktepe, kara üzüm bağlarıyla kaplıydı. Bölgede çok az sayıdaki ailenin bağları, çiftlikleri ve bağ evleri yer alıyordu.

16 – Karaburun

Karaburun adının nereden geldiği konusunda çok değişik görüşler ve varsayımlar mevcuttur. Çok eski dönemlerde, yarımadanın adının "Capo Calaberno" olması, fonetik olarak adın buradan değişerek geldiğini düşündürmektedir. Bir varsayıma göre ise; deniz yoluyla yarımadaya ilk varışta "Kömür Burnu" denilen mevkiin görülmesi nedeniyle, kayaların rengi esas alınarak "Karaburun" denildiği şeklindedir. Bir başka varsayım da eski Türk adlandırma usullerinde; kuzey yönünün "kara", güney yönünün ise "ak" olarak adlandırılması mantığına dayandırılmadır. Şimdiki ilçe merkezi eski haritalarda "Karaburun", Eşendere burnu ise "Akburun" olarak geçmektedir.

17 – Karşıyaka

Kordelya İzmir Karşıyaka'nın eski isimlerinden bir tanesidir. Karşıyaka'nın ismi Coeur de Lion'dan gelir. Fransızca Arslan-Yürek anlamında. III. Haçlı Seferinde Aslan Yürekli Richard'ın orduları Karşıyaka'da konaklamışlar ve o zamanlar ormanlık olan bu bölgeye Aslan Yürekli Richard'ın adı olan Cordelion adını vermişledir. Coeur de Lion zaman içinde Cordelieu, Cordelion ve Kordelya ve en sonunda Karşıyaka'ya dönüşmüştür. Bugün bile Kordelya adında birçok kafe semtte bulunmaktadır.

18 – Kemalpaşa

9 Eylül 1922 akşamı Mustafa Kemal Paşa'nın bu bölgede konaklamasından dolayı ismi sonradan değiştirilerek Kemalpaşa olmuştur.

19 – Kınık

Kınık adı kelime anlamı bakımından, tarihçilere göre "nerede olsa azizdir" anlamına gelmektedir. İlçe bugünkü adını oğuz Türklerinin Bozoklar kolunun Kınık boyundan almaktadır.

20 – Kiraz

M.Ö.8. yüzyılda İonlar, "Kışın sert soğuktan koruyan Kışlık Barınak" anlamına gelen "Klaos/Kleos" ismi vermişlerdir. Bizans döneminde, "Çanak ova" anlamına gelen "Kilas/Kilos" ismi verilmiştir. M.S.2.yüzyılın sonlarında "Kilbis" olarak anılıyordu. M.S. 2. yüzyıl sonlarında, Bizans Döneminde "Koloe/Kolose" adı veriliyordu. Luwi dilinden gelme Koloe adı, Helen ağzına uydurulmuş Kolose olarak söylenmiştir. Osmanlı Döneminde, "Keles/Kelas/Kilas" ismi kullanılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Döneminde 1948 yılında ilçe olan Keles'e "Kiraz" adi verilmiştir.

21 – Konak

İzmir Derebeyi Katipzade Mehmet Çelebi, 1700'lerde meydanda denize nazır bir konak inşa ettirdi. Bu isim böylece ortaya çıktı.

22 – Menderes

Yakın zamana kadar Cumaovası olan ismi 1989 yılında alınan kararla Cumaovası Havaalanının isminin Adnan Menderes Havalimanı şeklinde değiştirilmesiyle ilçenin de adı Menderes şeklinde değiştirilmiştir.

23 – Menemen

Bu konuda kesin kanıt olmakla birlikte birtakım rivayetler ortaya atılmıştır.

1) Pers Krallığı sırasında övünmeyi seven Pers Kralına bu şehri kimin aldığı sorulduğunda "men,men" diye yanıt verir. Farsça'da "men", "ben" zamirinin karşılığıdır. Bu deyiş sonradan Menemen olur.

2) Bergama Kralı Eumen, şehre kendi adını vermiş, sonradan bu Menemen şekline dönüşmüştür.

3) Bizans egemenliği sırasında "mainomenau" adının verildiği, bu deyişin zamanla değişerek bugünkü şeklini alarak Menemen olmuştur.

24 – Narlıdere

Yukarıköy'ün kenarından geçen Ali Onbaşı Deresi'nin kıyısındaki bahçelerde bir zamanlar var olan Nar ağaçlarından almışlar.

25 – Ödemiş

Ödemiş adı 1451 yılında Otamış, 1684 yılında Ötemiş, 1820 yılında son değişikliklerle bugünkü adını almıştır. Ödemiş'in, önce iri bir köy durumuna gelmesi ve sonra hızla nüfusunun artması o sıralarda havzada özellikle doğu kesiminde Ötemiş(ya da Ödemiş) aşireti olarak bilinen ve göçebe yaşantıları ile tanınan Türkmenlerin 1684'ten başlayarak bugünkü Ödemiş kasabasının olduğu yerde yerleşik duruma gelmeleri ile oluştuğu bilgisini mevcuttur.

26 – Seferihisar

Bölgenin bilinen tarihi; Karyalılar ve İonyalılar ile başlar, MÖ 30'da Romalıların Anadolu'yu işgali sırasında komutan Tysafer buraya yerleşir. 11. yüzyılda Selçuklular egemen olduğunda bölgenin adı "Tysaferin Hisarı" Osmanlı Döneminde "Sivrihisar" ve Cumhuriyet'ten sonra ise "Seferihisar" olur.

27 – Selçuk

İlçenin ilk ismi antik çağlardan gelmektedir. Efes (Ephesus) adı yerleşim yerlerinin değişmesiyle Ayasuluk olmuştur. Bölge 1390-1914 yılları arasında Türk ve Osmanlı hakimiyetine girdikten sonra Selçuk adını almıştır.

28 – Tire

Tarihi belgelerde Thira, Thyera, Tyrha, Apaterie ve teira olarakta geçen Tire ismi Hatti-Luvi dil ailesinden gelmekte olup kale, hisar anlamlarını ihtiva etmektedir. Sırasıyla Hitit, Frigya, Lidya, Pers, Roma ve Bizans devletlerine ev sahipliği yapmış olan Tire'de 13.yy'da Aydınoğulları Beyliğiyle birlikte Türk egemenliği başlamıştır. Bu egemenlik 1426 yılında Osmanlı devletiyle devam etmiş olup günümüze dek gelmiştir.

29 – Torbalı

İsmini antik çağın ünlü şehirlerinden biri olan Metropolis diğer adıyla Triyanna ya da Tripolis'ten aldığı rivayet edilen Torbalı, tarihin bilinen devirlerinden beri çeşitli uygarlıkların merkezi durumundadır.

Pek çok kişinin bildiği bir söylenceye göre Sultan Abdülhamid'in çiftliğine fidanlar diken Murat Bey, fidanların zarar görmemesi için develerin ağzına "Torba" bağlanmasını emretmiş, yöre daha sonra "Torbalı" adıyla anılmaya başlanmıştır.

30 – Urla

İlçenin ismini nereden aldığına dair çeşitli rivayetler bulunmaktadır. Halk dilinde Latince ve Rumca bataklık-sazlık anlamına gelen "Vurla" kelimesinden ve Osmanlı Padişahı Mehmet Çelebi'nin komutanlarından İbrahim Beyin sefere çıkarken kendisine "Uğurola", "Uğurlu geldi" demesinden üretildiği söylenmektedir. Ayrıca Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesinde şehrin Kıdafe Kralının kızı "Ulice" tarafından kurulduğu ve şehre "Urli" adının verildiği zamanla halk dilinde değişerek "Urla" dendiği yazılmaktadır.

basında İAOSB ve firmalarımız

ARADA BİR

HİLMİ UĞURTAŞ

postaege@posta.com.tr

2019'A DOĞRU İLERLERKEN

Yeni yılın yaklaştığı bugünlerde tüm işletmeler 2019 yılının bütçe ve çalışma programlarını hazırlamaya çalışıyor. Ancak bu dönemde herkesin işi bir hayli zor. Ne yazık ki, veriler değişken ve kafalardaki soru sayısı bir hayli fazla. Bu durumda öngörülerin sağlıklı yapılmasını zorlaştırıyor. Kasım ayı enflasyonu TÜFE'de yüzde 21.62, Y-ÜFE'de ise yüzde 38.54 olarak açıklandı.

★

Aklımızdaki soru şu; YEP'de 2018 için açıklanan enflasyon hedefi yüzde 20.8. Acaba yıl sonuna kadar enflasyonu geriye çekme yönünde adımlar atılır mı? Bu adımların piyasalara yansıması nasıl olacak? Büyüme rakamlarının yıl sonunda daha iyi çıkması için üretimi ve ihracatı hareketlendirecek uygulamalar olur mu? İthalat düşüyor ama ihracat da sıkıntılı. 2019'un ilk çeyreğinin sonunda önümüze gelecek yerel seçim sandığı, ekonomi yönetimini siyaseten etkiler ve piyasada gevşeme yaşar mıyız, yoksa, sıkılaştırma politikası tavizsiz devam mı edecek?

2019'da düşük büyümeyi göze alan bir ekonomik programda yatırım pozisyonları nasıl gelişecek, yatırımlar hesabımıza nasıl koyacağız? Sanayicinin enerji fiyatlarının

olarak etkileyecek unsurlar.

Büyüme yavaşlıyor, bu durum 2019 için açıklanan büyümenin Y

yüzde 2.3 aç

ile siyaseten

edildi. Her

Fitch gibi M

gibi kuruluş

Türkiye'ye

tavrları eleştiri konu

Türkiye ekonomisi

yılında yüzde ikl d

daralmasının sonu

haklardaki yorum

şimdiden tartışmı

Ağustos ayı so

açıklanan iş

1.5 yılın en yük

göstermiştir. B

toplam işgücü

milyon sayars

işsizlik yaklaş

kişinin işsiz c

göstermekte

Halen et

yüksel

faiz dışı fa

yüzde ikir

tehlikesi

rakamlar

bizi üzücü gelişmeler

hususunda uyarmaktadır.

İşsizliği sadece ekonomik bir problem olarak görmemek gerekir. Yaratacağı sosyal problemleri biraz olsun azaltabilmek için gerekli mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Kasım ayı bu yoğun ve sıkıntılı gündem içinde geçerken 10 Kasım'da tüm ulusumuzun Ulu Önder Atatürk'ü anarak, onun ilke ve inkılaplarından söz etmesi ayın en güzel ve anlamlı yönünü oluşturdu. Onun Türkiye'nin önüne koyduğ ilkelerinin sarsılmaz talip olmaya devam edeceğiz. Biliyoruz ki, tüm sıkıntı aflatarak, çağdaş ve g

Atatürk Organize'yi ileriye taşıyoruz

1990 yılında faaliyete geçen ve 564 firmanın bulunduğu İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (AOSB) firma sahipleri, durumunu gözünde bir süreç geldi. Ödüsü'de bir ödülü ev sahipliği yaptığı organizasyonda İAOSB Başkanı Hilmi Uğurtaş ve Yönetim Kurulu üyeleri, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Yergüzeler, EBSO Meclis Başkanı Salih Ersen, MHP Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu ve eski milletvekili Mehmet Ali Susam tarafından ödüllendirildi. Yergüzeler, şirketinin ilk kilometresi İAOSB Başkanı Uğurtaş'a teslimdi. Hilmi Uğurtaş, Organize

Mete Tamer ONUR

İZMİR'İN ÜRETEN KADINLARI

Onlar "Bir kadın değişir, dünya değişir" sözünün İzmir'deki en güzel örneklerinden; sadece birkaçı. Kimileri, erkek egemen sektörlerde, "Bir de ben" diyerek farkındalık yaratıyor, ihracat yapıyor. Kimileri de mücadeleci yapılarıyla zor olanın peşinden giderek İzmir'in ihracat hayvanı dünya pazarlarında gururla dalgalandırıyor. Kendi yakaladıkları başarıya hemcinslerini de ortak ederek kadınların istese yapamayacağı şeyin olmadığını herkese gösteriyorlar. Onlar İzmir'in üreten kadınları. İşte öykülerini...

DÖRT MAĞAZA İLE BAŞLAMIŞTI

İMECE USULÜ BÜYÜYORLAR

HOLLANDA'YA MAĞAZA, MİLANO'YA İSE OFİS

ELİNİ TAŞIN ALTINA KOYDU

MAKİNE'YE SANAT KATTI

İlk adım 2004'te

STERİL KOŞULLARDA

Deneyimli isim uyardı

FİYAT GÖZDEN GEÇİRİLSİN

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ